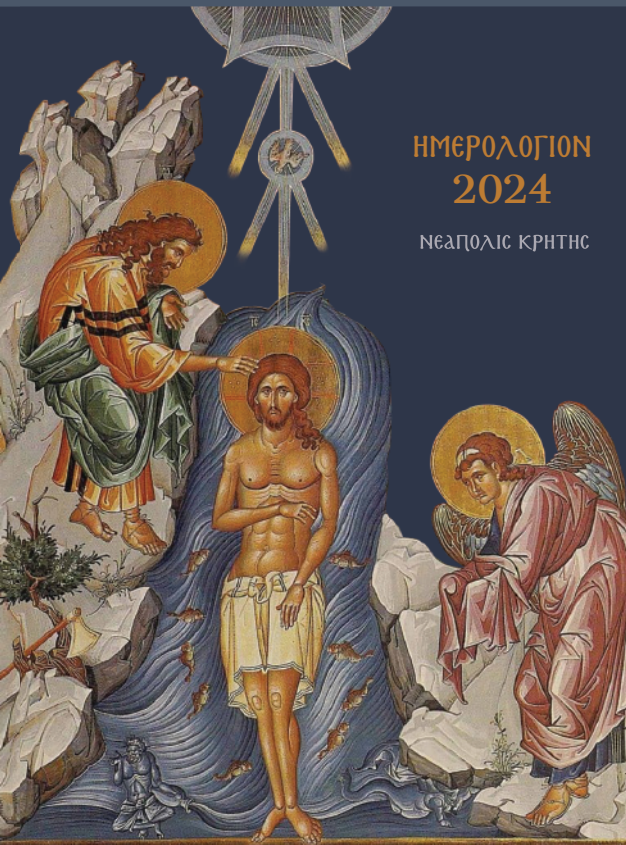


ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ  
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΕΤΡΑΣ ΚΑΙ ΧΕΡΡΟΝΗΣΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ  
2024

ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΚΡΗΤΗΣ





---

# ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ  
ΠΕΤΡΑΣ ΚΑΙ ΧΕΡΡΟΝΗΣΟΥ

2024

---

ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΚΡΗΤΗΣ



Ἄφιερῶται  
εἰς τὸ Ἱερόν Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος



*Πρός τόν ιερόν κλήρον,  
τάς μοναστικάς ἀδελφότητας,  
τό εὐσεβές ποιμνιον,  
τά ἐγγύς καί τά μακράν  
πνευματικά τέκνα  
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως,  
εὐχόμεθα  
εἰρηνικόν, αἴσιον καί εὐλογημένον  
παρά Θεοῦ τό νέον σωτήριον ἔτος  
2024.*



*Ἡ Α.Θ. Παναγιότης  
ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης  
κ.κ. Βαρθολομαῖος ὁ Α΄*



Ἡ εἰκὼν πάντων τῶν ἐν Κρήτῃ διαλαμφάντων Ἁγίων



Ἡ Σύναξις τῶν ἐν Κρήτῃ Νεομαρτύρων





*Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης  
Πάτρας καί Χερρονήσου κ. Γεράσιμος*

## Πρόλογος Σεβασμιωτάτου

Ἀγαπητοί μου,

**Τ**ήν πρώτη θέση μεταξύ τῶν Μυστηρίων κατέχει τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος. Μέσω αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος γίνεται μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ καί μετέχει σέ ὅλα τά ἄλλα Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Χριστός ἐξαγίασε τό Βάπτισμα μέ τό δικό Του παράδειγμα, «βαπτιζόμενος ἀπό τόν Ἰωάννη στόν Ἰορδάνη ποταμό» (Ματθ. 3, 16-17). Μετά ἀπό τήν Ἀνάστασή Του, τό θέσπισε γιά τούς πιστούς, λέγοντας στούς Ἀποστόλους: «πηγαίνετε, λοιπόν, καί κάνετε μαθητές μου πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντάς τους στό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» (Ματθ. 28, 19).

Ὁ ἄνθρωπος γίνεται μέλος τῆς Ἐκκλησίας μέ τήν ἐπίκληση τῆς Ἁγίας Τριάδος καί διά τῆς τριπλῆς καταδύσεως καί ἀναδύσεως στά ἁγιασμένα νερά τῆς κολυμβήθρας, κατά τήν ἐντολή τοῦ Χριστοῦ καί τήν ἀποστολική παρά-

δοση<sup>1</sup>. Πεθαίνει ο παλαιός άνθρωπος, «ό οποίος γεννήθηκε από αίμα και σάρκα» (Ιω. 1, 13) και αναγεννάται ο νέος άνθρωπος, «ό οποίος διαρκώς ανακαινίζεται, γενόμενος εικόνα του Χριστού, ο οποίος τον δημιούργησε» (Κολ. 3, 10). «Εάν πνευματικώς δέν αναγεννηθεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀπό τό νερό τοῦ Βαπτίσματος καί ἀπό τή Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δέν μπορεῖ νά εἰσέλθει στήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Κάθε τί πού ἔχει γεννηθεῖ μέ φυσικό τρόπο ἀπό τή σάρκα εἶναι σαρκικό καί δέν μπορεῖ νά εἰσέλθει στήν πνευματική βασιλεία. Ἐκεῖνο δέ πού ἔχει γεννηθεῖ ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι ὑπαρξη πνευματική, καί θά ἀπολαύσει τή βασιλεία τοῦ Θεοῦ (Ἰω. 3, 5-6). Γι' αὐτό ἡ ἁγία κολυμβήθρα εἶναι ταυτόχρονα τάφος καί μήτρα<sup>2</sup>. Εἶναι ὑδατόστρωτος (ὑγρός) τάφος<sup>3</sup>, στόν ὁποῖον ὁ βαπτιζόμενος συνθάπτεται μέ τόν Χριστό, γενόμενος νεκρός γιά τόν κόσμον καί τόν τρόπο ζωῆς τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου<sup>4</sup>. «Ὅσοι βαπτισθήκαμε μέ πίστη στόν Ἰησοῦ Χριστό, ταυτίσαμε τήν ὑπαρξή μας μέ τή δική του ὑπαρξη, γίναμε μέ τό Βάπτισμα μέτοχοι τοῦ σταυρικοῦ Του θανάτου, καί ὁ παλαιός ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας

σταυρώθηκε καί πέθανε, ὅπως καί ὁ Χριστός ἐπί τοῦ σταυροῦ. Ταφήκαμε λοιπόν μαζί μέ Αὐτόν διά τοῦ Βαπτίσματος, τό ὁποῖο μᾶς ἔκανε συγκοινωνούς τοῦ θανάτου Του, γιατί ὅπως ὁ Χριστός ἀναστήθηκε ἀπό τούς νεκρούς διά τῆς ἐνδόξου δυνάμεως τοῦ Πατρός, ἔτσι καί ἐμεῖς θά ἀναστηθοῦμε στή νέα καί ἐνάρετη ζωή καί θά συμμορφώσουμε τή διαγωγή μας πρός τίς ἀπαιτήσεις τῆς ζωῆς αὐτῆς» (Ρωμ. 3, 3-4). Ἁγιαζοντας τό ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας, ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται:

[...] «καί δῶσε, Κύριε, ὥστε, αὐτός ὁ ὁποῖος βαπτίζεται στό νερό νά μεταποιηθεῖ γιά νά ἀποβάλλει τόν παλαιό ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἔχει φθαρεῖ ἀπό τίς ἐπιθυμίες τῆς ἀπάτης καί νά ἐνδυθεῖ τόν νέο, τόν ἀνακαινισμένο κατά τήν εἰκόνα τοῦ κτίστη του, ὥστε σάν δύο δένδρα ἀδιασπάστως ἐνωμένα σέ ἓνα, νά γίνουμε ἓνα σῶμα μέ τόν Χριστό διά τοῦ Βαπτίσματος, τό ὁποῖο εἶναι ὁμοίωμα τοῦ σταυρικοῦ Του θανάτου, κατά λογική καί φυσική συνέπεια, καί ἓνα μέ τήν Ἀνάστασή Του<sup>5</sup>».

Τό Βάπτισμα εἶναι τό προσωπικό Πάσχα τοῦ χριστιανοῦ, στό ὁποῖο συνθάπτεται καί συ-

νεγείρεται μέ τόν Χριστό. Γι' αὐτό τό λόγο στήν ἀρχαιότητα οἱ βαπτίσεις ἐτελοῦντο κατά τήν λαμπροφόρο νύκτα τῆς Ἀναστάσεως.

Ἡ κολυμβήθρα εἶναι ἐπίσης μήτρα, ἀπό τήν ὁποία ὁ ἄνθρωπος ἀναγεννᾶται στή νέα ἐν Χριστῷ ζωή, πού λαμβάνει ἀρχή σ' αὐτόν τόν κόσμο, ἀλλά ὀλοκληρώνεται στήν αἰωνιότητα<sup>6</sup>. Ἀπ' αὐτήν ὁ ἄνθρωπος λαμβάνει τήν υἰοθεσία καί γίνεται «παιδί τοῦ Θεοῦ καί συγκληρονόμος Χριστοῦ» (Ρωμ. 8, 17).

«Ἐφόσον πεθάναμε μαζί μέ τόν Χριστό, σημαίνει ὅτι καθέννας πού εἶναι ἐνωμένος μ' Αὐτόν εἶναι νέο δημιούργημα. Ἡ ἀρχαία κατάσταση, τήν ὁποία εἶχε δημιουργήσει ὁ νόμος καί ἡ ἁμαρτία, πέρασε. Ἰδοῦ, ὅλα ἔχουν γίνει νέα» (Β Κορ. 5, 17). Τό Βάπτισμα εἶναι «λουτρόν παλιγγενεσίας»,<sup>7</sup> πού καθαρίζει κάθε ἁμαρτία καί θεραπεύει τόν ἄνθρωπο ἀπό τίς ψυχικές καί σωματικές συνέπειες τῶν ἁμαρτιῶν<sup>8</sup>. Ὁ βαπτιζόμενος καθαρίζεται ἀπό τό προπατορικό ἁμάρτημα<sup>9</sup>. Μέ τό Βάπτισμα ὁ ἄνθρωπος ἀπελευθερώνεται ἀπό τήν ἐσωτερική ἐπιρροή τοῦ διαβόλου. Ἐπειδή ἀπό τήν πτώση «οἱ ἄνθρωποι βρίσκονται ὑπό τήν ἐξουσία τοῦ πονηροῦ πνεύμα-

τος» (Α' Ἰω. 5, 19), καί «ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ φανερώθηκε ἐπί τῆς γῆς ὡς ἄνθρωπος γιά νά καταλύσει τά ἔργα τοῦ διαβόλου» (Α' Ἰω. 3, 8), πρὶν ἀπό τή Βάπτισμα τελοῦνται πάντοτε οἱ ἐξορκισμοί. Ὁ Ἅγιος Διάδοχος, Ἐπίσκοπος Φωτικῆς, ἐξηγεῖ: «Πρὶν μέν ἀπό τό Ἅγιο Βάπτισμα ἡ χάρη προτρέπει τήν ψυχή πρὸς τό ἀγαθό, ἐνῶ ὁ Σατανᾶς φωλιάζει στά βάθη τῆς προσπαθώντας νά φράξει ὅλες τίς ἀγαθές διεξόδους τοῦ νοῦ· ἀπό τήν ὥρα ὅμως κατά τήν ὁποία ἀναγεννιόμαστε, ὁ δαίμονας ἐξέρχεται καί εἰσέρχεται ἡ χάρις»<sup>10</sup>. Βγαίνοντας ἀπό τήν ἁγία κολυμβήθρα, ἐλευθερωμένος ἀπό τήν ἐξουσία τοῦ σκότους, ὁ νεοφώτιστος λάμπει τήν «οὐράνια ἔλλαμψη»<sup>11</sup>. Γι' αὐτό τό Βάπτισμα ὀνομάζεται καί «φωτισμός», καθώς εἰσάγει τόν βαπτιζόμενο στήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, πού εἶναι τό ἀληθινό φῶς (Ἰω. 1, 9).

Ἡ ἁγία κολυμβήθρα εἶναι ἡ μήτρα τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία «γεννᾷ υἰούς φωτός» (Ἰω. 12, 36), «τέκνα Θεοῦ καί συγκληρονόμους Χριστοῦ» (Ρωμ. 8, 17). Μόνο τά τέκνα τῆς Ἐκκλησίας δύνανται νά εἶναι καί τέκνα τοῦ Θεοῦ, ἐφόσον οὐδεὶς δύναται νά ἔχει τόν Θεό πατέρα

ἂν δὲν ἔχει τὴν Ἐκκλησίᾳ μητέρα<sup>12</sup>. Ἐπειδὴ τὸ Βάπτισμα εἶναι τὸ Μυστήριον πού μᾶς εἰσάγει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχει Βάπτισμα ἐκτὸς τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας, πού εἶναι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία<sup>13</sup>. Ὡς Μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας, τελεῖται ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱεραρχίαν, τοὺς Ἐπισκόπους καὶ Πρεσβυτέρους, ἐνῶ σὲ ἔσχατη ἀνάγκη τελεῖται ἀπὸ διακόνους ἢ λαϊκοὺς<sup>14</sup>. Οἱ ἱερωμένοι ἀποκαλοῦνται πατέρες ἀπὸ τοὺς πιστοὺς, καθὼς εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι τοὺς ἀναγεννοῦν πνευματικᾶ, διὰ τοῦ Βαπτίσματος<sup>15</sup>. Ὅπως μόνον μία φορὰ γεννᾶται κατὰ σάρκα ὁ ἄνθρωπος, ἔτσι καὶ τὸ Βάπτισμα, ὡς ὄντολογικὴ γέννησις, δὲν ἐπαναλαμβάνεται ποτέ<sup>16</sup>.

Τὸ ἐφετινὸ ἡμερολόγιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας τὸ ἀφιερώνουμε εἰς τὸ Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος εὐχόμενοι τὸ νέο ἔτος 2024 νὰ εἶναι πλήρες τῶν εὐλογιῶν τοῦ ἐν σαρκί Ἐπιφανέντος καὶ ἐν Ἰορδάνῃ Βαπτισθέντος Κυρίου καὶ νὰ λάμψει μέσα μας τὸ φῶς τῆς γνώσεώς Του διὰ τῆς γνωριμίας μας μετὰ τῆς Ἱερᾶς Μυστήριας τῆς Ἐκκλησίας.



Ὁ Μητροπολίτης

† Ὁ Πέτρος καὶ Χερρονήσου Γεράσιμος

---

<sup>1</sup> Πουθενὰ εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν δὲν ἀναφέρεται ἡ τριπλὴ κατάδυσις, παρατηρεῖ ὁ Μέγας Βασιλεὺς. Εἶναι ἄγραφη παράδοσις τῶν Ἀποστόλων, πού μαζί με ἄλλες τίς ἄλλες ἄγραφες παραδόσεις, φυλάττεται ὡς ἱερά παρακαταθήκη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (Κανὼν πζ' τοῦ Μεγάλου Βασιλείου).

<sup>2</sup> Ἁγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων, *Κατηχήσεις Μυσταγωγικαί* Β', 4, PG 33, 1080.

<sup>3</sup> Μηναῖον 6ης Ἰανουαρίου, Ὁρθρος, εἰρμός α' ὠδῆς β' κανόνος.

<sup>4</sup> Βλ. Ἁγίου Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, *Περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος* ΙΕ', 35, PG 32, 129.

<sup>5</sup> Ἀκολουθία τοῦ Βαπτίσματος, εὐχή τοῦ Μεγάλου Ἁγισμοῦ.

<sup>6</sup> Βλ. Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα, *Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς* Α', 1, PG 150, 493.

<sup>7</sup> Ἀκολουθία τοῦ Βαπτίσματος, εἰρηνικά.

<sup>8</sup> Ἀκόμα καὶ τὰ κωλύματα τῆς ἱερωσύνης ἀποπλέονται διὰ τοῦ Βαπτίσματος. Κανὼν ιβ' τῆς Ἀγκύρας.

<sup>9</sup> "Καὶ οἱ μικροὶ ἔτι μὴν, οἱ μηδὲν ἁμαρτημάτων εἰς ἑαυτοὺς ἔτι μὴν πλημμελεῖν δυνάμενοι, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ἀληθινῶς βαπτίζονται, ἵνα καθαρῶς ἐν αὐτοῖς διὰ τῆς παλιγγενεσίας, ὅπερ εἴλκυσαν ἐκ τῆς

ἀρχαιογονίας." Κανών ρκα' τῆς Καρθαγένης. Βλ. Ἁγίου Ἰουστίνου τοῦ Τσέλιε [ΠΟΠΟΒΙΤΣ], *Δογματική*, ὁ.π., σ. 721. Πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δέν ἐννοεῖ τό προπατορικό ἀμάρτημα ὡς μία εὐθύνη τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἀδάμ γιά τήν ἁμαρτία του (αὐτό εἶναι παπική διδασκαλία), ἀλλά ὡς τίς συνέπειες αὐτοῦ στήν τραυματισμένη ἀπό τήν ἁμαρτία ἀνθρώπινη φύση (βλ. Jean MEYENDORFF, *Initiation à la théologie byzantine*, trad. fr. Anne Saglade, Cerf, Paris 1975, σ. 192).

<sup>10</sup> Ἁγίου Διαδόχου Φωτικῆς, *Κεφάλαια γνωστικά ΟΣΤ'*, μτφρ. Αἰκατερίνης Γκόλτσου, στή *Φιλοκαλία* 9, ἔκδ. Γρηγόριος ὁ Παλαμαῆς, Θεσσαλονίκη 1986, σ. 227.

<sup>11</sup> Βλ. Ἀκολουθία τοῦ Βαπτίσματος, β' εὐχή τῆς ἀπολούσεως.

<sup>12</sup> Ἁγίου Κυπριανοῦ Καρχηδόνος, *Περί τῆς ἐνότητος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας Ε'*, *PL* 4, 503.

<sup>13</sup> Κανών μστ' τῶν Ἀποστόλων.

<sup>14</sup> Κανών ζ' τοῦ Ἁγίου Νικηφόρου. Σέ τέτοια ἔσχα - τη ἀνάγκη τό βάπτισμα γίνεται καί μέ ὅποιαδήποτε ὕλη, ἀκόμα καί στόν ἀέρα.

<sup>15</sup> Πρβλ. Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, *Περί ἱερωσύνης Γ'*, 6, *PG* 48, 645.

<sup>16</sup> Κανών μζ' τῶν Ἀποστόλων.





## ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

- 33 μ.Χ. Κρήτες ευαγγελίζονται τόν Χριστιανισμόν εις τὰ Ἱερουσόλυμα, ἀπό τόν Ἀπόστολον Πέτρον (Πράξ. Β' 10).
- 60-61 Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διερχόμενος, δέσμιος, ἀπό τούς Καλοῦς Λιμένας, ευαγγελίζεται τόν λαόν τῆς Κρήτης.
- 65-66 Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐγκαθιστᾷ εις τήν Γόρτυνα, τόν μαθητήν του Τίτον, πρῶτον Ἐπίσκοπον τῆς νήσου.
- 60-827 **Α' Βυζαντινή Περίοδος.**
- 733 Ἡ Ἐκκλησία Κρήτης ἀποσπᾶται ἐπί Λέοντος Γ' τοῦ Ἰσαύρου ἀπό τήν Ρώμην καί προσαρτᾶται ὀριστικῶς εις τήν Κων/πολιν.
- 827-961 **Ἀραβοκρατία.**
- 961 Ἡ Κρήτη ἐλευθερώνεται ἀπό τούς Ἀραβας.
- 961-1204/11 **Β' Βυζαντινή Περίοδος.**
- 1211-1669 **Ἑνετοκρατία.**
- 1645/1669-1899 **Τουρκοκρατία.**
- 1821 Θανατώνονται ἀπό τούς Τούρκους ὁ Μητροπολίτης Κρήτης καί οἱ περισσότεροί Ἐπίσκοποι εις τό Ἡράκλειον, καί ὁ Ἰωακείμ Πέτρας εις τήν Ἐπάνω Φουρνήν Μεραμβέλλου.
- 1823 Ἡ σφαγὴ τοῦ σπηλαίου τῆς Μιλᾶτου.
- 1866 Τό Ὀλοκαύτωμα τοῦ Ἀρκαδίου.
- 1898 Ἡ Ἀυτονομία τῆς Κρήτης.
- 1899 ἕως σήμερον **Ἡ Σύγχρονος Περίοδος.**
- 1900 Ὁ Ν. 276/1900 «Περὶ Καταστατικοῦ Νόμου τῆς ἐν Κρήτῃ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας», τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.
- 1907 Σύνταγμα τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.
- 1913 Ἐνωσις τῆς Κρήτης μετ' Ἑλληνικόν Κράτος.

- 1941  
1961 (20-29 Μαΐου). Ἡ Μάχη τῆς Κρήτης. Οἱ Ἐπισκοπές Κρήτης ἀνυψώνονται εις Μητροπόλεις. Ὁ ἰσχύων Καταστατικός Νόμος 4149/1961, «Περὶ Καταστατικοῦ Νόμου τῆς ἐν Κρήτῃ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας».
- 1962 Πατριαρχική καί Συνοδική Πράξις, «Περὶ Ἀνυψώσεως τῶν ἐν Κρήτῃ Ἐπισκοπῶν εις κατ' ἀξίαν Μητροπόλεις, τιμῆς ἔνεκεν».
- 1963 Ἐπισκεψίς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἀθηνᾶγορου εις τήν Κρήτην.
- 1967 Ἡ Μητρόπολις Κρήτης ἀνυψώνεται εις Ἀρχιεπισκοπήν, ἀπό τήν Ἱεράν Σύνοδον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Πατριαρχική καί Συνοδική Πράξις 283/1967, «Περὶ ἀνυψώσεως τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως καί τοῦ Μητροπολίτου Κρήτης εις Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπήν καί Ἀρχιεπίσκοπον Κρήτης».
- 1992 (9-23 **Νοεμβρίου**) Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, ἐπισκέπτεται τήν Κρήτην.
- 1993 (9 **Μαρτίου**) Ἐκδοσις Πατριαρχικοῦ Τόμου, μέ τόν ὁποῖον ἀνακηρύσσονται εις ἐν ἐνεργεῖα Μητροπόλεις, οἱ μέχρι τότε, τιμῆς ἔνεκεν, Ἱεραὶ Μητροπόλεις τῆς Κρήτης.
- 1995 (10-11 **Νοεμβρίου**) Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαῖος ἐπισκέπτεται τήν Κρήτην διά δευτέραν φοράν καί προεξάρχει εις τάς ἐορταστικὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ Ἡρακλείου.
- 2000 Ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατατάσσει εις τήν χορείαν τῶν Ἁγίων Μαρτύρων, τούς Νομάρτυρας τῆς Κρήτης.
- Ἐκδίδεται τό τρίτομον λειτουργικῶν ἔργων «Κρητικόν Πανάγιον», ὑπό τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Πέτρας καί Χερρονήσου, προνοία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Πέτρας καί Χερρονήσου κυροῦ Νεκταρίου.

- Πατριαρχική και Συνοδική Πράξις 981/2000, μετονομασίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πέτρας, εἰς Ἱεράν Μητρόπολιν Πέτρας καί Χερρονήσου.
- Ἐκδοσις Πατριαρχικοῦ Τόμου 1047/2000, περί ἰδρύσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀρχαλοχωρίου, Καστελλίου καί Βιάννου.
- Πατριαρχικαί καί Συνοδικαί Πράξεις, προσαρτήσεις Ἐνοριῶν ἀπό τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Κρήτης, εἰς τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις Γορτύνης καί Ἀρκαδίας καί Πέτρας, καί ἐγχώρισις Ἐνοριῶν αὐτῶν εἰς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Ἀρχαλοχωρίου.
- Ἀπό τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Πέτρας ἀπεσπάσθη ὀλόκληρος ἡ ἐπαρχία Βιάννου καί προσηρτήθησαν εἰς αὐτήν οἱ Δῆμοι Χερσονήσου καί Μαλίων (ἀπό τήν ἐπαρχίαν Πεδιάδος), τῆς πάλαι ποτέ Ἐπισκοπῆς Χερρονήσου.
- Ἐπιψήφισις τῶν ἀλλαγῶν αὐτῶν ἀπό τήν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων καί ἔκδοσις τοῦ Νόμου 2942.

**2002** Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος ἐπισκέπτεται τὴν Κρήτην, διὰ τρίτην φοράν, τὸν μῆνα Ἰούνιον.

**2004** Ἐπαναλειτουργία τοῦ Θεσμοῦ τῆς Ἐνδημούσης Συνόδου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

**2008 (16 Ὀκτωβρίου)** Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος καὶ Προκαθήμενοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐπισκέπτονται τὴν Κρήτην, μέ τὴν συμπλήρωσιν 2000 ἐτῶν ἀπὸ τὴν γέννησιν τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἑθνῶν, Παύλου.

**2016** Σύγκλησις τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Κρήτη.

**2018 (2-4 Ὀκτωβρίου)** Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος ἐπισκέπτεται τὴν Κρήτην καὶ προεξάρχει εἰς τὰς ἐορταστικὰς ἐκδηλώσεις 50ετίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της.



Ἡ Συναξίς τῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Πέτρας καί Χερρονήσου Ἁγίων Νεομαρτύρων. Ἔργον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Κουφῆς Πέτρας, 2021.



## ΚΡΗΤΙΚΟΝ ΠΑΝΑΓΙΟΝ

### ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

- 4/1 Νικηφόρος ὁ Λεπρός, ὅσιος (1964).  
5/1 Γρηγόριος ὁ ἐν Ἀκρίτῃ, ὅσιος (820).  
11/1 Νικηφόρος ὁ ἐκ Κριτσᾶς Μεραμβέλλου, νεομάρτυς (1832).  
22/1 Ἰωσήφ Σαμάκος ὁ Ἡγιασμένος, ὁ ἐξ Ἄζωκεράμου Σητείας, ὅσιος (1511).  
29/1 Ἰγνάτιος ὁ Σιναΐτης, ὁ Πνευματικός, ὁ ἐκ Ρεθύμης, ὅσιος (17ος αἰ).

### ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

- 3/2 Σύναξις Παναγίας Βρεφοτρόφου.  
4/2 Νικόλαος ὁ Στουδίτης, ὁ ἐκ Κυδωνίας, ὁμολογητής (868).  
7/2 Γεώργιος Διβόλης, ὁ ἐξ Ἀλικιανοῦ Κυδωνίας, νεομάρτυς (1866).

### ΜΑΡΤΙΟΣ

- 15/3 Μανουήλ ὁ ἐκ Σφακίων, νεομάρτυς (1792).  
17/3 Παῦλος, ὀσιομάρτυς (8ος αἰ).  
20/3 Μύρων ὁ ἐξ Ἡρακλείου, νεομάρτυς (1793).  
31/3 Θεόφιλος, μάρτυς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ (4ος αἰ.).

### ΑΠΡΙΛΙΟΣ

- 3/4 Ἰωσήφ ὁ Ὑμνογράφος, ὅσιος (833).  
7/4 Γεράσιμος ὁ Βυζάντιος, ὅσιος (1770).

### ΜΑΪΟΣ

- 1/5 Μαρία Μεθυμοπούλα ἡ ἐκ Φουρνῆς Μεραμβέλλου, νεομάρτυς (1826).  
14/5 Λεόντιος Ἱεροσολύμων (11ος αἰ.).  
14/5 Μᾶρκος ὁ ἐν Σμύρνῃ, νεομάρτυς (1643).  
15/5 Ἀνάμνησις τῆς ἐκ Βενετίας εἰς Ἡράκλειον ἐπανακομιδῆς τῆς τιμίας Κάρας τοῦ Ἀποστόλου Τίτου (1966).  
23/5 Εὐμένιος ὁ νέος, ἐξ Ἐθιᾶς, ὅσιος.

### ΙΟΥΝΙΟΣ

- 9/6 Πέντε Κανονικαὶ Παρθένοι: Μαρία, Μαριάμνη, Μάρθα, Θέλκλα καὶ Ἐνναθᾶ.  
14/6 Κύριλλος Γορτύνης, ἱερομάρτυς (3ος αἰ.).  
23/6 Γεράσιμος Κρήτης, Νεόφυτος Κνωσοῦ, Ἰωακείμ Χερρονήσου, Γεράσιμος Ρεθύμνης, Καλλίνικος Κυδωνίας, Ἱερόθεος Λάμπης, Ζαχαρίας Σητείας, Ἰωακείμ Πέτρας, Μελχισεδέκ Κισσάμου, Καλλίνικος Διοπόλεως καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς νεομάρτυρες (1821-1822).  
25/6 Μεθόδιος ὁ ἐν Νιβρύτῳ, ὅσιος (16ος αἰ.).  
27/6 Κύριλλος Λούκαρις, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (1632).  
28/6 Σέργιος Νικητιάτης, μάγιστρος (9ος αἰ.).

## ΙΟΥΛΙΟΣ

- 2/7 Σύναξις Παναγίας Ὁρφανῆς.  
2/7 Σύναξις Πάντων τῶν ἐν Κρήτῃ διαλαμφάντων Ἁγίων.  
4/7 Ἀνδρέας ἀρχιεπ. Κρήτης ὁ Ἱεροσολυμίτης (712).  
5/7 Ἀθανάσιος ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ, ὅσιος (100ς αἰ.).  
9/7 Μεθόδιος ἐπ. Λάμπης, ἱερομάρτυς (1793).  
10/7 Παρθένιος καὶ Εὐμένιος οἱ ἐν Κουδουμᾶ, ὅσοι (1905 καὶ 1920).  
12/7 Γεράσιμος Βυζάντιος καὶ Ἀκάκιος οἱ ἐν Μονῇ Τζαγκαρόλων Χανίων, ὅσοι (170ς αἰ.).  
14/7 Πέτρος ἐπ. Κρήτης, ὁ νέος ἱερομάρτυς (40ς αἰ.;).  
14/7 Ἑμμανουήλ, Ἀνεζίνα, Γεώργιος καὶ Μαρία οἱ ἐκ Μελισσουργεῖου Κισσάμου, νεομάρτυρες (1681).

## ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

- 7/8 Ἰωσήφ Γεροντογιάννης ὁ ἐν Καψᾶ Σητείας ὅσιος (1874).  
8/8 Μύρων Κρήτης ὁ θαυματουργός.  
12/8 Δώδεκα Στρατιῶται ἐν Κρήτῃ, μάρτυρες (40ς αἰ.;).  
12/8 Σύναξις Παναγίας Γαλακτοτροφούσης Μονῆς Κρουσταλλένιας.  
17/8 Εὐτύχιος Γορτύνης, Εὐτυχιανός καὶ Κασσιανή, αὐτάδελφοι, ὅσοι (40ς αἰ.).

- 18/8 Ματθαῖος ὁ ἐκ Γερακαρίου Ἀμαρίου, νεομάρτυς (1700).  
21/8 Ἀθανάσιος Πατελάρος, ὁ ἐκ τῆς Ἀξοῦ Μυλοποτάμου, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ὁ θαυματουργός (1654).  
23/8 Χαραλάμπης ὁ ἐν Καλυβιανῇ Μεσσαρᾶς Ἡρακλείου, ὅσιος (1788).  
25/8 Τίτος ἀπόστολος, πρῶτος Ἐπίσκοπος Κρήτης (10ς αἰ.).

## ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

- 1/9 Νικόλαος Κουρταλιώτης, ὅσιος (170ς αἰ.).  
2/9 Κοσμᾶς ὁ Ἐρημίτης, ὅσιος (658).  
4/9 Ἀνθιμος ἐκ Κεφαλληνίας, νέος ἀσκητής (1781).  
12/9 Σύναξις Ὑπεραγίας Θεοτόκου Ἀντιφωνητριάς.  
15/9 Ἰωάννης ὁ ἐκ Σφακίων, νεομάρτυς (1811).  
18/9 Εὐμένιος Γορτύνης ὁ θαυματουργός (70ς αἰ.).  
20/9 Ἰωάννης ὁ Ξένος, ὅσιος (1027).  
20/9 Ἰλαρίων ὁ ἐξ Ἡρακλείου, νέος ὀσιομάρτυς (1804).  
25/9 Εὐρεσις εἰκόνας Εὐαγγελιστριάς Μοχοῦ (1834).

## ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

- 7/10 Ἰωάννης ὁ Ἐρημίτης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἐν Κυδωνίᾳ, 98 ὅσοι (1632).  
8/10 Φίλιππος ἐπ. Γορτύνης (20ς αἰ.).  
10/10 Πινυτός ἐπ. Κνωσοῦ (20ς αἰ.).

- 13/10 Μελέτιος Πηγάς Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καί ἐπιτηρητής τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου (1601).  
 17/10 Ἀνδρέας, ὀσιομάρτυς ὁ ἐν Κρίσει (8ος αἰ.).  
 20/10 Ἀνδρόνικος, ὀσιομάρτυς (8ος αἰ.).  
 20/10 Γεράσιμος ἐν Κεφαλληνίᾳ, ὄσιος (1579).  
 28/10 Γεώργιος, Ἀγγελῆς, Μανουήλ καί Νικόλαος, οἱ ἐν Ρεθύμνῃ νεομάρτυρες (1824).

### ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

- 22/11 Ἀνθίμος ἐπ. Ἀθηνῶν καί Πρόεδρος Κρήτης, ὁμολογητής (15ος αἰ.).  
 26/11 Νίκων ὁ «Μετανοεῖτε», ὁ ἐν Σπάρτῃ, ὄσιος (10ος αἰ.).  
 27/11 Γρηγόριος Κλαζομένιος καί Γεράσιμος Εὐβοεύς, οἱ Σιναῖται ὄσιοι (μετά τόν 10ον αἰ.).  
 27/11 Ἀρσένιος ὁ Ἀγιοφαραγγίτης, ὄσιος (μετά τόν 10ον αἰ.).

### ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

- 11/12 Νικηφόρος Φωκάς, βασιλεὺς (966).  
 23/12 Γελάσιος, Εὐνικιανός, Εὐπόρος, Θεόδουλος καί Σατορνίνος ἐκ Γορτύνης, Ζωτικὸς ἐκ Κνωσοῦ, Πόμπιος ἐκ Λεβῆνος, Ἀγαθόπουλος ἐκ Πανόρμου, Εὐάρεστος ἐξ Ἡρακλείου καί Βασιλείδης ἐκ Κυδωνίας, δέκα μάρτυρες (250).  
 30/12 Γεδεών Καρακαλληνός, ὀσιομάρτυς (1818).



## ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ - ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΕΤΡΑΣ

Ραφαήλ	ἀπό (;) - 1688
Ἀθανάσιος	1688 - ἕως (;)
Ζαχαρίας	
Γεράσιμος	
Μελέτιος	
Γεράσιμος (Ραφτόπουλος)	
Ἰωακείμ (Κλώντζας)	
Δωρόθεος (Διαμαντίδης)	1825 - 1855
Μελέτιος (Χλαπουτάκης)	1855 - 1889
Τίτος (Ζωγραφίδης)	1889 - 1922
Διονύσιος (Μαραγκουδάκης)	1923 - 1953
Δημήτριος (Μπουρλάκης)	1956 - 1990
Νεκτάριος (Παπαδάκης)	1990 καί
Μητροπολίτης Πέτρας καί Χερρονήσου	2000 - 2015
Γεράσιμος (Μαρματάκης)	2015





## ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΧΕΡΡΟΝΗΣΟΥ

κατά τήν περίοδον τῆς Τουρκοκρατίας

Ραφαήλ	1645(;) - 1696 ἢ 1699
Ἄνθιμος	1696 ἢ 1699(;) - 1705(;)
Θεοδόσιος	1705 - 1718(;)
Νικηφόρος	1718(;) - 1731(;)
Νεκτάριος	1731(;) - 1749(;)
Μακάριος	1749(;) - 1759(;)
Νεκτάριος	1759(;) - 1777(;)
Γεράσιμος ὁ Καλογνώμων	1777(;) - 1806 ἢ 1811
Ἰωακείμ ἐκ Μοχού	1806 ἢ 1812 - 1821
Γεράσιμος ἐκ Λασιθίου	1825 - 1829
Ἡ ἐπισκοπή καταργήθηκε, συγχωνευθεῖσα μέ τήν Μητρόπολιν Κρήτης	1830 - 1843
Μελέτιος (πρώην Ἡγούμενος Κερᾶς)	1843 - 1870
Τιμόθεος Καστρινογιαννάκης	1870 - 1882
Διονύσιος Καστρινογιαννάκης	1882 - 1896
Ἀγαθάγγελος Παπαδάκης	1896 - 1900



## ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΚΑΙ ΗΜΕΡΕΣ ΝΗΣΤΕΙΑΣ

Περίοδοι νηστείας:

1. Τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.
2. Τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος.
3. Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων.
4. Τοῦ Δεκαπενταγούστου.
5. Τῶν Χριστουγέννων.

Ἡμερήσιες νηστεῖες:

1. Τῆς Τετάρτης καί τῆς Παρασκευῆς.
2. Τῆς 5ης Ἰανουαρίου (Παραμονή Θεοφανείων).
3. Τῆς 29ης Αὐγούστου (Ἀποτομή τῆς Τιμίας Κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου).
4. Τῆς 14ης Σεπτεμβρίου (Ἐψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ).

## ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 2024-2026

Ἔτος	2024	5	Μαΐου
Ἔτος	2025	20	Ἀπριλίου
Ἔτος	2026	12	Ἀπριλίου

# ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

1	Δ	† ΠΕΡΙΤΟΜΗ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου
2	Τ	Σεραφεῖμ ὁσ. Σάρωφ, Σιλβέστρου π. Ρώμης, Μάρκου ὁσ. κωφοῦ
3	Τ	Μαλαχίου πρ., Θωμαΐδου μ. ἐν Λέσβῳ, Θεαγένοῦς ἱερομ.
4	Π	† Σύνταξις τῶν 70 Ἀποστόλων, Νικηφόρου Λεπρού ὁσ. Κρητός
5	Π	Θεοπέμπτου ἱερομ., Συγκλητ. ὁσ., Γρηγορ. ὁσ. ἐν Ἀκριτά (νηστ.)
6	Σ	† ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ (Μέγας Ἀγιασμός)
7	Κ	† Η ΣΥΝ. ΤΟΥ ΤΙΜ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΚΑΙ ΒΑΠΤ. ΙΩΑΝΝΟΥ
8	Δ	Γεωργίου ὁσ. Χοζεβίτου, Δομνίκης ὁσ. ἐν ΚΠόλει
9	Τ	Παρθένας νεομ. Ἐδεσσαίας, Πολυεύκτου μ., Εὐστρατίου ὁσ.
10	Τ	Γρηγορίου ἐπ. Νύσσης, Δομετιανῷ ἐπ. Μελιτινῆς
11	Π	† Νικηφόρου νεομ. ἐκ Κριτσᾶς, Θεοδοσίου ὁσ. Κοινοβιάρχου
12	Π	Μερτίου, Πέτρου καὶ ἐτέρων 8 μαρτύρων, Τατιανῆς διακονίσσης
13	Σ	Ἐρμούλου καὶ Στρατονίκου μ., Μαξιμου ὁσ. Καυσοκαλύβη
14	Κ	† ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ, Ὁσιομ. Ἀββᾶδ. ἐν Σινᾷ καὶ Ραϊθᾶ, Νίνας ἰσαπ.
15	Δ	Παύλου ὁσ. τοῦ Θηβαίου, Ἰωάννου ὁσ. τοῦ Καλυβίτου
16	Τ	Προσκύνησις τιμίας ἀλύσεως Ἀπ. Πέτρου, Νικολάου νεομ.
17	Τ	† Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, Γεωργίου νεομ. ἐν Ἰουαννίσις
18	Π	† Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου ἀρχιεπ. Ἀλεξανδρείας
19	Π	Μακαρίου ὁσ. Αἰγυπτίου, Μάρκου ἐπ. Εφέσου Εὐγενικοῦ
20	Σ	† Εὐθιμίου ὁσ. Μεγάλου, Ζαχαρίου νεομ., Πέτρου τοῦ Τελώνου
21	Κ	† ΙΒ' ΛΟΥΚΑ, Μαξιμου ὁσ. ὁμολογητοῦ, Ἀγνῆς μ.
22	Δ	Τιμοθέου Ἀπ., Ἰωσήφ ὁσ. Ἠγιασμένου, Βησσαριωνος ὁσ. Ἀγαθων.
23	Τ	Κλήμεντος ἐπ. Ἀγκύρ., Ἀγαθαγ. μ., Διονυσίου ὁσ. τοῦ ἐν Οὐλύμπῳ
24	Τ	Ἐννης ὁσ., Νεοφύτου ὁσ. Ἐγκλείστου, Βαβύλα ἱερομ.
25	Π	† Γρηγορίου ἀρχιεπ. ΚΠόλεως Θεολόγου, Αἰξεντίου νεομ.
26	Π	Ξενοφάντος καὶ Μαρίας ὁσ. καὶ τῆς συνοδείας αὐτῶν
27	Σ	† Ἀνακ. λειψ. Ἰωάννου ἀρχιεπ. ΚΠόλεως τοῦ Χρυσοστόμου
28	Κ	† ΙΕ' ΛΟΥΚΑ, Ἐφραίμ ὁσ. τοῦ Σύρου, Παλλαδίου ὁσ.
29	Δ	Ἰγνατίου ὁσ. Σιναΐτου, Ἀνακ. λειψ. Ἰγνατίου Θεοφόρου
30	Τ	† Τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν (Σχολικὴ Ἑορτή)
31	Τ	Κύρου καὶ Ἰωάννου Ἀναργύρων, Ἀρσενίου ὁσ. ἐν Πάρῳ

# ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥΣ

Ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
7	Πράξ. ιθ' 1-8	Ἰωάν. α' 29-34	πλ. β'	Θ'
14	Ἐφεσ. δ' 7-13	Ματθ. δ' 12-17	βαρύς	Γ'
21	Κολ. γ' 4-11	Λουκ. ιζ' 12-19	πλ. δ'	ΙΑ'
28	Α' Τιμ. δ' 9-15	Λουκ. ιθ' 1-10	α'	Α'



Μέ τήν βάπτισή του ὁ Ἰησοῦς ἀγίασε τό Βάπτισμα. Ἄν λοιπόν βαπτίστηκε ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, ποίος μπορεῖ νά πεῖ ὅτι εἶναι εὐσεβής ὅταν καταφρονεῖ τό Βάπτισμα; Καί βαπτίστηκε ὁ Κύριος ὄχι γιά νά λάβει συγχώρεση τῶν ἁμαρτιῶν του –γιατί ἦταν ἀναμάρτητος–, ἀλλά, ἄν καί ἦταν ἀναμάρτητος, βαπτίστηκε γιά νά χαρίσει θεϊκή Χάρη καί θεϊκή ἀξία σέ ἐκείνους πού θά βαπτίζονται.

Ἄγιος Κυρίλλου Ἱεροσολύμων,  
Κατήχηση Φωτιζομένων Α'

# ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024

1	Π	Τρύφωνος μ., Αναστασίου νεομ. ἐκ Ναυπλίου, Περπετούας μ.
2	Π	† Η ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
3	Σ	Συμεών τ. Θεοδοχου, Ἄννης Πρ., <b>Σύν. Παναγίας Βρεφοτρόφου</b>
4	Κ	† <b>ΙΕ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Ισιδώρου ὁσ., Νικολάου ὁσ. Στουδίτου</b>
5	Δ	Ἀγάθης παρθενομ., Θεοδούλης μ. ἐν Κιλικία
6	Τ	Βουκόλου ἐπ. Σμύρνης, Φωτίου πατρ. ΚΠόλεως τοῦ Μεγάλου
7	Τ	Παρθενίου ἐπ. Λαμφάκου, <b>Γεωργίου νεομ.</b> , Λουκά ὁσ. ἐν Στερίῳ
8	Π	Θεοδώρου μεγαλομ. Στρατηλ., Ζαχαρ. πρ., Μάρθας καὶ Μαρίας μ.
9	Π	Νικηφόρου μ., Παγκρατίου ἐπ. Ταυρομενίου ἱερομ.
10	Σ	† <b>Χαραλάμους ἱερομ.</b> , Ζήνωνος ὁσ. τοῦ Ταχυδρόμου
11	Κ	† <b>ΙΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Βλασίου ἱερομ., Θεοδώρας Αὐγούστας</b>
12	Δ	Μελετίου ἐπ. Ἀντιοχείας, Χρήστου νεομ. κηπουροῦ
13	Τ	Ἄκυλα καὶ Πρισκίλλης ἀπ., Μαρτινιανοῦ ὁσ.
14	Τ	Αὔξεντιου, Μάρωνος, Ἀβραάμ ὁσ., Νικολάου ἐπ. Ἀμισοῦ νεομ.
15	Π	Ὀνησίμου ἀπ., Ἀνθίμου ὁσ. ἐν Χίψ, Ἰωάννου ὀσιομ. ἐκ Χαλαστρας
16	Π	Παμφίλου μ., Φαβιανοῦ πατρ. ΚΠόλεως, Μαρίας ὁσ. ἐν Θράκη
17	Σ	Θεοδώρου μεγαλομ. Τήρωνος, Μαρκανίου καὶ Πουλχερίας βασιλ.
18	Κ	† <b>ΙΖ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Λέοντος Π. Ρώμης, Ἀγαπητοῦ ἀρχ. Σιναιου</b>
19	Δ	Φιλοθέης ὁσ. τῆς Ἀθηναίας, Ἀρχίππου, Φιλήμονος καὶ Ἀπφίας ἀπ.
20	Τ	Λέοντος ἐπ. Κατάνης, Ἀγάθωνος πάπα Ρώμης, Βησσαρίωνος ὁσ.
21	Τ	Εὐσταθίου ἀρχιεπ. Ἀντιοχείας, Τιμοθέου ὁσ. ἐν Συμβόλοις
22	Π	Εὔρεσις λειψάνων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου μαρτύρων, Ἀνθούσης μ.
23	Π	Πολυκάρπου ἐπ. Σμύρνης ἱερομ., Πολυχρονίου ὁσ.
24	Σ	† <b>Α' καὶ Β' εὔρ. Τιμίας Κεφαλῆς Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου</b>
25	Κ	† <b>ΙΣΤ' ΛΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ &amp; ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ) (Ἀρχή Τριψιδίου)</b>
26	Δ	Πορφυρίου ἐπ. Γάζης, Φωτεινῆς Ἰσαπ. Σαμαρείτιδος
27	Τ	† Ἐφραίμ ὁσ. Κατουνακίωτου, Προκοπίου ὁσ. Δεκαπολίτου
28	Τ	Βασιλείου ὁσ. ὁμολ., Κυράνης νεομ. ἐν Θεσσαλονίκη
29	Π	Κασσιανῶ ὁσ. Ρωμαίου, Βαρσανουφίου ὁσ. ἐν Νηρία

# ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

## Ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
4	<i>Β' Κορ. δ' 6-15</i>	<i>Ματθ. κβ' 35-46</i>	β'	Β'
11	<i>Β' Κορ. στ' 1-10</i>	<i>Ματθ. κε' 14-30</i>	γ'	Γ'
18	<i>Β' Κορ. στ' 16-18, ζ' 1</i>	<i>Ματθ. ιε' 21-28</i>	δ'	Δ'
25	<i>Β' Τιμ. γ' 10-15</i>	<i>Λουκ. ιη' 10-14</i>	πλ. α'	Ε'



Ὁ Χριστὸς κατέρχεται στό ὕδωρ βαπτιζόμενος πρὶν ἀπὸ μᾶς [...], διότι, μαζί μέ τόν ἑαυτό του ἐνοικίζει στό ὕδωρ τή χάρη τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἔτσι ὥστε γιά τούς ἔπειτα κατά τό παράδειγμα του βαπτιζομένους, ὅταν κατέρχονται στό ὕδωρ, νά εὑρίσκεται ὁ ἴδιος μέσα σ' αὐτό, περιβάλλοντάς τους ἀπορρήτως μέ τό Πνεῦμα του καί συνενούμενος καί γεμίζοντάς τους μέ τήν καθαρτική καί φωτιστική χάρη. Αὐτό εἶναι πού λέγει ὁ θεῖος Παῦλος: *Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε.*

Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, *Ὁμιλία ΝΘ'*, 4

1	Π	Ευδοκίας όσιουμ., Αντανίνης καί Μαρκέλλου μ., Παρασκευά νεομ.
2	Σ	Νικολ. όσ. Πλανά, Ήσυχίου μ., Εύθαλίας μ., Ίωακείμ όσ. Παπουλ.
3	<b>K</b>	<b>† ΙΖ' ΛΟΥΚΑ (ΑΣΩΤΟΥ), Θεοδωρήτου ιερομ., Εύτροπίου μ.</b>
4	☉	Δ Γερασίμου όσ. Ίορδανίτου, Παύλου καί Ίουλιανής μ.
5	T	Μάρκου όσ. Αθηναίου, Αρχελάου καί τών σύν αυτώ 152 μαρτ.
6	T	Τών έν Αμοριψ 42 μαρτύρων, Μνήμη εύρέσεως Τιμίου Σταυρού
7	Π	Λαυρεντίου όσ. Μεγάρων, Παύλου όσ. άπλου
8	Π	† Τών έν Σεβαστεία 40 Μαρτύρων, Θεοφυλάκτου έπ. Νικομηδ.
9	Σ	† ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ
10	☉	<b>K</b> † <b>ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ, Κοδράτου έπ. Κορίνθου, Άναστ. Πατρικίας</b>
11	Δ	Σωφρονίου άρχιεπ. Ιεροσολ., Θαλλού, Θεοδώρας Βασιλίσ. Άρτης
12	T	Θεοφάνους όμ., Ιρηγορίου πάπα Ρώμης Διαλόγου
13	T	Άνακ. λειψ. Νικηφόρου πατρ. ΚΠόλεως, Χριστίνης μ. έν Περσία
14	Π	Εύσχημονος έπ. Λαμφάκου, Βενεδίκτου όσ.
15	Π	Άγαπίου μ., Αριστοβούλου άπ., <b>Μανουήλ νεομ. έκ Σφακ.</b>
16	Σ	† Τών έν άσκήσει λαμπ. όσίων, Χριστοδούλου όσ. έν Πάτμω
17	☉	<b>K</b> † <b>ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ, Άλεξίου ανθρώπου του Θεού, Παύλου όσιουμ.</b>
18	Δ	† <b>ΚΑΘ. ΔΕΥΤΕΡΑ (Αρχή Νηστείας),</b> Κυρίλλου άρχιεπ. Ιεροσολ.
19	T	Χρυσάνθου καί Δαρείας μ., Κλαυδίου καί Ίαριάς μ. τών όμοζύγ.
20	T	Τών έν Μονή Αγ. Σάββα όσιομαρτύρων, <b>Μύρωνος νεομ. Κρητός</b>
21	Π	Θωμά πατρ. ΚΠόλεως, Ιακώβου όσ. όμολογητού
22	Π	† <b>A' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ,</b> Βασιλείου ιερομ., Καλλινίκης μ.
23	Σ	† <b>Θαῦμα Κολλῦβων Θεοδώρου Τήρωνος,</b> Νικωνος όσιουμ.
24	<b>K</b>	<b>† A' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ), Αρτεμίου έπ. Σελευκείας</b>
25	☺	Δ † <b>Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ</b>
26	T	† <b>Σύναξις Αρχαγγέλου Γαβριήλ</b>
27	T	Ματρώνης όσ. τής έν Θεσσαλονίκη, Φιλητού καί Λυδίας μ.
28	Π	Ίαρίωνος του νέου, Ήρωδιωνος άπ., Γαβριηλίας όσ. Γεροντίσσης
29	Π	† <b>B' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ,</b> Μάρκου έπ. Άρεθ., Ίωνά καί Βαραχησ. μ.
30	Σ	Ίωάννου όσ. τής Κλίμακος, Ζαχαρίου έπ. Κορίνθου
31	<b>K</b>	<b>† B' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Γρηγ. Παλαμιά), Θεοφίλου μ. Κρητός</b>

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
3	<i>A' Κορ. ζ' 12-20</i>	<i>Λουκ. ιε' 11-32</i>	πλ. β'	ΣΤ'
10	<i>A' Κορ. η' 8 - θ' 2</i>	<i>Ματθ. κε' 31-46</i>	βαρός	Z'
17	<i>Ρωμ. ιγ' 11 - ιδ' 4</i>	<i>Ματθ. ς' 14-21</i>	πλ. δ'	H'
24	<i>Έβρ. ια' 24-26, 32-40</i>	<i>Ίωάν. α' 44-52</i>	α'	Θ'
31	<i>Έβρ. α' 10 - β' 3</i>	<i>Μάρκ. β' 1-12</i>	β'	I'

[...] Η ίδια πύρινη χάρη δίνεται σ' όλους έμάς, τούς πιστούς του Χριστού, μέ τά Μυστήρια του Άγιου Βαπτίσματος καί του Χρίσματος, όταν σφραγιζόμαστε στά κυριότερα μέρη του σώματός μας, όπως όρίζει η άγία Έκκλησία μας, στην όποια διαφυλάσσεται αιώνια αυτή η χάρη.

Στό Μυστήριο του Χρίσματος αναφέρεται: «*Σφραγίς δωρεάς Πνεύματος Αγίου*». Πού βάζουμε σφραγίδα, άν όχι σέ δοχεΐα πού περιέχουν κάτι τό πολύτιμο; Τί πολυτιμότερο, όμως, υπάρχει πάνω στή γή από τά χαρίσματα του Άγιου Πνεύματος, πού μάς δίνονται από τόν Θεό στό Μυστήριο του Άγιου Βαπτίσματος;

**Όσιου Σεραφεΐμ του Σάρωφ'**

<sup>1</sup>Όσιος Σεραφεΐμ του Σάρωφ, Ίερά Μονή Παρακλήτου, Ώρωπός Αττικής 2021<sup>15</sup>, σ. 379.

1	Δ	Μαρίας όσ. τής Αιγυπτίας, Μακαρίου όσ. όμολ.
2	☉	Τ Τίτου όσ. θαυματουργού, Σάββα όσ. έν Καλύμνω
3	Τ	Νικήτα όσ. όμολογητού, <b>Ιωσήφ όσ. Υμνογράφου</b>
4	Π	Γεωργίου όσ. έν Μαλεῶ, Ζωσιμᾶ όσ., Θεωνᾶ ἀρχιεπ. Θεσσαλον.
5	Π	† Γ' <b>ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ</b> , Γεωργίου νεομ. έν Εφέσω, Κλαυδίου μ.
6	Σ	Εύτυχίου πατρ. ΚΠόλεως, Πλατωνίδος όσ., <b>Τρηγορίου όσ. Σιναΐτ.</b>
7	Κ	† Γ' <b>ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ)</b> , Γερασ. όσ. Βυζ.
8	☾	Δ Ἡρωδίωνος, Αγάβου, Ρούφου, Ἀσυγκρίτου ἀπ. έκ τῶν Ο'
9	Τ	Εύτυχίου μ. έν Καισαρεία, Βαδίου όσιομ.
10	Τ	Τερεντίου, Πομπηίου μ. Γρηγορίου Ε' πατρ. ΚΠόλεως
11	Π	Ἄντιπα ἐπ. Περγάμου ιερομ., Τρυφαινῆς καί Ματρώνῆς όσ.
12	Π	† Δ' <b>ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ</b> , Βασιλ. ἐπ. Παρίου, Σεργίου πατρ. ΚΠόλεως
13	Σ	Μαρτίνου πάπα Ρώμης Όμολ., Ζωίλου μ. Ρωμαίου
14	Κ	† Δ' <b>ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ιωάννου τῆς Κλίμακος)</b> , Ἀριστάρχου ἀπ.
15	Δ	Λεωνίδου ἐπ. Αθηνῶν, Ανανίου ἀρχιεπ. Λακεδαιμονίας
16	☉	Τ Αγάπης, Ειρήνης, Χιονίας μ., Ἀμφιλοχίου όσ. έν Πάτμω
17	Τ	Μακαρίου ἀρχιεπ. Κορίθου, <b>(ψάλλεται ὁ Μ. Κανών)</b>
18	Π	† <b>Ο ΜΕΓΑΣ ΚΑΝΩΝ</b> , Κυρίλλου Στ' πατρ. ΚΠόλεως νεομ.
19	Π	† <b>Ο ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ</b> , Παφνουτίου ιερομ.
20	Σ	Ζαχαρίου ἀπ., Θεοδώρου όσ. του Τριχινᾶ
21	Κ	† Ε' <b>ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Μαρ. Αιγυπτ.)</b> , <b>Αλεξάνδρας Βασιλίσσης</b>
22	Δ	Ναθαναήλ ἀπ., Θεοδώρου όσ. Συκεώτου, Νεάρχου μ.
23	Τ	Εμμανουήλ, Θεοδώρου, Γεωργίου, Μιχαήλ και Γεωργίου νεομ.
24	☺	Τ Ελισάβετ όσ., Νικολάου νεομ. έν Μαγνησία
25	Π	† <b>Μάρκου του Ἀποστόλου και Εὐαγγελιστου</b>
26	Π	Βασιλέως ἐπ. Ἀμασείας, Γλαφύρας καί Ιούστας όσ.
27	Σ	† <b>Η ΕΓΕΡΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ</b>
28	Κ	† <b>ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ</b>
29	Δ	† <b>ΜΕΓΑΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ</b> , Ιωσήφ του Παγκάλου
30	Τ	† <b>ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ</b> , Τῶν 10 Παρθένων

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
7	Ἐβρ. δ' 14 - ε' 6	Μάρκ. η' 34 - θ' 1	γ'	ΙΑ'
14	Ἐβρ. ζ' 13-20	Μάρκ. θ' 17-31	δ'	Α'
21	Ἐβρ. θ' 11-14	Μάρκ. ι' 32-45	πλ. α'	Β'
28	Φιλιπ. δ' 4-9	Ἰωάν. ιβ' 1-18	-	Ματθ. κα' 1-11, 15-17

[...]“Όπως, λοιπόν, ἀκριβῶς καί ὁ Σωτήρας μας, ἔμεινε τρεῖς μέρες καί τρεῖς νύχτες θαμμένος στά ἔγκατα τῆς γῆς, ἔτσι κι ἐσεῖς. Μέ τήν πρώτη ἀνάδυση μιμηθήκατε τήν πρώτη ἡμέρα καί τήν πρώτη νύχτα τῆς ταφῆς τοῦ Χριστοῦ. Γιατί, ὅπως ὁ ἄνθρωπος δέν βλέπει καθόλου τή νύχτα, ἐνῶ τήν ἡμέρα ζεῖ στό φῶς, ἔτσι κι ἐσεῖς κατά τήν κατάδυση δέν μπορούσατε νά δεῖτε τίποτα, κατά τήν ἀνάδυση ὅμως πάλι ξαναγυρίζατε στή ζωή τῆς ἡμέρας. Τήν ἴδια στιγμή πεθάνατε καί γεννηθήκατε. Κι ἐκεῖνο τό σωτήριο νερό σᾶς ἔγινε τάφος καί μήτρα.

Ἄγιου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων,  
Κατήχηση μυσταγωγική Β', 4



1	☉	T	† ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΤΑΡΤΗ, Τῆς ἀλειψάσης τὸν Κύριον μύρω
2		Π	† ΜΕΓΑΛΗ ΠΕΜΠΤΗ, Ὁ Μυστικός Δείπνος
3		Π	† ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, Τὰ Ἅγια Πάθη τοῦ Κυρίου
4		Σ	† ΜΕΓΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ, Ἡ εἰς Ἄδου κάθοδος τοῦ Κυρίου
5		K	† <b>ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ, Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ</b>
6		Δ	† Γεωργίου Μεγαλομ. Τροπαιοφόρου, Ἰωβ Πολυάθλου, Σεραφεῖμ ὁσ. ἐν Δομβῶ, Σοφίας ὁσ. ἐν Κλεισιούρα
7		T	† Ραφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης νεοφανῶν μ.,
8	☾	T	† Ἰωάννου τοῦ Θεολ. καὶ Εὐαγγελιστοῦ, Ἄρσενιου ὁσ. τοῦ Μεγ.
9		Π	† Χριστοφόρου μεγαλομ., Εἰρήνης μεγαλομ., Ἐφραίμ ὀσιμ.
10		Π	† Ζωοδόχου Πηγῆς, Σίμωνος ἀπ. τοῦ Ζηλωτοῦ
11		Σ	† Μαρίας νεομ. ἐκ Φουρνῆς, Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου ἰσαπ.
12		K	† <b>ΤΟΥ ΘΩΜΑ, Ἐπιφαν. ἐπ. Κύπρου, Γερμανοῦ πατρ. ΚΠόλεως (Μν. Ὀλοκαυτ. Σηπλ. Μιλάτου, 1823 καὶ Μάχης Κριτσᾶς, 1823)</b>
13		Δ	Γλυκερίας μ., Ἰωάννου, Εὐθυμίου, Γεωργίου, Γαβριήλ ὁσ. Ἰβηριτῶν
14		T	Θεράπ. ἱερομ., Λεοντίου πατρ. Ἱεροσολ., Μάρκου νεομ. Κρητῶς
15		T	† Ἐπανακ. τιμ. Κάρας ἀπ. Τίτου, Παχωμ. ὁσ. Μεγ., Ἄχιλ. ἐπ. Λαρ.
16	☉	Π	Θεοδώρου ὁσ. τοῦ ἡγιασμ., Νικολάου πατρ. ΚΠόλεως τοῦ Μυστ.
17		Π	Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας ἀπ., Ἀθανασίου ἐπ. Χριστιανουπόλεως
18		Σ	Πέτρου, Διονυσίου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτύρων
19		K	† <b>ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ, Πατρικίου ἐπ. Προύσης, Μέμνονος ὁσ.</b>
20		Δ	† Μετακ. Λειψ. Νικολ. ἀρχιεπ. Μύρων, Θαλλελ. μ., Αὐδίας Φιλίπ.
21		T	† Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Βασιλέων καὶ Ἰσαποστόλων
22		T	Βασιλίσκου μ., Κόδρου μ., Καλῆς ὁσ. τῆς ἐλεημονος
23	☺	Π	† Εὐμενίου ὁσ. Νέου, Μιχαήλ ἐπ. Συνάδ., Μαρίας μυροφ. Κλωπᾶ,
24		Π	Συμεῶν ὁσ. ἐν Θαυμασιῶ ὄρει, Μελετίου μεγαλομ. τοῦ Στρατηλ.
25		Σ	† Γ' Ἐϋρ. Τ. Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου
26		K	† <b>ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ, Κάρπου ἀπ. (Μν. Μάχης Λασιθίου, 1867)</b>
27		Δ	† Ἰωάννου ὁσ. Ρώσσου ὁμολογητοῦ, Ἐλλαδίου ἱερομάρτυρος
28		T	Εὐτυχοῦς ἐπ. Μελιτινῆς, Ἀνδρέου ὁσ. τοῦ διὰ Χριστόν σαλοῦ
29		T	† Η ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ, Θεοδοσίας μ., Ὑπομονῆς ὁσ.
30		Π	Ἰσαακίου ὁσ., Ἐμμελείας ὁσ. μητρὸς Μεγάλου Βασιλείου
31	☉	Π	Ἐρμείου μ., Πετρονίλης θυγ. ἀπ. Πέτρου, Εὐσταθ. πατρ. ΚΠόλεως

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
5	Πράξ. α' 1-8	Ἰωάν. α' 1-17	-	B'
12	Πράξ. ε' 12-20	Ἰωάν. κ' 19-31	-	A'
19	Πράξ. ζ' 1-7	Μάρκ. ιε' 43- ις' 8	β'	Δ'
26	Πράξ. θ' 32-42	Ἰωάν. ε' 1-15	γ'	E'



Πρὶν ἀπὸ τὸ ἅγιο Βάπτισμα ἡ χάρις προτρέπει τὴν ψυχὴν στὰ καλὰ ἀπ' ἔξω, ἐνῶ ὁ Σατανᾶς φωλιάζει στὰ βάθη τῆς, προσπαθώντας νά φράξει ὅλες τίς ἀγαθές διεξόδους τοῦ νοῦ· ἀπὸ τὴν ὥρα ὅμως κατὰ τὴν ὁποία ἀναγεννητόμαστε, ὁ δαίμονας βγαίνει ἔξω καὶ ἡ χάρις μπαίνει μέσα.

Ἄγιου Διαδόχου Φωτικῆς, Κεφάλαια γνωστικά ΟΕ'

# ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

1	Σ	Ίουστίνου μ. φιλοσόφου, Χαρίτωνος όσ., Θεσπεσίου όμολ.
2	<b>K</b>	<b>† ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ, Νικηφόρου πατρ. ΚΠόλεως</b>
3	Δ	Λουκαλιανού και Παύλης μ. και σύν αυτοίς νηπίων
4	Τ	Μητροφ. άρχιεπ. ΚΠόλεως, Μάρθας και Μαρίας άδ. Λαζάρου
5	Τ	Δωροθέου έπ. Τύρου, Νικάνδρου, Γοργίου, Απόλλωνος μ.
6	☉	Π Πλαρίωνος όσ. του νέου, Αττάλου όσ. θαυματ., Γελασίου μ.
7	Π	Θεοδότου ιερομ. του έν Άγκύρα, Παναγή όσ. Μπασιά
8	Σ	† Άνακ. λειψ. Θεοδώρου του Στρατηλάτου, Καλλιόπης μ.
9	<b>K</b>	<b>† ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ, Κυρίλ. άρχιεπ. Αλεξανδρ., Πέντε Καν. Παρθ.</b>
10	Δ	Άλεξάνδρου και Άντωνίνης μ., Τιμοθέου ιερομ. έπ. Προύσης
11	Τ	† Βαρθολ. και Βαρν. άπ., Σύν. Παν. Άξιόν έστι, Λουκά άρχιεπ. Συμφ.
12	Τ	† ΑΠΟΔ. ΕΟΡΤ. ΠΑΣΧΑ, Ονουφρ. όσ. Αιγυπτ., Πέτρου όσ. Αθ.
13	Π	† Η ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
14	Π	Έλισαίου πρ., Μεθοδίου πατρ. ΚΠόλεως όμ., Κυρίλλου έπ. Γορτ.
15	☉	Σ Άμώς πρ., Αύγουστίνου έπ. Ιππώνος, Ίερωνύμου όσ. Πεντάγλωσ.
16	<b>K</b>	<b>† ΑΓ. 318 ΠΑΤΕΡΩΝ Α' Οίκ. Συν., Τύχωνος έπ. Άμαθούντος</b>
17	Δ	Μανουήλ, Σαβέλ και Ίσμαήλ μ. έν Περσία, Ισαύρου διακ.
18	Τ	Λεοντίου, Ύπατίου και Θεοδούλου μ.
19	Τ	Ιούδα άπ. του Άδελφοθέου, Παισίου όσ. του Μεγάλου
20	Π	† Ιωακείμ έπ. Χερρον., Νεοφ. έπ. Κνωσού και πάντ. των Κρητ. νεομ.
21	Π	Ίουλιανού μ., Τερεντίου ιερομ. έπ. Ικονίου
22	☺	Σ † ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ, Εισεβίου ιερομ. έπισκ. Σαμοσάτων
23	<b>K</b>	<b>† ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ</b>
24	Δ	† ΤΟΥ ΑΠΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ, Τό Γενέσ. του Τιμίου Προδρόμου
25	Τ	Μεθοδίου όσ. έν Νιβήρτωφ, Φεβρωνίας όσ.
26	Τ	Δαβίδ όσ. έν Θεσσαλονίκη, Ιωάννου έπ. Γοθθίας
27	Π	Κυρίλλου Α' πατρ. ΚΠόλεως Λουκ., Σαμψών όσ. Ξενοδόχου
28	Π	Άνακ. λειψ. Αναργ. Κύρου και Ιωάννου, Σεργίου όσ. μαγίστρου
29	☉	Σ † ΠΕΤΡΟΥ και ΠΑΥΛΟΥ των Πρωτοκορυφαίων Αποστόλων
30	<b>K</b>	<b>† ΑΓ. ΠΑΝΤΩΝ, Η ΣΥΝ. ΤΩΝ ΑΓ. ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ</b>

# ΙΟΥΝΙΟΥ

## Αναγνώσματα των Κυριακών

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
2	Πράξ. ια' 19-30	Ίωάν. δ' 5-42	δ'	Ζ'
9	Πράξ. ις' 16-34	Ίωάν. θ' 1-38	πλ. α'	Η'
16	Πράξ. κ' 16-18, 28-36	Ίωάν. ις' 1-13	πλ. β'	Γ'
23	Πράξ. β' 1-11	Ίωάν. ζ' 37-52, η' 12	-	Ίωάν. κ' 19-23
30	Έβρ. ια' 33 - ιβ' 2	Ματθ. θ' 36 - ι' 8	πλ. δ'	Α'

Τήν ώρα πού βαπτίζομαστε, ή ψυχή λάμπει περισσότερο από τον ήλιο καθώς καθαίρεται από τό Πνεύμα. Καί όχι μόνο ατενίζουμε τή δόξα του Θεού, αλλά δεχομαστε κι εμείς κάποια λάμψη από αυτήν. Όπως δηλαδή τό καθαρό άσήμι όταν έκτεθει στις άκτίνες του ήλιου, έκπέμπει άκτίνες κι αυτό, όχι μόνο από τήν ΐδια του τή φύση, αλλά και από τήν ήλιακή λάμψη, έτσι και ή ψυχή, όταν καθαρθεί και γίνει λαμπρότερη από κάθε άσήμι, δέχεται άκτίνα από τή λαμπρότητα του Πνεύματος, ή όποια γίνεται δική της λαμπρότητα.

Άγιοι Κάλλιστος και Ίγνάτιος Ξανθοπούλου,  
Μέθοδος και κανόνας άκριβής  
γιά όσους διαλέγουν τήν ήσυχαστική ζωή Ε'

# ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

1	Δ	† Κοσμά και Δαμιανού τῶν Ἀναργύρων τῶν ἐν Ρώμῃ
2	T	† Κατ. Τιμίας Ἐσθῆτος ἐν Βλαχέρνας, Σύν. Παναγίας Ὁραφνῆς
3	T	Υακίνθου μ., Ἀνατολίου πατρ. ΚΠόλεως
4	Π	† Ἀνδρέου ἀρχιεπ. Κρήτης Ἱεροσόλ., Θεοδώρου ἱερομ. ἐπ. Κυρ.
5	Π	† Ἀθανασίου ὁσ. τοῦ ἐν Ἄθῳ, Λαμπαδοῦ ὁσ. τοῦ θαυματουργοῦ
6	Σ	Σισαῖω ὁσ. τοῦ Μεγάλου, Λουκίας παρθενομ.
7	K	† Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Πάντων τῶν ἐν Κρήτῃ Ἀγ., Κυριακῆς μεγαλομ.
8	Δ	Προκοπίου μεγαλομ. καὶ Θεοδοσίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ
9	T	Παγκρατίου ἐπ. Ταυρομενίας, Μεθοδίου νέου ἱερομ. ἐπ. Λάμπης
10	T	† Παρθενίου καὶ Εὐμενίου ὁσ. ἐν Κουδουμά, τῶν ἐν Νικοπ. 45 μ.
11	Π	Εὐφημίας Μεγαλομ., Ὁλγας ἰσαποστ., Σωφρονίου ὁσ. ἐν Ἐσσεξ
12	Π	† Παΐσιου ὁσ. Ἁγιορείτου, Ἰαρίου μ., Γερασίμου καὶ Ἀκακίου ὁσ.
13	Σ	Σύναξης ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ, Στεφάνου ὁσ. τοῦ Σαββαΐτου
14	● K	† ΑΓ. 630 ΠΑΤΕΡΩΝ Δ' Οἰκ. Συνόδου, Νικοδήμου ὁσ. Ἁγιορ., Πέτρου ἐπ. Κρήτης, Ἐμμαν., Ἀνεζίνας, Γεωργ. καὶ Μαρίας νεομ.
15	Δ	Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης μ., Βλαδιμήρου πρίγκ. Κιέβου ἰσαπ.
16	T	Ἀθηνογένους ἱερομ. ἐπ. Πηδαγθός, Φαύστου μ.
17	T	† Μαρίνης μεγαλομ., Βερονίκης καὶ Σπεράτου μ.
18	Π	Αἰμιλιανοῦ μ., Παύλου, Θεῆς καὶ Οὐαλεντίνης μ., Παμβῶ ὁσ.
19	Π	Μακρίνης ὁσ. ἀδελφῆς Μεγάλου Βασιλείου, Δίου ὁσ.
20	Σ	† Προφήτου Ἡλίου τοῦ Θεσβίτου
21	☺ K	† Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Ἰωάννου καὶ Συμεῶν διὰ Χριστὸν Σαλοῦ ὁσ.
22	Δ	Μαρίας Μαγδαληνῆς Μυροφ., Μαρκελλῆς ὁσιομ. Χιοπολιτίδος
23	T	Φωκά ἱερομ., Ἰεζεκιήλ. πρ., Πελαγίας ὁσ. ἐν Τήνῳ
24	T	Χριστίνης μεγαλομ., Καπίτωνος καὶ Ἐρμογένους μ.
25	Π	† Ἡ Κοίμησις τῆς Ἁγίας Ἄννης, Ὀλυμπιάδος διακόνου
26	Π	† Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος, Ἐρμιλάου ἱερομάρτυρος
27	Σ	† Παντελεήμονος μεγαλομ. καὶ Ἰαματικῶ
28	● K	† Ε' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Προχόρου, Νικάνορος, Τιμωνος, Παρμενῆ ἀπ., Εἰρήνης ὁσ. Χρυσοβαλάντου, Παύλου ὁσ. Ξηροποταμινοῦ
29	Δ	Καλλινίκου μάρτυρος, Θεοδότης μάρτυρος καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς
30	T	Σίλα, Σιλουανῶ, Κρήσκ., Ἐπαινετοῦ, Ἀνδρονίκου ἐκ τ. Ο' ἀπ.
31	T	Ἰωσήφ τοῦ ἀπὸ Ἀρμαθαίας, Εὐδοκίμου τοῦ δικαίου

# ΙΟΥΛΙΟΥ

## Ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
7	Γαλ. γ' 22 - δ' 5	Ματθ. δ' 18-23	α'	Β'
14	Τίτ. γ' 8-15	Ματθ. ε' 14-19	β'	Γ'
21	Ρωμ. στ' 18-23	Ματθ. η' 5-13	γ'	Δ'
28	Ρωμ. ι' 1-10	Ματθ. η' 28 - θ' 1	δ'	Ε'



[...] Διὰ τοῦτο βαπτίζομεν καὶ τὰ παιδιά, ἄν καὶ δέν ἔχουν ἁμαρτίας, διὰ νά λάβουν τόν ἁγιασμόν, τήν δικαιοσύνην, τήν υἰοθεσίαν, τήν κληρονομίαν, τήν χάριν νά εἶναι ἀδελφοί καὶ μέλη τοῦ Χριστοῦ καὶ νά γίνουν κατοικίαι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Κατήχηση Γ', 6

# ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

1	Π	Ἡ Πρόοδος τοῦ Τιμ. Σταυροῦ, Ἀγ. Ἑπτὰ Μακκαβαίων (Ἀρχή νηστ.)
2	Π	Ἀνακομιδή λειψάνων Στεφάνου πρωτομ.
3	Σ	Δαλμάτου, Φαύστου, Ἰσαακίου ὁσ., Σαλώμης Μυροφόρου
4	☉	<b>Κ</b> † <b>ΣΤ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Τῶν ἐν Ἐφέσῳ Ἑπτὰ παιδίων, Εὐδοκίας ὁσ.</b>
5	Δ	Εὐσιγνίου μ., Νόννης μητροῦ Ἱρηγορίου τοῦ Θεολόγου
6	Τ	† <b>Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ</b>
7	Τ	Δομετίου ὁσιομ., Ἰωσήφ ὁσ. Γεροντογιάννη
8	Π	† <b>Μύρωνος ἐπ. Κρήτης</b> , Αἰμιλ. ἐπ. Κυζίκου, Καλλιν. μητροπ. Ἐδέσ.
9	Π	Ματθία ἀπ., Ἁγίων 10 μαρτύρων τῶν ἐν τῇ Χαλκῇ Πύλῃ
10	Σ	Λαυρεντίου ἀρχιδιακ., Εὐστου π. Ρώμης, <b>Σύν. Γαλακτοτροφ.</b>
11	Κ	† <b>Ζ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Εὐπλου διακ., Σύναξις Ἐλεούσης</b>
12	Δ	Φωτίου καί Ἀνικήτου μ., <b>12 Μαρτύρων Στρατιωτῶν</b>
13	☾	† Ἀπόδ. Ἑορτῆς Μεταμορφώσεως, ἀνακ. λειψ. Μαξίμου ὁσ. ὁμολ.
14	Τ	Μιχαίου προφήτου, Συμεῶν Τραπεζουντίου τοῦ Χρυσοχόου
15	Π	† <b>Η ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ</b>
16	Π	Ἁγίου Μανδηλίου, Διομήδους μ., Τιμοθέου ἐπ. Εὐρίπου
17	Σ	Μύρωνος μ., <b>Εὐτυχίου, Εὐτυχιανοῦ καί Κασσιανῆς ὁσ.</b>
18	Κ	† <b>Η' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Φλώρου καί Λαύρου μ., Ματθαίου νεομ.</b>
19	☼	Δ Ἄνδρου μεγαλομ. Στρατηλάτου, Θεοφάνους ὁσ.
20	Τ	Σαμουήλ προφ., Λουκίου μ. τοῦ βουλευτοῦ
21	Τ	Θαδδαίου ἀπ., Ἀθανασίου πατρ. ΚΠόλεως Πατελάρου
22	Π	Ἀγαθονίκου καί τῶν σὺν αὐτῷ μαρτύρων, Ἀνθοῦσης μ.
23	Π	† Ἀπόδοσις Κοιμήσεως Θεοτόκου, Εἰρηναίου ἐπ. Λουγδοῦνου, Χαραλάμπους ὁσ. Καλυβιανῆς
24	Σ	† <b>Κοσμῆ ἱερομ. Αἰτωλοῦ</b> , Εὐτυχοῦς ἱερομ., Ἀνακ. λειψ. Ἀγ. Διον.
25	Κ	† <b>Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Τίτου ἀπ. πρώτου ἐπισκόπου Κρήτης</b>
26	Δ	Ἀδριανοῦ καί Ναταλίας μ., Ἰωάσαφ ὁσ.
27	☉	† <b>Φανουρίου μεγαλομ.</b> , Ποιμένους ὁσ.
28	Τ	Μαυσέως ὁσ. τοῦ Αἰθίοπος, Ἄννης προφ., Ἰωσήφ ὁσ. Ἠσυχαστοῦ
29	Π	† <b>Η Ἀποτομή τῆς Τιμ. Κεφαλῆς Ἰωάν. τοῦ Βαπτιστοῦ (Νηστεία)</b>
30	Π	Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου καί Παύλου πατρ. ΚΠόλεως
31	Σ	† Κατάθεσις τῆς Τιμίας Ζώνης τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου

# ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
4	Ρωμ. ιβ' 6-14	Ματθ. θ' 1-8	πλ. α'	ΣΤ'
11	Ρωμ. ιε' 1-7	Ματθ. θ' 27-35	πλ. β'	Ζ'
18	Α' Κορ. α' 10-17	Ματθ. ιδ' 14-22	βαρύς	Η'
25	Α' Κορ. γ' 9-17	Ματθ. ιδ' 22-34	πλ. δ'	Θ'



Τά ὀνόματα γιά τό Βάπτισμα, τί ἄλλο ἐνδεικνύουν; Τό ὀνομάζουμε γέννηση καί ἀναγέννηση, ἀνάπλαση καί σφραγίδα, ἐπίσης δέ βάπτισμα καί ἔνδυμα, χρίσμα καί χάρισμα, φῶτισμα καί λουτρό· ὅλα αὐτά τοῦτο τό πράγμα μόνο σημαίνουν, ὅτι ἀρχή τῆς πνευματικῆς τους ὑπάρξεως εἶναι ἡ τελετή αὐτή.

Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα,  
Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς Β', 6

## ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

1	<b>Κ</b>	<b>† Αρχή τῆς Ἰνδίκτου, Συμεών ὁσ. Στυλ., Νικολάου ὁσ. Κουρταλ.</b>
2	Δ	Μάμαντος μ., Ἰωάννου ΚΠόλεως Νηστευτοῦ, <b>Κοσμᾶ ὁσ. Ἐριμ.</b>
3	☉	Τ Ἄνθιμου ἱερομ., Φοιβῆς διακ., Ἄνακ. λειψ. Ἁγίου Νεκταρίου
4	Τ	Μωυσέως προφ., Βαβύλα ἱερομ., <b>Ἀνθίμου ὁσ. τοῦ νέου ἄσκητοῦ</b>
5	Π	Ζαχαρίου προφ. πατρὸς Προδρόμου
6	Π	Ἀνάμνης τοῦ ἐν Χώναις θαύματος τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ
7	Σ	Σφζοντος μ., Κασσιανῆς ὁσ. Ὑμνογρ., Δανιήλ ὁσ. Κατουνακιάτου
8	<b>Κ</b>	<b>† ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ, ΤΟ ΓΕΝΕΘΛ. ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓ. ΘΕΟΤ.</b>
9	Δ	Σύναξις Ἁγίων καὶ Δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης
10	Τ	Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμφοδώρας μ.
11	☉	Τ Θεοδώρας ὁσ., Εὐφροσύνη ὁσ. μάγειρος, Ἐὐανθίας μ.
12	Π	Ἄποδ. Ἐορτ. Γενεθλ., Αὐτονόμου ἐπ. Ἰταλίας, Χρυσοστόμου νεομ. μητρ. Σμύρνης, <b>Σύν. Αντιφωνητρίας Μυριοκεφάλων</b>
13	Π	Ἀνάμν. Ἐγκαιν. Ναοῦ Ἀναστ., Ἀριστείδου μ., Κορνηλίου ἑκατόντ.
14	Σ	<b>† Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ</b>
15	<b>Κ</b>	<b>† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ, Νικήτα μεγαλομ., Ἰωάν. νεομ. ἐκ Σφακίων</b>
16	Δ	<b>† Εὐφημίας μεγαλομ.,</b> Μελιτηνῆς μ., Κασσιανοῦ ὁσ.
17	Τ	<b>Σοφίας, Πίστewς, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης μ.</b>
18	☉	Τ <b>Εὐμενίου ἐπ. Γορτ.,</b> Ἀριάδνης μ., Νήφωνος ἐπ. Κωνσταντιανῆς
19	Π	Τροφιμ., Σαββατ. καὶ Δορμυέδ. μ., Ἀν. λειψ. Ὁσ. Ἀμφιλοχ. ἐν Πάτιμψ
20	Π	<b>† Εὐσταθίου μεγαλομ., Ἰωάν. ὁσ. τοῦ Ξένου, Ἰλαρ. ὁσ. Κρητὸς</b>
21	Σ	Ἄποδοσις Ἐορτῆς τῆς Ὑψώσεως, Κοδράτου ἀπ., Ἰωανᾶ προφ.
22	<b>Κ</b>	<b>† Α' ΛΟΥΚΑ, Φωκᾶ ἱερομ. ἐπ. Σινώπ., Ἰσαὰκ καὶ Μαρτίνου μ.</b>
23	Δ	<b>† Σύλληψις Τιμίου Προδρόμου, Ξανθίππης καὶ Πολυξένης ὁσ.</b>
24	Τ	<b>† Σύναξις Μυρτιδιωτίσης, Θέκλις ἰσαπ., Σιλουανοῦ ὁσ. Ἄθων.</b>
25	☉	Τ Εὐφροσύνης ὁσ. καὶ Παφνουτίου, Εὐρ. Εὐαγγελιστρίας <b>Μοχοῦ</b>
26	Π	<b>† Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Γεδεών τοῦ Δικαίου</b>
27	Π	Καλλιστράτου μ., Μάρκου Ἀριστάρχου καὶ Ζήνωνος ἐκ τῶν Ο' ἀπ.
28	Σ	Βαροῦχ προφ., Χαρίτωνος ὁμ., Αὐξεντίου ὁσ.
29	<b>Κ</b>	<b>† Β' ΛΟΥΚΑ, Κυριακοῦ ὁσ. Αναχωρητοῦ, Γοβδελαᾶ μ.</b>
30	Δ	Γρηγορίου ἐπ. Ἀρμενίας τοῦ Φωτιστοῦ, Ρηψίμιας καὶ Γαϊανῆς μ.

## ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

### Ἀναγνώσματα τῶν Κυριακῶν

ΗΜ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Α' Τιμ. β' 1-7	Λουκ. δ' 16-22	α'	Γ'
8	Γαλ. στ' 11-18	Ἰωάν. γ' 13-17	β'	Λουκ. α' 39-49, 56
15	Γαλ. β' 16-20	Μάρκ. η' 34 - θ' 1	γ'	Α'
22	Α' Κορ. ιστ' 13-24	Λουκ. ε' 1-11	δ'	Β'
29	Β' Κορ. α' 21-24, β' 1-4	Λουκ. στ' 31-36	πλ. α'	Γ'



Κατὰ τὸν καιρὸ τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν συνάξεων καὶ τῆς Θείας Κοινωνίας, ἔρχεται καὶ μένει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, καὶ ἡ χάρις του, ποῦ κατοικεῖ στήν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἀνασκιρτᾷ, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πληροφορεῖται ὁ ἄνθρωπος ὅτι εἶναι ἀληθινὰ χριστιανός καὶ ἔχει λάβει τὸ ἅγιον Βάπτισμα.

Ἅγιου Μάρκου τοῦ ἄσκητοῦ, Περὶ βαπτίσματος Β'



# ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

1	Τ	Συν. Γοργούπ., Άναν. άπ., Ρωμαν. όσ. Μελωδ., Ίωάν. όσ. Κουκουζ.
2	☉	Τ Κυπριανού και Ίουστίνης μ., Θεοφίλου όσ. όμολογητού
3	Π	Διονυσίου ιερομ. Άρεοπαγίτου, Ρουστικού και Έλευθερίου μ.
4	Π	Ίεροθέου έπ. Αθηνών, Δομνίνης μ., Άμμυών όσ. του Αιγυπτίου
5	Σ	Χαριτίνης μ., Εύδοκίμου μ., Μεθοδίας όσ. τής εν Κιμών
6	<b>K</b>	<b>† Γ' ΛΟΥΚΑ, Θωμά άπ., Μακαρίου όσιου. έκ Κίου</b>
7	Δ	Σεργίου και Βάκχου μεγαλομ., Πολυχρονίου ιερομ., <b>Ίωάννου όσ. του Έρημίτου και 98 πατέρων</b>
8	Τ	Πελαγίας όσ., Ταΐσίας όσ., Φιλίππου έπ. Γορτύνης
9	Τ	Ίακώβου άπ. του Άλφαιού, Ανδρονίκου και Άθνασίας όσ.
10	Π	Εύλαμπιου και Εύλαμπίας μ., Θεοφίλου όμολ., Πινυτού έπ. Κνωσ.
11	☉	Π Φιλίππου άπ. εκ των 7 Διακόνων, Θεοφάνους όμολ. του Γραπτού
12	Σ	Πρόβου, Ταράχου και Ανδρονίκου μ., Συμεών όσ. Νέου Θεολ.
13	<b>K</b>	<b>† Δ' ΛΟΥΚΑ (Άγιών Πατέρων Ζ' Οικουμενικής Συνόδου), Χρυσής νεομ., Μελετίου πατρ. Αλεξανδρείας Πηγά</b>
14	Δ	Ναζαρίου, Γερβασίου μ., Κοσμά έπ. Μαιούμα Μελωδού
15	Τ	Λουκιανού ιερομ., Σαβίνου έπ. Κύπρου
16	Τ	Λογγίνου μ. έκατοντάρχου, Λεοντίου μ., Γάλλου όσ.
17	☉	Π Ώσηέ πρ., Ανδρέου όσιου. του έν Κρίσει, Αν. λειψ. δικ. Λαζάρου
18	Π	† Λουκά Αποστόλου και Εύαγγελ., Μαρίνου μ. του γέροντος
19	Σ	Ώηλ προφ., Ούάρου μ., Κλεοπάτρας όσ., Ίωάννου όσ. έν Ρίλα
20	<b>K</b>	<b>† ΣΤ' ΛΟΥΚΑ, Γερασίμου όσ. του έν Κεφαλ., Άρτεμ. μεγαλομ.</b>
21	Δ	Ίλαρ. όσ. του Μεγ., Σωκράτ. και Θεοδότης μ., Φιλοθέου όσ. Αθ.
22	Τ	Άβερκίου έπ. Τεραπόλεως ίσαπ., Άλεξάνδρου μ.
23	Τ	Ίακώβου άπ. του Αδελφού, Ίγνατίου άρχιεπ. ΚΠόλεως
24	Π	Άρέθα μεγαλομ. και τής συνοδείας αυτού, Σεβαστιανής μ.
25	☉	Π Μαρκανού και Μαρτυρίου μ., Ταβιθάς έλεημονος, Χρυσάνθης μ.
26	Σ	† Δημητρίου μεγαλομάρτυρος του Μυροβλήτου
27	<b>K</b>	<b>† Ζ' ΛΟΥΚΑ, Νέστορος μ., Πρόκλης συζ. Πιλάτου</b>
28	Δ	† Άγίας Σκέπης Θεοτόκου, Άγιών Τεσσάρων Νεομ. Ρεθύμνης
29	Τ	Άναστασίας όσιου. Ρωμ., Άβραμίου όσ. και Μαρίας
30	Τ	Ζηνοβίου και Ζηνοβίας μ., Κλεόπα και Άρτεμα έκ των Ο' άπ.
31	Π	Στάχυος, Άπελ., Άμπλία, Ούρβαν., Άριστοβ., Ναρκία. εκ των Ο' άπ.

# ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

## Αναγνώσματα τών Κυριακών

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
6	<i>Β' Κορ. δ' 6-15</i>	<i>Λουκ. ζ' 11-16</i>	<i>πλ. β'</i>	<i>Δ'</i>
13	<i>Τίτ. γ' 8-15</i>	<i>Λουκ. η' 5-15</i>	<i>βαρύς</i>	<i>Ε'</i>
20	<i>Β' Κορ. στ' 16-18, ζ' 1</i>	<i>Λουκ. η' 27-39</i>	<i>πλ. δ'</i>	<i>ΣΤ'</i>
27	<i>Β' Κορ. θ' 6-11</i>	<i>Λουκ. η' 41-56</i>	<i>α'</i>	<i>Ζ'</i>



“Όσοι άξιωθήκαμε και βαπτισθήκαμε, τά καλά έργα δέν τά προσφέρουμε στον Θεό για να λάβουμε ανταπόδοση γι' αυτά, αλλά για να φυλάξουμε τήν καθαρότητα του Άγιού Βαπτίσματος.

Άγιου Μάρκου του άσκητου,  
κεφάλαια περί αυτών που νομίζουν  
ότι δικαιώνονται από τά έργα τους ΚΓ'

1	☉	Π	† Άναργ. Κοσμά και Δαμιαν., Θεοδότ. μητρ. αὐτ., Δαυίδ ὁσ. ἐν Εὐβ.
2		Σ	Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφρονίου, Ἐλπίδηφόρου, Ἀνεμοπὸδ. μ.
3		<b>Κ</b>	<b>† Ε΄ ΛΟΥΚΑ, Ἀνακ. λειψ. Ἁγίου Γεωργίου Τροπαιοφόρου</b>
4		Δ	Ἰωαννικίου ὁσ. τοῦ Μεγάλου, Νικάνδρου καὶ Ἐρμαίου ἱερομ.
5		Τ	Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης μ., Ἐρμά κ. Λίνου ἐκ τ. Ο΄ ἀπ.
6		Τ	Παύλου ἀρχιεπ. ΚΠόλεως ὁμολ., Παύλου ὁσ. σαλοῦ
7		Π	Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 μαρτύρων, Δαζάρου ὁσ. τοῦ Γαλιθαίου
8		Π	† Τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ
9	☾	Σ	† Νεκταρίου ἐπ. Πενταπόλεως, Θεοκτίστης ὁσ. ἐκ Λέσβου
10		<b>Κ</b>	<b>† Η΄ ΛΟΥΚΑ, Ροδίωνος, Ὀλυμπά ἀπ., Ἀρσενίου ὁσ. Καππαδ.</b>
11		Δ	† Μηνᾶ μεγαλομ., Βικτωρος, Βικεντίου μ., Θεοδώρου Στουδ.
12		Τ	Ἰωάννου ἀρχιεπ. Ἀλεξανδρείας Ἐλεήμονος, Νείλου ὁσ. Μυροβλ.
13		Τ	† Ἰωάν. ἀρχιεπ. ΚΠόλεως τοῦ Χρυσοστ., Ἀνθούσης μητρ. αὐτ.
14		Π	Φιλίππου ἀπ., Γρηγ. Παλαμᾶ ἀρχιεπ. Θεσ/κης, Κων/νου νεομ. Ὑδρ.
15	☺	Π	Γουρία, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβίβου μ. (Ἀρχὴ νηστείας Χριστουγέννων)
16		Σ	† Ματθαίου Ἀποστόλου καὶ Ἐδωγγελ., Ἰφιγενείας παρθενομ.
17		<b>Κ</b>	<b>† Θ΄ ΛΟΥΚΑ, Γρηγορ. ἐπ. Νεοκαισαρείας θανμ.</b>
18		Δ	Πλάτωνος καὶ Ρωμανοῦ μ., Ἀναστασίου νεομ.
19		Τ	Ἀβδίου πρ., Βαρλαάμ, Ἀγαπίου καὶ Ἡλιοδώρου
20		Τ	Γρηγορίου ὁσ. Δεκαπολίτου, Πρόκλου ἀρχιεπ. ΚΠόλεως
21		Π	† ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
22		Π	† Ἰακώβου ὁσ. ἐν Εὐβοίᾳ, Φιλήμμωνος, Ἀρχίππου, Ἀπφίας, Ὀνησίμου ἐκ τῶν Ο΄ ἀπ., Ἀνθίμου νεομ. ἐπ. Ἀθηνῶν
23	☾	Σ	Ἀμφιλοχίου ἐπ. Ἰκονίου, Γρηγορίου ἐπ. Ακαραγάντων
24		<b>Κ</b>	<b>† ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ, Κλήμεντος π. Ρώμης, Πέτρου ἐπ. Ἀλεξανδρείας</b>
25		Δ	† Αἰκατερίνης μεγαλομ. τῆς πανοφούρου, Μερκουρίου μεγαλομ.
26		Τ	† Στυλιανοῦ ὁσ. Παφλ., Νίκωνος ὁσ. τοῦ «Μετανοεῖτε»
27		Τ	Ἰακώβου ὁσιomu. τοῦ Πέρσου, Γρηγορίου καὶ Ἀρσενίου ὁσ. τῶν Συναϊτῶν, Ἀρσενίου ὁσ. Ἀγιοφαραγγίτου
28		Π	Στεφάνου ὁσ. τοῦ Νέου ὁμολογητοῦ, Εἰρηνάρχου μ.
29		Π	Διονυσίου ἐπ. Κορίνθου ἱερομ., Παραμόνου μ., Πιτυροῦν ὁσ.
30		Σ	† Ἀνδρέου ἀπ. τοῦ Πρωτοκλ. (Θρον. Ἑορτῆ Οἰκ. Πατριαρχείου)

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
3	Β΄ Κορ. ια΄ 31-33, ιβ΄ 1-9	Λουκ. ιστ΄ 19-31	β΄	Η΄
10	Γαλ. α΄ 11-19	Λουκ. ι΄ 25-37	γ΄	Θ΄
17	Γαλ. β΄ 16-20	Λουκ. ιβ΄ 16-21	δ΄	Ι΄
24	Γαλ. στ΄ 11-18	Λουκ. ιη΄ 18-27	πλ. α΄	ΙΑ΄

Ὅπως οἱ ζωγράφοι διαγράφουν πρῶτα μέ ἓνα χρῶμα τό σχῆμα τοῦ ἀνθρώπου, ἔπειτα δέ ἐπιθέτοντας τό χρῶμα βαθμιαῖα ἀποδίδουν τή μορφή τοῦ ζωγραφουμένου ἕως καί τίς τρίχες ἀκόμα, ἔτσι καί ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ πρῶτα μέ τό Βάπτισμα ρυθμίζει τό κατ’ εἰκόνα στό σημεῖο πού ἦταν ὅταν ἔγινε ἄνθρωπος· ὅταν ὅμως καταλάβει ὅτι ἐπιθυμοῦμε μέ κάθε πρόθεση τό κάλλος τῆς ὁμοιώσεως καί στεκόμαστε γυμνοί καί ἀπτόητοι στό ἐργαστήρι της, τότε, ἀπανθίζοντας τήν ἀρετή καί ἀνυψώνοντας τήν ὄψη τῆς ψυχῆς ἀπό δόξα σέ δόξα, τῆς κατασκευάζει τό ἀποτύπωμα τῆς ὁμοιώσεως.

Ἁγίου Διαδόχου Φωτικῆς,  
Κεφάλαια γνωστικά ΠΘ΄

# ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

1	☉	<b>K</b>	<b>† ΙΑ' ΛΟΥΚΑ, Ναούμ προφ., Φιλαρέτου όσ. του Έλεημονος</b>
2		Δ	† Πορφυρίου όσ. Κανασκαλυβίτου, Άββακούμ προφ.
3		T	Σοφονίου πρ., Θεοδώρου ιερομ., Θεοδούλου
4		T	† Βαρβάρα μεγαλομ., Ιωάννου όσ. Δαμασκ., Σεραφεΐμ έπ. Φαν.
5		Π	† Σάββα όσ. του Ήγιασμένου, Διογένους μ.
6		Π	† Νικολάου άρχιεπισκ. Μύρων τής Λυκίας του θαυματουργού
7		Σ	Άμβροσίου έπ. Μεδιολάνων, Νεοφύτου μ., Γερασίμου όσ. Υμνογρ.
8		<b>K</b>	<b>† Ι' ΛΟΥΚΑ, Απολλά έκ των Ό' άποστόλων, Παταπίου όσ.</b>
9	☾	Δ	† Σύλληψις Αγίας Άννης μητρός τής Θεοτόκου
10		T	Μηνά του Καλλικελάδου, Έρμογένους και Εϋγράφου
11		T	Δανιήλ και Λουκά των Στυλιτών, Νικηφόρου Φωκά του Βασιλ.
12		Π	† Σπυρίδωνος επισκόπου Τριμυθούντος του θαυματουργού
13		Π	Εϋστρ., Αύξεντ., Εϋγενίου, Μαρδαρ., Όρέστ. μ., Λουκίας παρθενομ.
14		Σ	Όύρσου, Φιλήμονος, Άπολλωνίου, Άρριανού μ.
15	☺	<b>K</b>	<b>† ΙΑ' ΛΟΥΚΑ (Προπατ.) Έλευθερίου ιερομ. και Άνθιας</b>
16		Δ	Άγγαίου προφ., Μοδέστου έπ. Έεροσολύμων
17		T	† Διονυσίου έπ. Αιγ., Δανιήλ πρ., Άγ. Τριών Παίδων έν καμίνω
18		T	Σεβαστιανού, Νικοστράτου και Ζωής μ.
19		Π	Βονιφατίου μ., Άγλαΐδος τής Ρωμαίας
20		Π	† Ίγνατίου ιερομ. του Θεοφώρου, Φιλογονίου όσιου
21		Σ	Θεμιστοκλέους μ., Ιουλιανής και των σύν αυτή 500 μαρτύρων
22		<b>K</b>	<b>† ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ, Άναστασίας μεγαλομ.</b>
23	☾	Δ	† Των έν Κρήτη Αγίων Δέκα Μαρτύρων
24		T	Εϋγενίας όσιοπαρθενομ.
25		T	† Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
26		Π	† Η Σύναξις τής Ύπεραγίας Θεοτόκου
27		Π	† Στεφάνου Πρωτομάρτυρος και Αρχidiaκόνου
28		Σ	Των έν Νικομηδεία Δισμυρίων Μαρτύρων, Μυθδονίου μ.
29		<b>K</b>	<b>† ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ, Των Αγίων 14.000 Νηπ.</b>
30		Δ	Γεδεών όσιου. του Καρακαλληνού
31	☉	T	Άπόδ. Έορτ. Χριστουγ., Μελάνης όσ. Ρωμ., Ζωτικού όρφανοτρ.

# ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

## Αναγνώσματα τών Κυριακών

ΗΜ.	ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ	ΗΧΟΣ	ΕΩΘΙΝΟΝ
1	Έφεσ. β' 4-10	Λουκ. ιη' 35-43	πλ. β'	Α'
8	Έφεσ. β' 14-22	Λουκ. ιγ' 10-17	βαρός	Β'
15	Β' Τιμ. α' 8-18	Λουκ. ιδ' 16-24	πλ. δ'	Γ'
22	Έβρ. ια' 9-10, 32-40	Ματθ. α' 1-25	α'	Δ'
29	Γαλ. α' 11-19	Ματθ. β' 13-23	β'	Ε'



Άς μή νομίζουσι ότι τό νά εΐναι άνάδοχοι εΐναι τυπικό και τυχαίο πράγμα, αλλά άς μάθουσι καλά, ότι και αυτοί γίνονται συμμετοχοι τής πνευματικής ωφελείας τών άναδεκτών, άν μέ τίς συμβουλές τους τούς χειραγωγούν στην όδό τής άρετής, και ότι αντίθετα, άν δείξουσι άμέλεια και άδιαφορία, θά επιφέρουσι στον έαυτό τους πολλή καταδίκη.

Άγιού Ιωάννου Χρυσοστόμου, Κατήχηση Β', 16

## Τό Ἅγιον Βάπτισμα



Ἡ Βάπτισις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ  
στά ρεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου,  
ἔργον ἱερέως Θεμιστοκλέους Ματθαϊάκη

### Τό Μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας

**Τ**όσο πολὺ ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε ἔδωκε τὸν Υἱὸν Του τὸν μονογενῆ, γιὰ νὰ μὴ χαθεῖ ὅποιος πιστεύει σέ Αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχει ζωὴ αἰώνια». (Ἰω. 3, 16). Στὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ἀνθρώπινη φύση ἐνώθηκε μετὰ τὴ Θεότητα, «ὁ Θεὸς ἐγένετο ἄνθρωπος, γιὰ νὰ γίνῃ ὁ ἄνθρωπος θεός»<sup>1</sup>. Μὲ ὅλο τὸ σωτήριον ἔργον Του, ὁ Χριστὸς ἔσωσε ἐν δυνάμει ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα, ὅμως ἡ σωτηρία τοῦ κάθε ἀνθρώπου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ συνέργειά του μετὰ τὸν Χριστό. Αὐτὴ ἡ συνέργεια ἐπιτελεῖται μέσα στὴν Ἐκκλησία, πού εἶναι τὸ μυστικὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ (Ἐφ. 5, 23), «Ὅποῖος χορηγεῖ τὰ πάντα σέ ὅλα τὰ δημιουργήματά του» (Ἐφ. 1, 23). Ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου συντελεῖται μέσα στὴν Ἐκκλησία διὰ τῆς Χάριτος, ἡ ὁποία εἶναι ἡ κοινὴ ἐνέργεια τῶν Τριῶν Προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἡ ἄκτιστη ἐνέργεια πού ἀναβλύζει ἀπὸ τὴ Θεία Οὐσία. «Ἀπὸ τὴν οὐσία Του ὅλοι ἐμεῖς λάβαμε καὶ πήραμε χάρις ἀντὶ χάριτος» (Ἰω. 1, 16). Ἡ Θεία Χάρις «ἦλθε διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ

Θεοῦ» (Ιω. 1, 17). Ὁ Χριστός προσέφερε στὸν κόσμον τὸ Σῶμα Του, πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀέναη πηγὴ, οἱ ἄνθρωποι συμμετέχουν στὴ χάρη, «γίνονται μέτοχοι τῆς ἀγιότητός Του» (Εβ. 12, 10) καὶ κοινωνοὶ Θείας Φύσεως (Β Π. 1, 4).

Αὐτὴ ἡ νυμφικὴ ἔνωση μεταξύ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, ἐντὸς τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἀποτελεῖ τὸ μεγάλο Μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας, πού φανερώθηκε στὸν κόσμον τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, «ὅταν ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατέβηκε στοὺς μαθητές» (Πράξ. 2, 1-13). «Τὸ Μυστήριον γιὰ τὸ ὁποῖο σᾶς λέγω εἶναι μεγάλο, γιατί ἀναφέρεται στὴ σχέση Χριστοῦ καὶ Ἐκκλησίας», ἀναφέρει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (Ἐφ. 5, 32). Γιὰ τὸν λόγο αὐτόν ἡ Ἐκκλησία ἀποκαλεῖ «Μυστήριον» κάθε ἐνέργεια μέ τὴν ὁποία ἐντάσσει τὸν ἄνθρωπο στοὺς κόλπους τῆς, καθιστώντας τὸν μέτοχο αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Μυστηρίου, μεταδιδοντάς του τὴ Θεία Χάρη. Ὁ Ὅσιος Ἰουστίνος Πόποβιτς ἐξηγεῖ: «Τὰ Ἱερά Μυστήρια εἶναι ἱεροπραξίες διὰ τῶν ὁποίων, μέ τρόπο ὁρατό, δίδεται στοὺς πιστοὺς ἡ ἀόρατη Χάρις τοῦ Θεοῦ. Ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχοσωματικὸ ὄν, ὁρατό κατὰ τὸ σῶμα καὶ ἀόρατο κατὰ τὴν ψυχὴ, γι' αὐτό καὶ τὸ κάθε Μυστήριον

ἔχει δύο πλευρές, τὴν ὁρατὴ καὶ τὴν ἀόρατη. Τὴν ὁρατὴ πλευρὰ ἀποτελοῦν οἱ πράξεις τοῦ ἱερέως, τὰ λόγια, ἡ προσευχὴ, ἡ ὕλη ἢ ὁποῖα χρησιμοποιεῖται, ἐνῶ τὴν ἀόρατη ἡ Θεία Χάρις<sup>2</sup>».

### **Ἡ τελετὴ καὶ ὁ συμβολισμὸς τῆς Τᾶς πρό τοῦ Βαπτίσματος**

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού γεννιέται ὁ ἄνθρωπος, ἡ Ἐκκλησία ἀναμένει νὰ βαπτιστεῖ καὶ τὸν προετοιμάζει. Ἐξ οὗ καὶ στά λειτουργικὰ βιβλία προηγούνται τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Βαπτίσματος οἱ εὐχές ἐπὶ γεννήσει παιδίου. Ἀπὸ τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἐπίγειας ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἡ Ἐκκλησία, διὰ τοῦ ἱερέως τὸν εὐλογεῖ, τὸν φυλάει διὰ τῆς προσευχῆς ἀπὸ κάθε κακὴ ἐπιρροή, εὐχόμενη νὰ ἀξιωθεῖ νὰ προσκυνήσει τὸν Θεὸ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ.

Τὴν ὄγδοη ἡμέρα, ὁ ἱερεὺς σφραγίζει τὸ βρέφος μέ τὸ σημεῖο τοῦ Τιμίου Σταυροῦ· στό μέτωπο γιὰ τὸν νοῦ, στό στόμα γιὰ τὸν λόγο καὶ τὴν πνοὴ καὶ στὴν καρδιά γιὰ τὴ ζωτικὴ δύναμη<sup>3</sup>. Κατὰ μίμηση τοῦ Χριστοῦ, πού ἐκπληρώνοντας τὸν ἰουδαϊκὸ νόμο, ἔλαβε ὄνομα τὴν ὄγδοη ἡμέρα, τὸ βρέφος λαμβάνει τὴν ἡμέρα αὐτὴ τὸ ὄνομα μέ τὸ ὁποῖο θὰ βαπτιστεῖ, καὶ ὀνομάζεται πλέον χριστιανός. Ἦς

χριστιανός ἔχων ὄνομα, εἶναι πλέον φορέως τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ, γι' αὐτό ὁ ἱερέας εὐχεται νά μείνει αὐτό τό ὄνομα «ἀνεξάρνητον ἐπ' αὐτόν» καί νά ἀξιωθεῖ, ἐν καιρῷ εὐθέτω, νά γίνῃ μέλος τῆς Ἐκκλησίας, τελειούμενο διά τῶν Θείων Μυστηρίων. Κατά ἀρχαία παράδοση, τότε τελεῖται Ἁγιασμός στόν οἶκο, ὡς εὐλογία καί προστασία γιά τό βρέφος καί ὡς προοίμιο τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος<sup>4</sup>.

Τήν τεσσαρακοστή ἡμέρα, τό βρέφος προσφέρεται στόν Ναό, ὡς μίμηση τοῦ Χριστοῦ πού προσφέρθηκε στόν Ναό τήν τεσσαρακοστή ἡμέρα σέ ἐκπλήρωση τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Ἡ μητέρα καί τό βρέφος εὐλογοῦνται. Τό βρέφος προσκυνεῖ τίς ἅγιες εἰκόνες καί ὁ ἱερέας εὐχεται νά ἀναγεννηθεῖ «ἐν καιρῷ εὐθέτω, δι' ὕδατος καί πνεύματος». Ἀπό τότε τό βρέφος εἶναι κατηχούμενος, δηλαδή ἀναμένει καί προετοιμάζεται νά βαπτιστεῖ.

### *Ἡ Κατήχηση*

Ἡ Βάπτισμα περιέχει στό πρῶτο μέρος τῆς τήν Ἀκολουθία τῆς Κατηχήσεως, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται, κυρίως, ἀπό τίς εὐχές τῶν Ἐξορκισμῶν. Στήν ἀρχαιότητα αὐτές οἱ εὐχές ἐπαναλαμβάνονταν πολλές φορές κατά τή διάρκεια τῆς Κατήχησης<sup>5</sup>. Ὁ

ἱερέας ἐμφυσᾷ τρεῖς φορές σταυροειδῶς καί ἐπιθέτει τό χέρι του στήν κεφαλή τοῦ κατηχουμένου. Τό ἐμφύσημα τοῦ ἱερέως εἰκονίζει τό ἀρχικό ἐμφύσημα, μέ τό ὅποιο «ὁ Θεός ἔπλασε τόν ἄνθρωπο» (Γέν. 2, 7) καί δηλώνει τήν ἀνακαινίση. Γίνεται τρεῖς φορές γιά τή θεία ἐνέργεια τῆς Ζωοποιῦ Τριάδος διά σταυροῦ, διότι ὁ σταυρός εἶναι τό σημεῖο μέ τό ὅποιο ὁ Χριστός νίκησε τόν διάβολο.

Τό χέρι τοῦ ἱερέως ἀπλωμένο στήν κεφαλή δηλώνει τήν προστασία τοῦ Θεοῦ πού τόν φρουρεῖ. Μετά τίς εὐχές τῶν Ἐξορκισμῶν, ἀκολουθεῖ ἡ ἀποταγή τοῦ σατανᾶ. Στρεφόμενος πρὸς τή Δύση, ἡ ὁποία συμβολίζει τό βασίλειο τοῦ σκότους, ὁ κατηχούμενος ἀρνεῖται τόν σατανᾶ καί τόν φύνει, δείχνοντας ὅτι τόν περιφρονεῖ μέ ὄλη του τήν καρδιά, καί ὡς ἐχθρό τόν καταισχύνει<sup>6</sup>. Ἐπειτα, ἐπιστρέφει πρὸς τήν Ἀνατολή, πού συμβολίζει τό φῶς, διότι ἀπό ἐκεῖ ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, συντάσσεται τῷ Χριστῷ καί προσκυνεῖ τήν Ἁγία Τριάδα. Ὁλος ὁ διάλογος παρουσιάζει τόν κατηχούμενο ὡς στρατιώτη πού λιποτακεῖ ἀπό τήν στρατιά τοῦ διαβόλου καί συντάσσεται στόν στρατό τοῦ Χριστοῦ, στήν Ἐκκλησία<sup>7</sup>. Ὁμολογεῖ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων καί τῶν Ἀγγέλων τήν Πίστη τῆς Ἐκκλησίας, ἀναγι-

γνώσκοντας τρεις φορές τό Ἱερό Σύμβολο τῆς Πίστεως. Ἐάν εἶναι βρέφος, τό ἀναγιγνώσκει ὁ ἀνάδοχος, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐγγυητής γιά τόν κατηχούμενο· ἐγγυᾶται ὅτι θά ζεῖ σύμφωνα μέ τό Εὐαγγέλιο καί φέρει τήν εὐθύνη νά τοῦ διδάσκει τήν Πίστη πού ὁμολογεῖ ἐκ μέρους του. Τέλος, ὁ ἱερέας εὐχαριστεῖ τόν Θεό, ὁ ὁποῖος θέλει «ὄλοι οἱ ἄνθρωποι νά σωθοῦν καί διὰ τῆς πίστεως νά λάβουν πλήρη γνώση τῆς ἀληθείας». (Α' Τιμ. 2, 4), καί εὐχεται νά τόν καταξιώσει ὁ Θεός τῆς μεγάλης χάριτος τοῦ Βαπτίσματος.

### *Τό Βάπτισμα*

Τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος ἀρχίζει μέ τήν ἐκφώνηση: «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», διότι εἰσάγει τόν ἄνθρωπο στή Βασιλεία τῆς Ἁγίας Τριάδος, πού εἶναι ἡ Ἐκκλησία<sup>9</sup>. Ἀκολουθοῦν τά Εἰρηνικά, ἐνῶ ὁ ἱερέας εὐχεται μυστικά στόν Θεό νά τόν καθαρίσει καί νά τόν συγχωρήσει ἀπό τήν ἁμαρτία, ὥστε νά ὑπερητήσει θεοπρεπῶς τό μέγα Μυστήριο<sup>9</sup>.

Ἀκολουθεῖ ὁ Μεγάλος Ἁγιασμός τῶν Ὑδάτων. Εἶναι ὁ ἴδιος Ἁγιασμός πού τελεῖται κατά τήν ἐορτή τῶν Θεοφανείων, διότι ὁ χριστιανός βαπτίζεται στά



*Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πέτρας καί Χερρονήσου κ. Γεράσιμος, τελεῶν τό Ἱερόν Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος, κατά τήν Θεϊάν Λειτουργίαν*



Ίδια νερά του Ἰορδάνου, πού ἀγίασε ὁ Χριστός μέ τήν Ἐπιφάνειά του. Ὁ ἱερέας ἐξορκίζει καί ἀγιάζει τά ὕδατα μέ τήν εὐχή καί τό σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Ἐμφυσᾷ τρεῖς φορές τό ὕδωρ, μιμούμενος τόν Χριστό, ὁ ὁποῖος ἐνεφύσησε στούς Ἀποστόλους λέγοντας: «*Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον*» (Ιω. 20, 22). Ἐπίσης, τό ἐμφύσημα δείχνει ὅτι, ὅπως στή δημιουργία τοῦ κόσμου «*τό Ζωοποιό καί Πανάγιο Πνεῦμα ἐφέρετο πάνω ἀπό τά ὕδατα καί περιέβαλλε αὐτή* (Γέν. 1, 2), ἔτσι καί ἡ ἀνάπλαση τελεσιουργεῖται δι' ὕδατος καί Πνεύματος<sup>10</sup>. Τότε, ἐξηγεῖ ὁ Ἅγιος Συμεών Θεσσαλονίκης, «*ἡ μέν κολυμβήθρα πληροῦται ἀπό τό Ἅγιον Πνεῦμα· τό δέ νερό ἀγιάζεται, καί ἔχει τόν Χριστό ἐντός του, ἀοράτως*»<sup>11</sup>.

Ὁ κατηχούμενος ἀποβάλλει τόν ἱματισμό του καί βρίσκεται γυμνός, «*μιμούμενος τόν Χριστό ὁ ὁποῖος γυμνώθηκε ἐπί τοῦ Σταυροῦ, ἀπεκδυόμενος μέ τήν γυμνότητά του τίς ἀρχές καί τίς ἐξουσίες τοῦ σκότους*»<sup>12</sup>. Κατά τόν Ἅγιο Κύριλλο Ἱεροσολύμων, αὐτή ἡ γυμνότητα εἶναι μίμηση καί τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ, «*ὁ ὁποῖος ἦταν στόν παράδεισο γυμνός καί δέν ντρεπόταν*» (Γέν. 2, 25)<sup>13</sup>.

### *Τό Ἐλαιον ἀγαλλιᾶσεως*

Ἐπειτα ὁ ἱερέας εὐλογεῖ τό Ἅγιο Ἐλαιον καί ρίχνει ἀπ' αὐτό στήν κολυμβήθρα. Στήν ἀρχαιότητα τό λάδι εἶχε φαρμακευτική χρήση, καθώς χρησιμοποιεῖτο στήν θεραπεία τῶν πληγῶν (βλ. Λουκ. 10, 34). Γι' αὐτό τό Ἐλαιον εἶναι τύπος τοῦ Θεοῦ Ἐλέους καί τῆς Θείας Ἀγαθότητος τοῦ Χριστοῦ στούς τραυματισμένους ἀπό τήν ἁμαρτία<sup>14</sup>. Εἶναι, ἐπίσης, σύμβολο τῆς καταλλαγῆς τοῦ ἀνθρώπου



μέ τον Θεό, καθώς, ως καρπός τῆς ἐλιᾶς ριπτόμενος στά ὕδατα, θυμίζει τό κλαδί τῆς ἐλιᾶς πού ἔφερε τό περιστέρι στόν Νῶε βρισκόμενο στήν κιβωτό, ἀναγγέλλοντας τό τέλος τοῦ κατακλισμοῦ, πού ἦταν τύπος τοῦ Βαπτίσματος<sup>15</sup>. Τό Ἅγιο Ἐλαιό εἶναι ἐπίσης σύμβολο τοῦ φωτός, καθώς στήν ἀρχαιότητα τά λυχνάρια ἦταν ἡ κύρια πηγή φωτισμοῦ. Ἐπειδή τό Βάπτισμα εἶναι φωτισμός, ὁ ἱερεὺς ρίπτει ἀπό τό Ἅγιο Ἐλαιό στήν κολυμβήθρα, ἐκφωνώντας: «Εὐλόγημένος ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος φωτίζει καί ἀγιάζει κάθε ἄνθρωπο πού ἔρχεται στον κόσμο». (Ἰω. 1, 9)<sup>16</sup>.

Ἐπειτα ὁ κατηχούμενος ἀλείφεται σέ ὅλο τό σῶμα μέ τό Ἅγιο Ἐλαιό, ὡς προοίμιο τοῦ Ἁγίου Μύρου μέ τό ὁποῖο θά χριστεῖ μετά τή Βάπτισμα. Στήν ἀρχαιότητα, οἱ ἀγωνιστές στό στάδιο ἀλείφονταν μέ λάδι σέ ὅλο τό σῶμα γιά ἐνδυνάμωση καί προκειμένου, μέ τό ἐπάληψη τοῦ λαδιοῦ, νά ἐμποδίζεται ὁ ἐχθρός νά τοὺς πιάσει. Αὐτό συμβολίζει ἡ ὁλόσωμη χρίση τοῦ κατηχουμένου μέ τό Ἅγιο Ἐλαιό, τό ὁποῖο εἶναι «ἔπλον δικαιοσύνης», πού ἀποτρέπει κάθε «διαβολική ἐνέργεια»<sup>17</sup>. Γιά τοῦτο, λέει ὁ Ἱερός Χρυσόστομος, οἱ ἀθλητές τοῦ Χριστοῦ εἰσέρχονται στο πνευματικό στάδιο διά τοῦ Ἐλαιίου<sup>18</sup>.



*Τό Βαπτιστήριο  
τῆς Τερᾶς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Σεληνάρι*

### Η τριπλή κατάδυση και ανάδυση

Στή συνέχεια, ο ιερέυς, επιθέτοντας τό χέρι του στό κεφάλι τοῦ κατηχομένου, τόν βαπτίζει ὀλόσωμο στήν κολυμβήθρα ἐκφωνώντας: «Βαπτίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ [τό ὄνομά του] εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς (μία κατάδυση καί ἀνάδυση) καί τοῦ Υἱοῦ (δεύτερη) καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (τρίτη). Ἀμήν». Ὅπως εἶδαμε, ἡ κολυμβήθρα συμβολίζει τόν Πανάγιο Τάφο τοῦ Χριστοῦ, οἱ τρεῖς καταδύσεις καί ἀναδύσεις τήν τριήμερο Ταφή καί τήν Ἀνάσταση<sup>19</sup>. Στήν Ὁρθόδοξη Λατρεία, τά σύμβολα δέν εἶναι ἀπλές ἐνθυμίσεις κάποιων γεγονότων, ἀλλά ταυτίζονται πνευματικά μέ τό συμβολιζόμενο. Γι' αὐτόν τόν λόγο, ἡ ὀλόσωμη τριπλή κατάδυση στό ἁγιασμένο ὕδωρ εἶναι ἀναγκαῖο στοιχεῖο γιά τήν τελετή τοῦ Μυστηρίου<sup>20</sup>. Ὅπως ἔγραφε ὁ μακαριστός μητροπολίτης Διοκλείας Κάλλιστας Ware: «Καί ἂν ἀκόμη μερικοί Ὁρθόδοξοι κληρικοί εἶναι ἀπρόσεκτοι ὡς πρός τή σωστή ἐφαρμογή τοῦ τυπικοῦ, δέν ὑπάρχει καμιά ἀμφιβολία σχετικά μέ τήν ἀληθινή Ὁρθόδοξη διδασκαλία: ἡ κατάδυση εἶναι ἀπαραίτητη (ἐκτός ἀπό ἔκτακτες περιπτώσεις), ἐπειδή ἂν δέν ὑπάρξει κατάδυση, τότε χάνεται ἡ ἀντιστοιχία μεταξύ ἐξωτερικοῦ καί ἐσωτερικοῦ νοήματος καί



Στιγμιότυπο ἀπό τήν τέλεση Βαπτίσεως στό νεόδομητο βαπτιστήριο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἐυαγγελιστρίας, πόλεως Ἁγίου Νικολάου

ἀνατρέπεται ὁ συμβολισμός τοῦ Μυστηρίου. [...] Ὁ συμβολισμός τοῦ Μυστηρίου συνεπῶς ἀπαιτεῖ τήν κατάδυση ἢ τήν "ταφή" στά ὕδατα τοῦ Βαπτίσματος καί κατόπιν τήν "ἐγερση" ἀπό αὐτά»<sup>21</sup>.

Μέ τήν τριπλή κατάδυση καί ἀνάδυση στό ὕδωρ, ὁ βαπτιζόμενος «συνθάπτεται καί συνεγείρεται μέ τόν Χριστό» (Ρωμ. 6, 4). Μπροστά σ' αὐτό τό μεγάλο Μυστήριο. Καί ἡ Ἐκκλησία ψάλλει στήν Ἑορτή τῶν Θεοφανείων: «Τό φαινόμενο εἶναι ἐπίγειο, καί αὐτό πού καταλαβαίνουμε εἶναι πάνω ἀπό τοὺς οὐρανοὺς· μέσα ἀπό τό Βάπτισμα ἡ σωτηρία, μέσα ἀπό τό νερό τό Πνεῦμα τό Ἅγιο· μέ τήν κατάδυση μέσα στό νερό γίνεται ἡ ἀνοδός μας πρὸς τόν Θεό. Σέ δοξάζουμε, Κύριε, γιατί τά ἔργα Σου εἶναι θαυμάσια»<sup>22</sup>.

Σέ ὅλα τά Μυστήρια πού τελεῖ ὁ Ἱερεὺς ὁμιλεῖ στό τρίτο πρόσωπο (βαπτίζεται) καί ὄχι στό πρῶτο (βαπτίζω), δείχνοντας ὅτι δέν εἶναι ὁ ἴδιος ὁ πράττων ἀλλά ὁ Χριστός. Κατά τήν ἐντολή τοῦ Χριστοῦ (Ματθ. 28, 19), τό Βάπτισμα γίνεται στό ὄνομα τῶν Τριῶν Θεῶν Προσώπων, διότι εἶναι ἐνέργεια τῆς Ἁγίας Τριάδος, πού μυεῖ τόν βαπτιζόμενο στή θεογνωσία, καί λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἀνάπλαση τοῦ ἀνθρώπου διά τοῦ Βαπτίσματος εἶναι κοινό ἔργο

τῶν Τριῶν Προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος<sup>23</sup>.

Καθώς ἡ Βάπτισμα εἶναι νέα γέννηση γιά τήν αἰώνια ζωή, ἡ κολυμβήθρα εἶναι ἐπίσης μήτρα πού γεννᾷ τά τέκνα τῆς Ἐκκλησίας. Κατά τόν Ἅγιο Συμεών Θεσσαλονίκης, «ἡ κολυμβήθρα εἶναι ἡ πνευματική μας μητέρα, ἡ ὁποία ἀντιτυποῖ τήν παρθενική, καθαρὴ καί ἁγία μήτρα τῆς Θεοτόκου· διότι, καθὼς ὁ Χριστός γεννήθηκε ἀπό τήν Ἀειπάρθενο Παναγία, ἔτσι καί ἐμεῖς γεννιόμαστε ἀπό τήν καθαρὴ κολυμβήθρα»<sup>24</sup>.

Χρησιμοποιεῖται ἀπαραίτητα νερό, διότι εἶναι στοιχεῖο καθάρσεως, μέσα στό ὁποῖο ὁ βαπτιζόμενος ἐξαγνίζεται ἀπό κάθε ἁμαρτία. Γι' αὐτό, μόλις βγαίνει ἀπό τήν κολυμβήθρα, ψάλλεται ὁ 31<sup>ος</sup> ψαλμός: «Μακάριοι εἶναι ἐκεῖνοι, τῶν ὁποίων συγχωρήθηκαν καί καλύφθηκαν ἀπό τόν Θεό οἱ ἁνομιές, ὥστε νά μή φαίνονται οἱ ἁμαρτίες».

### *Τό Χρῖσμα*

Ἄμεσως μετά τή Βάπτισμα, ὁ νεοφώτιστος χριεῖται μέ τό Ἅγιο Μύρο στά κύρια μέλη τοῦ σώματος, ἐνῶ ὁ ἱερέας λέει κάθε φορά: «Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου. Ἀμήν»<sup>25</sup>. Διά τῆς χρίσεως μέ τό Ἅγιο Μύρο, ὁ χριστιανός λαμβάνει τό Ἅγιο

Πνεῦμα, δηλαδή τήν ἐνέργειά του, τίς δυνάμεις καί τά χαρίσματα του, πού εἶναι ἀπαραίτητα γιά τήν καινούργια του ζωή ἐν Χριστῷ<sup>26</sup>. Τό Μυστήριο τοῦ Χρίσματος δέν χωρίζεται ποτέ ἀπό τό Βάπτισμα καί τήν Θεία Εὐχαριστία, διότι αὐτά τά τρία Μυστήρια εἶναι, σέ ἴσο βαθμό, ἀπαραίτητα γιά τήν ἐσωμάτωση τοῦ ἀνθρώπου στήν Ἐκκλησία<sup>27</sup>. Ὅπως τό Πνεῦμα τό Ἅγιο κατέβηκε στόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό κατά τό Βάπτισμά του στόν Ἰορδάνη (Ματθ. 3, 16), ἔτσι κι ἐμεῖς τό λαμβάνουμε βγαίνοντας ἀπό τήν κολυμβήθρα, κατά τήν ἀποστολική παράδοση (Πράξ. 2, 38)<sup>28</sup>. Ἐνῶ ἡ Βάπτισμα εἶναι τό προσωπικό Πάσχα τοῦ χριστιανοῦ, τό Χρῖσμα εἶναι ἡ προσωπική του Πεντηκοστή.

Μέ Χρῖσμα γίνεται ἡ μετάδοση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, κατά τόν Συμεών Θεσσαλονίκης, ὡς σφραγίδα καί σημεῖο τοῦ Χριστοῦ. Ὀνομάζεται Χριστός γιατί σωματικῶς εἶχε στόν ἑαυτό του ἀπό τόν Πατέρα ὅλη τήν δύναμη τοῦ Πνεύματος. Καί ὁ Ἡσαΐας λέγει τοῦτο: «Πνεῦμα Κυρίου εἶναι ἐπάνω μου, διότι μέ ἔχρισε» (Ἠσ. 61, 1)<sup>29</sup>. Ὅπως ὁ Χριστός, ἔτσι κι ἐμεῖς, λαμβάνοντας τή χάρη ἀπό τό Χρῖσμα, γινόμαστε κυριολεκτικά «χριστοί» κατά χάριν, μετέχοντες στήν ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τό Ἅγιο Μύρο ἀποτελεῖται ἀπό ἔλαιο καί πολλά ἀρωματικά εἶδη, συμβολίζοντας τήν παντοδυναμία καί τήν ποικιλία τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καθὼς καί τήν εὐωδία τῆς Ἁγιοσύνης Του<sup>30</sup>.

### **Ὁ φωτεινός χιτώνας καί ἡ λαμπάδα**

Ἀμέσως μετὰ τό Χρῖσμα, ὁ Ἱερέας ἐνδύει τό νεοφώτιστο μέ ἕνα λευκό ἔνδυμα, ἐκφωνώντας: «Ἐνδύεται ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ [τό ὄνομά του] χιτῶνα δικαιοσύνης, εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς...» Αὐτός ὁ χιτώνας συμβολίζει τήν κατάσταση τοῦ νέου ἐν Χριστῷ ἀνθρώπου.

Εἶναι ἀπαραίτητα λευκός, γιατί εἶναι εἰς τύπον τοῦ Θείου Φωτός καί τῆς ἀγγελικῆς καθαρότητος. Ἄναδεικνύει τόν νεοφώτιστο υἱό φωτός, ἄσπιλο καί καθαρό<sup>31</sup>. Τό ἴδιο συμβολίζει καί ἡ ἀναμμένη λαμπάδα πού κρατεῖ.



### **Ἡ κουρά**

Ἡ κουρά τῶν τριχῶν πού ἀκολουθεῖ ἔχει ση-  
μαντικό συμβολισμό. Εἶναι ἡ πρώτη προσφορά, «ἡ  
ἀπαρχή», τοῦ νεοφωτίστου στόν Θεό, ὁ ὁποῖος δέν  
προσφέρει κάτι ἐξωτερικό, ἀλλά ἕνα μέρος τοῦ σώ-  
ματός του. Ἀπό τήν Παλαιά Διαθήκη τά μαλλιά  
συμβολίζουν τή δύναμη τοῦ ἀνθρώπου (Κριτ. 16,  
17) καί εἶναι σύμβολο τῆς ὀλοκληρωτικῆς ἀφιέρωσης  
στόν Θεό (Ἀριθμ. 6, 5)<sup>32</sup>.

### **Ὁ χορός**

Ἀφοῦ ὁ ἱερέας ἀναγνώσει τίς ὑπόλοιπες εὐχές  
τοῦ Μυστηρίου, μέ τίς ὁποῖες εὐχεται «νά παρα-  
μείνουν στόν νεοφώτιστο ὅσα γίνονται στό Βάπτισμά  
του ἀμόλυντα, καθάρα καί ἡ σφραγίς ἀνεξάλει-  
πτος»<sup>33</sup>, ψάλλεται τό: «Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτί-  
σθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε. Ἀλληλούϊα.» (Γαλ. 3,  
7). Τότε ὁ ἱερέας θυμιάζει τήν ἁγία κολυμβήθρα  
καί μαζί μέ τόν νεοφώτιστο καί τόν ἀνάδοχο, πε-  
ριστρέφονται τρεῖς φορές γύρω ἀπ' αὐτήν, σάν νά  
χορεύουν μαζί μέ τούς Ἄγγέλους καί νά τήν συγ-  
χαίρουν ὡς πνευματική μητέρα, ἀπό τήν ὁποία  
προῆλθε τό νέο μέλος τῆς Ἐκκλησίας<sup>34</sup>. Ἀκολουθοῦν  
τά ἀναγνώσματα τοῦ Ἀποστόλου καί τοῦ Ἱεροῦ

Εὐαγγελίου, πού ἀναφέρονται καί τά δύο στό  
Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος.

### **Ἡ Θεία Κοινωνία**

Ἡ μετάληψη στή Θεία Εὐχαριστία ἀνέκαθεν θε-  
ωρεῖτο μαζί μέ τό Χρῖσμα, ἀναπόσπαστο μέρος τοῦ  
Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος, διότι ἡ Θεία Κοινωνία  
εἶναι ἡ τελείωση ὄλων τῶν Μυστηρίων<sup>35</sup>. Ἔτσι ὁ  
νεοφώτιστος, ἀφοῦ ἔγινε σύμφυτος τοῦ Χριστοῦ διά  
τοῦ Βαπτίσματος καί ἔλαβε τή δωρεά τοῦ Ἁγίου  
Πνεύματος μέ τό Χρῖσμα, πρέπει νά κοινωνήσει  
τή Σάρκα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, γιά νά εἶναι  
ὀλοκληρωμένη ἡ ἔνωσή του μέ Αὐτόν. Γι' αὐτόν  
τόν λόγο βαπτίζεται ὁ ἀνθρωπος, γιά νά μπορεῖ,  
ὡς μέλος τῆς Ἐκκλησίας, νά κοινωνεῖ τῶν Ἀχράν-  
των Μυστηρίων<sup>36</sup>. Αὐτά τά τρία Μυστήρια, ἀχω-  
ρίστως, ἀποτελοῦν τή χριστιανική μύηση, ὅπως  
γράφει ὁ Ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας: «Αὐτά [τά  
Μυστήρια] εἶναι ἐκεῖνα μέ τά ὁποῖα ζοῦμε μέσα  
σ' Αὐτόν [τόν Χριστό], ὅπως λέγει ὁ Παῦλος, καί  
κινουμάστε καί εἴμαστε (Πράξ. 17, 28). Τό Βά-  
πτισμα δίδει τήν ὑπαρξή καί γενικά τήν κατά Χρι-  
στόν ὑπόσταση, [...] ἡ χρίσις μέ τό Μύρο τελειοποιεῖ  
τό νεογέννητο, δίνοντας τήν ἐνέργεια πού ταιριάζει



σ' αὐτὴν τὴ ζωὴ, ἡ δὲ Θεία Εὐχαριστία συντηρεῖ καὶ συγκρατεῖ αὐτὴν τὴ ζωὴ [...]. Γι' αὐτὸ ζοῦμε μὲ αὐτὸν τὸν Ἄρτο καὶ κινούμεστε μὲ τὸ Μύρο, ἀφοῦ λάβαμε τὴν ὕπαρξη ἀπὸ τὸ λουτρό»<sup>37</sup>. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο, στὴν ἀρχαιότητα τὸ Βάπτισμα ἐτελεῖτο μέσα στὴ Θεία Λειτουργία. Ἀργότερα, γιὰ πρακτικούς λόγους σταμάτησε νὰ τελεῖται μέσα σὲ αὐτὴν, ἀλλὰ εἴτε ἀμέσως πρὶν εἴτε ἀμέσως μετὰ ἀπ' αὐτὴν, ὥστε ὁ νεοφώτιστος νὰ μπορεῖ νὰ κοινωνήσῃ. Πλέον, τὸ Μυστήριό τῆς Βαπτίσεως γίνεται ἐντελῶς χωριστὰ ἀπὸ τὴ Θεία Λειτουργία, πρέπει ὅμως ὁπωσδήποτε νὰ κοινωνήσῃ ὁ νεοφώτιστος τὸ συντομότερο, γιὰ νὰ τελειωθεῖ ἡ ἔνωσή του μὲ τὸν Χριστὸ καὶ ἡ ἔνταξή του στὴν Ἐκκλησία<sup>39</sup>.

### **Ὁ ρόλος τοῦ ἀναδόχου**

Ὁ ἀνάδοχος ἔχει τὸν διπλὸ ρόλο, τοῦ ἐγγυητῆ ἀπέναντι στὴν Ἐκκλησία γιὰ τὸν ὑποψήφιο ποὺ ἐπιθυμεῖ νὰ γίνῃ μέλος τῆς, καὶ τοῦ πνευματικοῦ ὁδηγοῦ τοῦ ἀναδεκτοῦ. Ἐχει λοιπὸν τὴν εὐθύνη νὰ διδάσκει τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη καὶ τὸν εὐαγγελικό τρόπο ζωῆς στὸν ἀναδεκτό του. Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος λέει: «Πρέπει νὰ ξέρουν οἱ ἀνάδοχοι, ποιὲς ἀμοιβές ἀξιῶνται ἐάν ἐπιδείξουν στοὺς βαπτίζο-

μένους μεγάλη φροντίδα, ἀλλὰ καὶ ποιὰ τιμωρία τοὺς ἐπιφυλάσσειται, ἂν δεῖξουν ἀδιαφορία. Γι' αὐτὸ καλοῦνται οἱ ἀνάδοχοι πνευματικοὶ πατέρες, γιὰ νὰ καταλάβουν πόση φιλοστοργία ὀφείλουν νὰ δεῖχνουν σὲ πνευματικὴ διδασκαλία»<sup>39</sup>. Αὐτὸ φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ ὄνομα τοῦ ἀναδόχου, ὁ ὁποῖος λέγεται ἔτσι, ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἀναδέχεται καὶ ἀναλαμβάνει τὴν πνευματικὴ ἀνατροφή τοῦ βαπτιζομένου.

Σύμφωνα μὲ τὴν Ἐγκύκλιο τοῦ ἔτους 1989 καὶ τὴν ὑπ' ἀρ. πρωτ. 520, 4-8-2016 Ἐγκύκλιο τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης (τίς ὁποῖες παραθέτουμε στὸ τέλος τοῦ ἀφιερώματος), γιὰ νὰ γίνῃ κάποιος ἀνάδοχος, ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ εἶναι χριστιανὸς ὀρθόδοξος, «φίλος τῆς εὐσεβείας καὶ διδάσκαλος τῆς πίστεως»<sup>40</sup>, ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὴν μεγάλη εὐθύνη ποὺ ἔχει.

Ὁ ἀνάδοχος εἶναι ἕνας καὶ μόνος καὶ πρέπει νὰ ἔχει συμπληρώσει τὸ 140 ἔτος τῆς ἡλικίας του. Δέν δύναται νὰ γίνῃ ἀνάδοχος ὅποιος δέν εἶναι βαπτισμένος στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἔχει τελέσει πολιτικὸ γάμο ἢ σύμφωνο συμβίωσης. Παραθέτουμε παραγράφους τῶν ὡς ἄνω Ἐγκυκλίων:



• Ὁ ἀνάδοχος δέον ὅπως τυγχάνῃ πνευματικῶς ὄριμος, ἔχων συμπληρώσει το 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Ἄν εἶναι ἐγγαμος, νά ἔχη τελέσῃ ὅπωςδῆποτε θρησκευτικόν γάμον.

• Ὑπόδειξις-πρότασις ὑπέρ ἑνός μόνον ὀνόματος διά τό βαπτίζομενον βρέφος.

• Ἀπαγορεύεται ἡ τέλεσις τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος ἐν τῇ θαλάσῃ.

• Οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καθιέρωσαν ὅπως τόν νεοφώτιστον ἀναλαμβάνει ἕνας καί μόνον ἀνάδοχος, ὁ ὁποῖος ὡς πνευματικός πατήρ, ὑποχρεοῦται νά διδάσκη, νά παρακολουθῇ καί νά κατευθύνῃ εἰς τήν Χριστόν πίστιν τόν ἀναδεκτόν ἢ τήν ἀναδεκτήν.

### **Τό Βάπτισμα καί ὁ πνευματικός ἀγῶνας**

Ὅπως εἶδαμε, μέ τό Βάπτισμα καί τήν ἔνταξη στήν Ἐκκλησία, ὁ ἄνθρωπος γίνεται στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ, «ἀήττητος ἀγωνιστής»<sup>41</sup> κατά τοῦ διαβόλου. Ὅπως γράφει ὁ Ἅγιος Συμεών Θεσσαλονίκης, ὁ νεοφώτιστος δέν προσῆλθε στό Βάπτισμα γιά νά κάθεται ἄπρακτος ἀλλά γιά νά μιμεῖται τόν Χριστό, τόν ὁποῖον ἐνδύεται, καί γιά νά παλεύει ἐναντίον τοῦ πονηροῦ<sup>42</sup>. Ὅπως ὁ Χριστός πειράστηκε ἀπό τόν



*Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πέτρας καί Χερρονήσου κ. Γεράσιμος, τελῶν τό Ἱερόν Μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος, κατά τήν Θεῖαν Λειτουργίαν*

διάβολο στήν ἔρημο μετά ἀπό τό Βάπτισμά του στόν Ἰορδάνη (Ματθ. 4, 1), ἔτσι καί γιά τόν χριστιανό τό Βάπτισμα σημαίνει τήν ἀρχή τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα. Ἀφοῦ ὁ διάβολος ἐκδιώχθηκε ἀπό τήν καρδιά, προσπαθεῖ μέ κάθε τρόπο νά τόν πολεμήσει ἀπό ἔξω, μέσω τῶν αἰσθήσεων<sup>43</sup>. Παρόλο πού ὁ ἄνθρωπος λαμβάνει τήν πληρότητα τῆς Χάριτος κατά τήν ἐνσωμάτωσή του στήν Ἐκκλησία, ἡ χάρις δέν εἶναι ἀκόμα αἰσθητή στήν ἀρχή, ἀλλά κρύβεται στά βάθη τῆς ψυχῆς. Εἶναι ἀπαραίτητη ἡ συνέργεια τοῦ ἀνθρώπου μέ τήν τήρηση τῶν ἐντολῶν, γιά νά ἐμφανίζεται καί νά γίνεται αἰσθητή ἡ Θεία Χάρις στή ζωή του<sup>44</sup>. Κατά τόν Ἅγιο Διάδοχο Φωτικῆς, ἐνῶ τό Βάπτισμα ἀνακαινίζει, καθαρίζει καί λαμπρύνει τό «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» στόν ἄνθρωπο, πρέπει μέ τή δική του συνέργεια ὁ ἄνθρωπος νά προσθέσει τά χρώματα τῶν ἀρετῶν, ὥστε ἡ χάρις νά ζωγραφίζει ἐπάνω στό «κατ' εἰκόνα» τό «καθ' ὁμοίωσις»<sup>45</sup>. Ἡ χάρις τοῦ Βαπτίσματος εἶναι λοιπόν τό τάλαντο πού ὁ Θεός ἐμπιστεύεται στόν ἄνθρωπο καί πού ἐκεῖνος ὀφείλει νά καλλιεργήσει γιά νά καρποφορήσει. Τό Βάπτισμα περιέχει τήν πληρότητα τῆς Χάριτος, ἡ ὁποία καρποφορεῖ ἀνάλογα μέ τόν βαθμό τῆς καθάρσεως τῆς καρδιάς, διά τῆς μετανοίας

καί τῆς προσευχῆς<sup>46</sup>. Τά πνευματικά χαρίσματα τῶν Ἁγίων δέν προέρχονται ἀπό τά κατορθώματα καί τήν ἄσκηση καθ' ἑαυτήν ἀλλά ἀπό τό Βάπτισμα, πού ἀξιοποίησαν μέ τήν προσωπική τους ἄσκηση<sup>47</sup>. Ὁ Ὅσιος Ἐφραίμ ὁ Κατουνακιώτης, σέ ἕκσταση ἔβλεπε τήν κολυμβήθρα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ χωριοῦ του, στήν ὁποία εἶχε βαπτιστεῖ, καί τήν φιλοῦσε μέ δάκρυα εὐγνωμοσύνης.

Ὁλος ὁ πνευματικός ἀγώνας ἔχει σκοπό νά κατεβάσει τόν νοῦ στήν καρδιά διότι, συνοψίζοντας τή διδασκαλία τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, «μετά ἀπό τήν Ἐνανθρώπηση, ὀφείλουμε νά ἀναζητοῦμε τή χάρη τοῦ Πνεύματος στά σώματά μας, τά καθαγιασμένα ἀπό τά Ἄχραντα Μυστήρια καί ἐκκεντρισμένα διά τῆς Θείας Εὐχαριστίας στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Χάρις εἶναι ἡ ἴδια ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, πού ἀναβλύζοντας ἀπό τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ τήν ἡμέρα τῆς Μεταμορφώσεως ἐθάμβωσε τούς μαθητές (Ματθ. 17), καί ἡ ὁποία ἀπαστράπτοντας τώρα μέσα στήν καθαρισμένη ἀπό τά πάθη καρδιά, μᾶς ἐνώνει πραγματικά μέ τόν Θεό, μᾶς φωτίζει, μᾶς θεώνει ὡς ἀρραβῶνας τῆς δόξης πού θά λάμψει στά σώματα τῶν Ἁγίων μετά τήν Ἀνάσταση τῶν πάντων»<sup>48</sup>.

Ἡ δόξα μέ τήν ὁποία θά λάμπουν τά σώματα τῶν Ἁγίων μετά τήν κοινή Ἀνάσταση (Α΄ Κορ. 15, 40-41), στήν πραγματικότητα δέν εἶναι τίποτε ἄλλο, ἀπό τόν φωτεινὸ χιτῶνα ποῦ ἔλαβαν στό Βάπτισμα (πρβλ. Ἀποκ. 7, 14). Ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πού ἀπό τό Βάπτισμα κρύβεται στήν καρδιά, γίνεται αἰσθητή καί φωτίζει τόν ἄνθρωπο κατά τό μέτρο τῆς καθάρσεώς του, παραμένοντας ὁμως ἀόρατη. Στήν Ἀνάσταση τό σῶμα θά καλυφθεῖ ἀπό τό φῶς καί τή δόξα τοῦ Θεοῦ πού ἀπό τώρα κατοικεῖ μέσα στήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου, γιά νά βασιλεύει καί τό σῶμα μαζί μέ τήν ψυχή στό αἰώνιο φῶς τοῦ Χριστοῦ<sup>49</sup>. Αὐτή εἶναι ἡ προοπτική μέ τήν ὁποία βαπτίζομαστε καί βαπτίζουμε τά παιδιά μας, ἀκόμη καί πολύ μικρά, γιά νά ζοῦμε ἀπ' αὐτή τήν ζωή μέ τόν Χριστό, ὥστε νά βασιλεύουμε μαζί Του στούς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

---

<sup>1</sup> Βλ. Ἁγίου Εἰρηναίου Λουγδούνου, *Ἐναντίον τῶν αἱρέσεων* ΙΘ , 1, PG 7, 939B· Μηνάιον 25<sup>76</sup> Μαρτίου, Ὁρθρος, Δοξαστικόν τῶν αἰνῶν.

<sup>2</sup> Ἁγίου Ἰουστίνου τοῦ Τσέλιε [ΠΟΠΟΒΙΤΣ], *Δογματική*,

Ἱερά Μεγίστη Μονή Βατοπεδίου<sup>3</sup>, Ἁγιον Ὄρος 2022, σ. 718.

<sup>3</sup> Βλ. Ἁγίου Συμεών Θεσσαλονίκης, *Περί μυστηρίων ΝΘ'*, PG 155, 208D.

<sup>4</sup> Ἐνθ. ἀνωτ.

<sup>5</sup> Ὁ ἅγιος Συμεών Θεσσαλονίκης λέγει ὅτι πολλοί ἐνοχλοῦνται ἀπό ἀκάθαρτα πνεύματα λόγω τοῦ ὅτι κατά τήν βάπτισή τους ὁ ἱερεὺς ἀμέλησε αὐτές τίς εὐχές. *Περί μυστηρίων ΞΑ'*, PG 155, 212.

<sup>6</sup> Ἐνθ. ἀνωτ., 220A.

<sup>7</sup> Βλ. Alexandre SCHMEMANN, *D'eau et d'Esprit*, Desclée De Brouwer, 1992, σ. 50.

<sup>8</sup> Ἱστορικά, τά μυστήρια ἀρχίζουν μ' αὐτή τήν ἐκφώνηση, διότι ἀρχαιότερα ἐτελοῦντο μέσα στή θεία λειτουργία.

<sup>9</sup> Βλ. Ἁγίου Συμεών Θεσσαλονίκης, *Περί μυστηρίων ΞΒ'*, PG 155, 224C.

<sup>10</sup> Ἐνθ. ἀνωτ., 225A.

<sup>11</sup> Τοῦ ἰδίου, *Περί τῆς ἱεραῆς τελετῆς τοῦ θείου βαπτίσματος Ε'*, στά Ἄπαντα, ἔκδ. 1882, σ. 91 [*Περί μυστηρίων ΞΒ'*, PG 155, 225B].

<sup>12</sup> Ἁγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων, *Κατηχήσεις μυσταγωγικές Β'*, 2, PG 33, 1077A.

<sup>13</sup> Ἐνθ. Ἀνωτ., 1080A.

<sup>14</sup> Ἁγίου Συμεών Θεσσαλονίκης, *Περί μυστηρίων ΞΒ'*, PG 155, 225B.

<sup>15</sup> Ἐνθ. Ἄνωτ.

<sup>16</sup> Βλ. Jean-Claude LARCHET, *La vie sacramentelle*, Cerf, Paris 2014, σ. 45-46.

<sup>17</sup> Ἀκολουθία τοῦ βαπτίσματος, εὐχή τοῦ ἐλαίου.

<sup>18</sup> Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, *Ὀμιλίες κατηχητικές Β'*, 23, SC 50, 147.

<sup>19</sup> Βλ. Ἁγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων, *Κατηχήσεις μυσταγωγικές Β'*, 2, PG 33, 1080B.

<sup>20</sup> Κανὼν ν τῶν ἀποστόλων.

<sup>21</sup> Καλλίστου WARE, *Ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία*, μτφρ. Ἰωσήφ Ροηλίδη, ἔκδ. Ἀκρίτας<sup>4</sup>, Ἀθήνα 2007, σ. 440.

<sup>22</sup> Μηναῖον θης Ἰανουαρίου, Ὁρθρος, δ' στιχηρό ἰδιόμελο τῶν αἰῶνων.

<sup>23</sup> Πρβλ. Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα, *Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς Γ'*, PG 150, 573A.

<sup>24</sup> Ἁγίου Συμεὼν Θεσσαλονίκης, *Περὶ τῆς ἱεραῆς τελετῆς τοῦ θείου βαπτίσματος Ζ'*, στά Ἄπαντα, σ. 93 [=Περὶ μυστηρίων ΕΔ', PG 155, 229A].

<sup>25</sup> Ἐνῶ τό ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας ἀγιάζεται ἀπὸ τον ἱερέα κατὰ τὴν ὥρα τοῦ βαπτίσματος, ὁ καθαγιασμός τοῦ ἁγίου μύρου εἶναι ἀποκλειστικό δικαίωμα τῶν ἀρχιερέων καὶ τελεῖται, κατὰ τὴ σημερινὴ τάξη, τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ἀπὸ τόν Πατριάρχη καί τούς παρ' αὐτοῦ συνοδικούς ἀρχιερεῖς, ὅποτε ὑπάρχει ἀνάγκη.

<sup>26</sup> Βλ. Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα, *Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς Γ'*, PG 150, 573-577.

<sup>27</sup> Βλ. τὴν εὐχή τοῦ ἁγίου μύρου, ὅπου ἀναφέρεται καί στά τρία μυστήρια.

<sup>28</sup> Βλ. Ἁγίου Κυρίλλου Ἱεροσολύμων, *Κατηχήσεις μυσταγωγικές Γ'*, 1, PG 33, 1088-1089.

<sup>29</sup> Ἁγίου Συμεὼν Θεσσαλονίκης, *Περὶ τῆς ἱεραῆς τελετῆς τοῦ θείου βαπτίσματος Η'*, στά Ἄπαντα, σ. 94 [=Περὶ μυστηρίων ΞΕ', PG 155, 229C].

<sup>30</sup> Βλ. Ἐνθ. Ἄνωτ.

<sup>31</sup> Ἁγίου Συμεὼν Θεσσαλονίκης, *Περὶ μυστηρίων ΞΖ*, PG 155, 232D. Γι' αὐτόν τόν λόγο δέν μπορεῖ νά τόν φορεῖ ὁ κατηχούμενος πρὶν βγεῖ ἀπὸ τὴν κολυμβήθρα, ὅπως κάκιστα συνηθίζεται σέ βαπτίσεις ἐνηλίκων. Βλ. Ἰωάννου ΦΟΥΝΤΟΥΛΗ, *Ἀπαντήσεις εἰς λειτουργικὰς ἀπορίας*, τ. Γ', Ἀποστολικὴ Διακονία<sup>4</sup>, Ἀθήνα 2006, σ. 131-140.

<sup>32</sup> Ἁγίου Συμεὼν Θεσσαλονίκης, *Περὶ μυστηρίων ΞΖ'*, PG 155, 232C.

<sup>33</sup> Τοῦ ἰδίου, *Περὶ τῆς ἱεραῆς τελετῆς τοῦ Θείου Βαπτίσματος Ι'*, στά Ἄπαντα, σ.95 [=Περὶ μυστηρίων ΞΖ', PG 155, 233A].

<sup>34</sup> Ἐνθ. Ἄνωτ.

<sup>35</sup> Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, *Περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας Γ*, 1, 1, PG 3, 424-425.

<sup>36</sup> Ἁγίου Συμεὼν Θεσσαλονίκης, *Περὶ Μυστηρίων ΕΗ'*, PG 155, 233.

<sup>37</sup> Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα, *Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς Α*, 12, μτφρ. Παναγιώτου Χρήστου, *Φιλοκαλία*

22, έκδ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Θεσσαλονίκη 1979, σ. 279 [=PG 150, 594A].

<sup>38</sup> Ἄν ἡ βάπτισις γίνεται τό βράδου, θά ἔπρεπε νά μεταλάβει ὁ νεοφώτιστος τήν ἐπόμενη ἡμέρα τό πρωί. Ἄν δέν εἶναι δυνατόν, πρέπει ὅπωςδῆποτε νά μεταλάβει ἐντός τῶν ἐπτά ἡμερῶν πού ἀκολουθοῦν.

<sup>39</sup> Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ὁμιλίες κατηχητικές Β', 16, μτφρ. Μερετᾶκη Ἐλευθερίου, ΕΠΕ 30, 370-372.

<sup>40</sup> Ἁγίου Συμεῶν Θεσσαλονίκης, Περὶ Μυστηρίων ΕΒ', PG 155, 213A.

<sup>41</sup> Ἀκολουθία τοῦ Βαπτίσματος, γ' εὐχή τῆς ἀπολούσεως.

<sup>42</sup> Ἁγίου Συμεῶν Θεσσαλονίκης, Περὶ Μυστηρίων ΕΓ', PG 155, 228B.

<sup>43</sup> Βλ. Ἁγίου Διαδόχου Φωτικῆς, Κεφάλαια γνωστικά ΟΣΤ', Φιλοκαλία 9, σ. 227.

<sup>44</sup> Βλ. Ἐνθ. ἄνωτ., κεφ. ΟΖ', σ. 225-226· Ἁγίου Μάρκου τοῦ ἄσκητοῦ, Περὶ Βαπτίσματος, PG 65, 1028.

<sup>45</sup> Ἁγίου Διαδόχου Φωτικῆς, Κεφάλαια γνωστικά ΠΘ', Φιλοκαλία 9, σ. 257-259.

<sup>46</sup> Πρβλ. Ἐνθ. ἄνωτ., κεφ. Ζ', σ. 281.

<sup>47</sup> Βλ. Ἁγίου Μάρκου τοῦ ἄσκητοῦ, Κεφάλαια περὶ τῶν οἰομένων ἐξ ἔργων δικαιοῦσθαι ΚΒ', PG 65, 933· Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα, Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς Γ', PG 150, 473B.

<sup>48</sup> Ἱερομονάχου ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙΤΟΥ, Νέος Συναξαριστής τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τ. Γ (μην. Νοέμβριος), έκδ. Ἰνδικτος<sup>2</sup>, 2012, σ. 149-150.

<sup>49</sup> Βλ. Ἁγίου Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, Πνευματικῆς Ὁμιλίες Β', 5, PG 34, 468B.

## BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Πηγές

ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ, Περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, PG 32.

ΑΓΙΟΥ ΔΙΔΑΧΟΥ ΦΩΤΙΚΗΣ, Κεφάλαια γνωστικά, μτφρ. Αἰκατερίνης Γκόλτσου, Φιλοκαλία 9, έκδ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, Θεσσαλονίκη 1986.

ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΟΥ, Περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας, PG 3.

ΑΓΙΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΥ ΛΟΥΤΔΟΥΝΟΥ, Ἐναντίον τῶν αἰρέσεων, PG 7.

ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Ὁμιλίες κατηχητικές, SC 50.

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ, Περὶ ἱερωσύνης, PG 48.

ΑΓΙΟΥ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ ΚΑΡΧΑΘΟΝΟΣ, Περὶ τῆς ἐνότητος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, PL 4.

ΑΓΙΟΥ ΚΥΡΙΑΛΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ, Κατηχήσεις Μυσταγωγικῆς, PG 33.

ΑΓΙΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΙΓΥΠΤΙΟΥ, Πνευματικῆς Ὁμιλίες, PG 34.

ΑΓΙΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΤΟΥ ἈΣΚΗΤΟΥ, Κεφάλαια περὶ τῶν οἰομένων ἐξ ἔργων δικαιοῦσθαι, PG 65.



*Ἡ Βάπτισις, Νέα Μονή τῆς Χίου, 11ος αἰώνας*



ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ, *Περί Βαπτίσματος*, PG 65.  
ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ, ΑΓΑΠΟΥ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ, *Πηδάλιον*,  
ἔκδ. 1864.

ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΒΑΣΙΛΑ, *Περί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς*,  
PG 150.

ΑΓΙΟΥ ΣΥΜΕΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, *Περί μυστηρίων*, PG 155.  
*Ἀκολουθία τοῦ Βαπτίσματος*, στό *Μικρόν Εὐχολόγιον*,  
Ἀποστολική Διακονία<sup>5</sup>, 2017.

*Μηναῖον Ἰανουαρίου*, Ἀποστολική Διακονία, 2009.

*Μηναῖον Μαρτίου*, Ἀποστολική Διακονία, 2009.

### **Βοηθήματα**

ΦΟΥΝΤΟΥΛΗ, Ἰωάννου, *Ἀπαντήσεις εἰς λειτουργικάς ἀπο-  
ρίαις*, τ. Γ', Ἀποστολική Διακονία<sup>4</sup>, Ἀθήνα 2006.

LARCHET, Jean-Claude, *La vie sacramentelle*, Cerf, Paris  
2014.

ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙΤΟΥ, Ἱερομονάχου, *Νέος Συνα-  
ξαριστής τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας*, τ. Γ' (μην. Νοέμβριος),  
ἔκδ. Ἰνδικτος<sup>2</sup>, 2012.

MEYENDORFF, Jean, *Initiation à la théologie byzantine*,  
trad. fr. Anne Saglade, Cerf, Paris 1975.

[ΠΟΠΟΒΙΤΣ], Ἁγίου Ἰουστίνου τοῦ Τσέλιε, *Δογματική*,  
Ἱερά Μεγίστη Μονή Βατοπεδίου<sup>3</sup>, Ἁγίου Ὄρος 2022.

SCHMEMANN, Alexandre, *D'eau et d'Esprit*, Desclee De  
Brouwer, Paris 1992.

WARE, Καλλίστου, *Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία*, μτφρ. Ἰωσήφ  
Ροηλίδη, ἔκδ. Ἀκρίτας<sup>4</sup>, Ἀθήνα 2007.

## ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΙΕΡΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ἄριθ. Πρωτ. 72

### ΠΡΟΣ

Τούς Αἰδεσ. Ἐφημερίους τῶν Ἱερῶν Ναῶν  
καί τούς Πανοσ. Ἱερομονάχους  
τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης

Ἡ ἅγια ἡμῶν Ἐκκλησία οὐσα ταμειοῦχος τῆς  
θείας χάριτος, μεταδίδει ταύτην ἀοράτως πρὸς  
τούς πιστούς δι' αἰσθητῶν μέσων καί πράξεων, τά  
ὅποια καλοῦνται Μυστήρια.

Διὰ τῶν ἁγίων Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας  
ἡμῶν συνεχίζεται τό ἀπολυτρωτικόν ἔργον τοῦ  
Κυρίου καί συντελεῖται ἡ χάρις, ἡ υἰοθεσία καὶ ἡ  
σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Πρῶτον ἐκ τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας εἶναι  
τό Βάπτισμα, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἄνθρωπος εἰσέρ-  
χεται εἰς τό βασιλεῖον τῆς στρατευομένης ἐπὶ τῆς  
γῆς Ἐκκλησίας.

«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βα-  
πτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ



Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», λέγει ὁ Κύριος πρὸς τοὺς Ἁγίους Αὐτοῦ μαθητάς καὶ ἀποστόλους πρὸ τῆς Ἀναλήψεώς Του εἰς τὸν οὐρανόν.

Τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος ἐπομένως εἶναι θεοούστατον καὶ διὰ τῆς τριτῆς καταδύσεως εἰς τὸ ὕδωρ, τῆς ἐπικλήσεως τοῦ ὀνόματος τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ ἄνθρωπος ἀποκαθαίρεται τῶν ἐκουσίων καὶ ἀκουσίων ἀμαρτημάτων καὶ ἀναγεννᾶται πνευματικῶς.

Ἡ σημασία καὶ ὁ χαρακτήρ τοῦ μυστηρίου τοῦ βαπτίσματος ἐπισημαίνεται ὑπὸ τοῦ Κυρίου «*Εάν τις γεννηθῆ ἔξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ*». Ἐπομένως ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ βάπτισμα, διὰ τοῦ ὁποίου καθίσταται ἰκανὸς νὰ κοινωνήσῃ καὶ τῶν λοιπῶν Μυστηρίων.

Τόσον ἡ Ἁγία Γραφή ὅσον καὶ ἡ Ἱερά Παράδοξις ἀναφέρονται εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ μυστηρίου τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπεκδύεται ὁ ἄνθρωπος τοῦ παλαιοῦ ἐνδύματος τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς φθορᾶς καὶ ἐνδύεται τὸ νέον ἐνδυμα τῆς χάριτος καὶ τῆς υἰοθεσίας.

Ἡ Ἁγία Γραφή οὐδὲν ἀναφέρει περὶ ἀναδόχου

κατὰ τὴν τέλει τοῦ μυστηρίου τοῦ βαπτίσματος, οἱ ἅγιοι ὅμως τῆς Ἐκκλησίας Πατέρες καθιέρωσαν ὅπως τὸν Νεοφώτιστον ἀναλαμβάνει εἰς καὶ μόνον ἀνάδοχος, ὁ ὁποῖος ὡς πνευματικὸς Πατήρ, ὑποχρεῖται νὰ διδάσκῃ, νὰ παρακολουθῇ καὶ νὰ κατευθύνῃ εἰς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν τὸν ἀναδεκτὸν ἢ τὴν ἀναδεκτὴν. Διὰ τοῦτο ὁ ἀνάδοχος (σύντεκνος) πρέπει νὰ διακρίνεται διὰ τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν καὶ τὴν εὐσέβειαν του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Οἱ τελέσαντες πολιτικὸν γάμον δὲν δύνανται νὰ παραστοῦν ὡς ἀνάδοχοι.

Παρά τὸ γεγονὸς τῆς καθιερώσεως ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἑνὸς ἀναδόχου παρατηρεῖται τὸ ἄτοπον καὶ ἀντιεκκλησιαστικόν, πολλοὶ ἐκ τῶν Αἰδес. Ἐφημερίων νὰ δέχωνται κατὰ τὸ μυστήριον τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος πλείονες τοῦ ἑνὸς ἀναδόχου ἀνατρέποντες οὕτως τὴν τάξιν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, γενόμενοι συγχρόνως πρόξενοι δυσμενῶν σχολίων εἰς βάρος τῶν συναδέλφων Ἱερέων.

Ἐνεκα τούτων καὶ πρὸς ἀποφυγὴν δυσαρέστων συνεπειῶν παραγγέλλομεν ὅπως, κατὰ τὴν τέλει τοῦ μυστηρίου τοῦ θείου Βαπτίσματος, ἀναδέχεται ἐκ τῆς ἁγίας κολυμβήθρας τὸν βαπτιζόμενον εἰς

και μόνον ανάδοχος, ὁ ὁποῖος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν τῆς νοθεσίας, διδασχῆς καὶ κατευθύνσεως εἰς τὴν Ὁρθόδοξον χριστιανικὴν πίστιν τοῦ ἀναδεκτοῦ ἢ τῆς ἀναδεκτῆς.

Ταῦτα μετ' ἀγάπης πατρικῆς παραγγέλομεν ὑμῖν ἐπευχόμενοι πᾶσαν ἀπό Θεοῦ, Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εὐλογίαν καὶ δύναμιν εἰς τὴν ἱεράν ὑμῶν διακονίαν.

Μετά πατρικῶν εὐχῶν

† Ὁ Κρήτης ΤΙΜΟΘΕΟΣ, Πρόεδρος  
† Ὁ Γορτύνης & Ἀρκαδίας ΚΥΡΙΑΛΛΟΣ  
† Ὁ Ρεθύμνης & Αὐλοποτάμου ΤΙΤΟΣ  
† Ὁ Κυδωνίας & Ἀποκορώνου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ  
† Ὁ Λάμπης & Σφακίων ΘΕΟΔΩΡΟΣ  
† Ὁ Ἱεραπύτνης & Σητείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ  
† Ὁ Πέτρας ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ  
† Ὁ Κισάμου & Σελίνου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ



ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ  
ΙΕΡΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΣΥΝΟΔΟΣ  
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ἀριθμ. Πρωτ. 520

Ἐν Ἡρακλείῳ,  
τῇ 4ῃ Αὐγούστου 2016

Πρός

τούς Εὐλαβεστάτους Κληρικούς  
καὶ τούς Ὅσιωτάτους Μοναχοὺς  
τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς  
καὶ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων  
τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης.

Ἄγαπητοὶ ἐν Χριστῷ Ἀδελφοὶ καὶ Συλλειτουργοί,  
Ἡ Ἱερά Ἐπαρχιακὴ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, κατὰ παρελθούσας Συνοδικὰς Συνεδριάς Αὐτῆς ἠσχολήθη, μεταξύ ἄλλων τρεχόντων θεμάτων καὶ μετὰ τοῦ μείζονος θέματος τῆς παρατηρουμένης ἐσχάτως ἀποϊεροποιήσεως καὶ ἐκκοσμητικέσεως τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων, κυρίως δέ τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ Χρίσματος καὶ τοῦ Γάμου, καὶ ὁμοφώνως ἀπεφάσισεν, ὅπως ἀποστείλῃ τὴν παροῦσαν Συνοδικὴν Ἐγκύκλιον, διὰ τὴν ἄμεσον ἀντι-

μετώπισιν τῶν παρατηρουμένων λυπηρῶν καί ἐπι-  
κινδύνων τούτων φαινομένων καί τήν πρόληψιν  
ἔτι περαιτέρω παρασαλεύσεων.

Ἄποτελεῖ ἀδιαμφισβήτητον γεγονός, ἤδη ἐκ τῆς  
ἐνάρξεως τῆς ἐποχῆς τῆς μετανεωτερικότητος καί  
ἐφεξῆς, ὅτι ἡ οἰκονομική εὐμάρεια, ἡ τεχνολογική  
ἐξέλιξις, ἡ ἔλλειψις καταχρήσεως πρός τοὺς πιστοὺς  
καί δῆ τοὺς νέους, ἀλλά καί ἡ παρατηρουμένη  
θρησκευτική ἀδιαφορία, ἡ ὁποία ἐπηκολούθησε,  
λόγω τῶν νέων συνθηκῶν ζωῆς, ἐπέτρεψε, προ-  
ϊόντος τοῦ χρόνου, τήν ἐμφάνισιν περιέργων καί  
ἐν πολλοῖς ξένων στοιχείων καί φαινομένων εἰς  
σύνολον τήν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, τὰ ὁποῖα, δυ-  
στυχῶς, ἔκτοτε τείνουσιν, γοργῶς καί ἀνησυχητικῶς,  
νά παγιωθοῦν, νά ἀλλοιωθῶσιν ἢ καί νά παραχα-  
ράξουν τήν ταυτότητα τῆς λειτουργικῆς ζωῆς.

Τὰ φαινόμενα ταῦτα, πέραν τοῦ ὅτι ἐμείωσαν  
τό ἐκκλησιαστικόν ἐνδιαφέρον καί βίωμα εἰς τό  
ἐλάχιστον, δέν κατέστη δυνατόν νά ἀναχαιτισθοῦν,  
παρά τήν σημειωθεῖσαν ἐκ τῶν μέσων τοῦ παρελ-  
θόντος αἰῶνος ἀναζωπύρωσιν τοῦ πνεύματος τῶν  
Ἁγίων Πατέρων καί τήν κίνησιν πρός μίαν παρα-  
δοσιακὴν Λειτουργικὴν ἀναβίωσιν, ματαίως δέ  
ἐπεχείρησαν σημαίνοντες Ὁρθόδοξοι Θεολόγοι,

μετά κορυφαίων ἐκπροσώπων τῶν μακαριστῶν  
καθηγητῶν Ἰωάννου Φουντούλη καί Πρωτ. Ἀλέ-  
ξανδρου Σμέμαν, νά ἐπαναπροσδιορίσουν εἰς τὰς  
ἀνθρωπίνους συνειδήσεις τό «εἶναι» τῆς Ἐκκλησίας,  
διὰ τῆς ὀρθῆς τελέσεως τῆς λατρείας «ἐν Πνεύματι  
καί ἀληθείᾳ» (Ἰωάν. 4,23) καί οὐχί διὰ τῶν ἀνθρω-  
πίνων «ἐντολῶν» καί ἀλλοιωμένων Παραδόσεων,  
αἱ ὁποῖαι ὀδηγοῦν πρός πλήρη ἐκκοσμίκευσιν.

Ὡς κυριώτερον αἴτιον δυνάμεθα νά θεωρήσωμεν  
τήν ραγδαίαν ἀποσύνδεσιν τῶν Κοινωνιῶν ἐκ τῆς  
Παραδόσεως καί τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διδαγμάτων  
τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ τό βάρος τῶν ἐκάστοτε πολιτικό-  
κοινωνικῶν προκλήσεων, διὰ τῆς ἀνοχῆς, ἢ καί  
βεβαίως καί διὰ τῆς συμπράξεως πολλῶν τῆς  
ἰδίας τῆς Ἐκκλησίας ὅσον καί τῆς Πολιτείας, ἢ  
ὁποῖα, σημειωτέον, ἐπιτρέπει πολλῶν ὅ,τι ἀπα-  
γορεύει ἡ Ἐκκλησία.

Καίριον πλήγμα ἐδέχθη τό «Μυστήριον τῶν Μυ-  
στηρίων», ἡ Θεία Εὐχαριστία, καί τὰ μετ' αὐτῆς  
συνημμένα Ἱερά Μυστήρια τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ  
Χρίσματος καί τοῦ Γάμου, τὰ ὁποῖα ἀπεκόπησαν  
ἀπ' αὐτῆς, τελοῦνται δέ εἴτε τοῦ Βαπτίσματος καί  
τοῦ Χρίσματος κεχωρισμένως, ὅπως καί τοῦ Γάμου,  
εἴτε, ὡς συμβαίνει κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια,

ἔχουν συνδεθεῖ μεταξύ των εἰς μίαν ἐπί τροχάδην μικτήν Ἀκολουθίαν, ὅταν δύο ἄνθρωποι ἐκτός τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου ἔχουν ἀποκτήσει τέκνα. Καί εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις τό κύριον στοιχεῖον, τό ὅποιον γίνεται φανερόν, εἶναι ἡ ἐκτροπή ἐκ τῆς παλαιᾶς τάξεως καί τοῦ Τυπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας, μετ' ἐπακολούθου δέ, κατά τήν τέλεσιν αὐτῶν, τήν ἀπουσίαν τοῦ μυσταγωγικοῦ χαρακτήρος καί τήν ἐπικράτησιν τῆς ἀταξίας καί τοῦ ἐμφανοῦς κοσμικοῦ στοιχείου.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης, ἔχουσα συναίσθησιν τῆς εὐθύνης ἐνώπιον τῆς ἀνησυχητικῆς αὐτῆς καταστάσεως, ἀπεφάσισε νά ἀποστείλῃ τήν παροῦσαν Ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς Κληρικούς καί τοὺς Μοναχοὺς τῆς Μεγαλονήσου, ἀναμετρῶσα κυρίως τήν μεγάλην εὐθύνην τῶν Ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας διὰ τόν κίνδυνον τῆς πλήρους ἐκκοσμικεύσεως τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων, προκειμένου νά προβληματισθῶμεν, μετὰ τῶν συνεργατῶν τῆς Ἐκκλησίας, νά ἀναλάβωμεν τὰς εὐθύνas ἡμῶν καί νά προχωρήσωμεν εἰς τήν ἐξέυρεσιν μέσων καί τρόπων, οἱ ὅποιοι θά ἡδύναντο νά συμβάλωσιν εἰς τήν, κατά τό δυνατόν, περιστολήν τῶν ἀρνητικῶν αὐτῶν φαινομένων, τὰ ὅποια ἀντιβαίνουν πρὸς τό

ἦθος καί τήν κρατοῦσαν Ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καί Παράδοσιν ἡμῶν.

Ἐνδεικτικῶς ἐπισημαίνομεν ἐνίας ἐκ τῶν παραρητουμένων ἐκτροπῶν, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς τὰ Ἱερά Μυστήρια τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ Χρίσματος καί τοῦ Γάμου καί χρήζουν διορθώσεως.

Ἀναφερόμενοι κατ' ἀρχάς εἰς τὰ Ἱερά Μυστήρια τοῦ Βαπτίσματος καί τοῦ Χρίσματος, ἔχει παρατηρηθεῖ ὅτι ἐπικρατοῦν πολλακίς λανθασμένα «λαϊκά» ἀντιλήψεις, «ἐθιμικοῦ δικαίου», ὅπως, ἐπί παραδείγματι, ὅτι:

α. Ἡ μητέρα δέν «κάνη» νά εἶναι παροῦσα κατά τήν τέλεσιν τῶν ἐν λόγῳ Ἱερῶν Μυστηρίων.

β. Ὁ ἀνάδοχος «δύναται» νά δίνη εἰς τό παιδίον, ὅποιον ὄνομα ἐπιθυμεῖ, ἄνευ γνώσεως καί συμφώνου γνώμης τῶν γονέων αὐτοῦ, καί

γ. Εἰς περίπτωσιν αἰφνιδίου ἐκδημίας συγγενικοῦ προσώπου ἐκ τοῦ στενοῦ οικογενειακοῦ κύκλου, σπεύδουν πρό τῆς ἐξοδίου Ἀκολουθίας νά τελέσουν τό Βάπτισμα, τυχόν ἀβαπτίστου βρέφους τῆς οικογενείας.

Ἐπίσης, παρατηροῦμεν ὅτι λαμβάνουν χώραν κατά τήν τέλεσιν τῶν Ἱερῶν τούτων Μυστηρίων καί ἄλλα ἄτοπα, ὅπως ἐπί παραδείγματι:

α. Ὁ νεοφώτιστος νά ἐνδύηται ἀντί διά «ἐμφωτίου ἐσθήτος», δι' οἰουδήποτε ἄλλου, ἐκφράζων ἀναλόγως τάς αἰσθητικὰς, κοινωνικὰς, ταξικὰς, οικονομικὰς, κ.λπ. προτιμήσεις τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ.

β. Αἱ λαμπάδες καί τὰ βαπτιστικά σύμβολα νά ἔχουν ἐξεκκλησιαστικά ἢ καί ἐνίοτε ἀντιχριστιανικά καί αἰρετικά χαρακτηριστικά καί σύμβολα (κοῦκλαι, πλαστικά εἰδώλια ἡθοποιῶν, καραβάκια, ἀστεράκια, διαφόρους παραλλαγὰς σταυροῦ, ζῶα, κ.λπ.).

γ. Νά καλύπτηται ἡ κεφαλὴ τοῦ βαπτισθέντος διά καπέλου ἢ διά σκούφου, ἐνῶ πρέπει νά εἶναι ἀκάλυπτος καί ὁ Ἱερεὺς νά ἐπιθέτῃ ἐπ' αὐτῆς τὴν δεξιάν αὐτοῦ λέγων τὴν εὐχὴν: «...ὁ ἐκ τοῦ πληρώματος τῆς Κολυμβήθρας...». Ἡ ἐπίθεσις τῆς χειρὸς τοῦ Ἱερέως ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ νεοβαπτισθέντος ἐπέχει θέσιν τῆς ἀρχεγόνου Ἀποστολικῆς εὐλογίας - ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

δ. Ἡ ἀλόγιστος χρῆσις τῶν τεχνικῶν φωτογραφικῶν μέσων καί ἡ ἀδιάκριτος κίνησις τῶν φωτογράφων κατὰ τὴν ὥραν τελέσεως τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων.

Ἐπιπροσθέτως, σημειοῦμεν ὠρισμένας παρατηρουμένας ἐκτροπὰς, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν εἰς τὸ Ἱερόν Μυστήριον τοῦ Γάμου.

Ἀποτελεῖ γεγονός ὅτι καλλιεργοῦνται καί προβάλλονται, δυστυχῶς, ὠρισμένοι «λαϊκαί» ἀντιλήψεις, αἱ ὁποῖαι συνιστοῦν ἀλλοιώσεις τοῦ μυστηριακοῦ χαρακτῆρος τοῦ Γάμου.

Χαρακτηριστικῶς, ἐπισημαίνομεν τὰ κάτωθι:

1. Δέν τελοῦνται γάμοι κατὰ τὸν μῆνα Μάϊου.

2. Δέν «κάνη» ἡ μία νύμφη νά ἀντικρύσῃ τὴν ἄλλην.

3. Ὁ γαμβρός πρέπει πάντα νά φορῇ μαῦρο κουστούμι, τὸ δὲ νυμφικόν φόρεμα νά εἶναι μὲν ἄσπρον, ἀλλὰ συμφώνως πάντοτε πρὸς τοὺς ρυθμούς τῆς μόδας!

4. Εἰς τὸ ἀκροτελεύτιον τοῦ Ἀποστόλου, «ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα» (Εφεσ. 5,33) ἡ νύμφη πρέπει νά πατῇ πάντοτε τὸν πόδα τοῦ γαμβροῦ ἢ καί τὰνάπαλιν, «πρᾶξις» ἡ ὁποία, ὡς συνήθως, συνοδεύεται ἀπὸ γέλωτας καί ἀπρεπῆ σχόλια τοῦ ἐκκλησιάσματος.

5. Νά ραίνωνται οἱ νεόνυμφοι μέ ρύζι, δῆθεν διά νά ριζώσουν, ἐνῶ τὸ ρίζωμα γράφεται μέ (ι). Ἡ ἀτμόσφαιρα ἣτις δημιουργεῖται ταύτην τὴν ὥραν δέν εἶναι καθόλου κολακευτικὴ δι' ἀνθρώπους πεπολιτισμένους, ἀλλὰ κυρίως διά πιστοὺς χριστιανούς.

Ἐπίσης, κατά τήν ὥραν, κατά τόν «χορόν τοῦ Ἡσαΐα», ὅπου ὁ κυκλικός βηματισμός συμβολίζει τήν εἴσοδον εἰς τήν αἰωνιότητα, καταστρατηγεῖται πᾶσα ἔννοια Μυστηρίου καί, κατά τό δὴ λεγόμενον, ἐπικρατεῖ «ἡ χάβρα τῶν Ἰουδαίων», διά τοῦ «πετροβολήματος» διά κουφέτων, ροδοπετάλλων καί... κερμάτων!

6. Ἐνιοι ἐκ τῶν Ἱερέων ἀστείζονται κατά τήν ὥραν τήν ὁποῖαν δίδουν τό κοινόν ποτήριον εἰς τοὺς μελλονόμενους, γεγονός ἐκ τοῦ ὁποῖου δίδεται ἡ ἀφορμή διά μεγαλύτεραν ἀταξίαν.

7. Εἰς ὠρισμένα χωρία συμβαίνει νά ζητοῦν ἐκ τοῦ Ἱερέως νά δίνη εἰς τοὺς νεονόμενους τήν «ζώνην» ἐκ τῶν ἀμφίων του καί δι' αὐτῆς νά εἶναι ζωσμένη ἡ νύφη καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου. Αὐτό εἶναι ἀνεπίτρεπτον.

Κατόπιν ὅσων ἀναφέρονται ἀνωτέρω, τυγχάνει ἀπαραίτητος ἡ λῆψις μέτρων, προκειμένου ἀπό κοινοῦ νά ἀντιμετωπισθοῦν τά ἐν λόγῳ προβλήματα καί νά μή λάβουν διαστάσεις ἀνεξελέγκτους.

Συγχεκριμένως:

1. Τά Ἱερά Μυστήρια τοῦ Γάμου, τοῦ Βαπτίσματος καί τοῦ Χρίσματος, δέον ὅπως ἐπαναποθετηθοῦν εἰς τό κέντρον τῆς ποιμαντικῆς μερίμνης καί δια-

κονίας τῶν Ἱερέων ἐκάστης Ἐνορίας, οἱ ὁποῖοι δύνανται νά ἀναφέρονται ἐπεξηγηματικῶς εἰς τά Μυστήρια αὐτά τῆς Ἐκκλησίας διά σειρᾶς συντόμων ὁμιλιῶν καί νά προτρέπουν τοὺς πιστοὺς εἰς πνευματικὴν προετοιμασίαν διά τήν οὐσιαστικὴν συμμετοχὴν αὐτῶν εἰς τά Ἱερά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσης, νά ἀποθαρρύνουν τήν τέλεσιν τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων τοῦ Βαπτίσματος τῶν τέκνων, τά ὁποῖα προέρχονται ἐξ ἐξωσυζυγικῶν σχέσεων καί τοῦ Γάμου αὐτῶν, χωρὶς νά προηγήται συνάντησις τῶν γεννητόρων, εἰς τοὺς ὁποίους νά ἐμφυσηται ὁ πόθος τῆς μετανοίας καί ἡ συναίσθησις τῆς εἰσόδου αὐτῶν εἰς μίαν νέαν ζωὴν διά τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων.

Εἰς τήν πρώτην περίπτωσιν ἀπώτερος σκοπὸς δέον ὅπως εἶναι νά ἐνθαρρύνωνται οἱ γονεῖς, ἀλλὰ καί οἱ μελλονόμενοι, ἐφ' ὅσον διαθέτουν τὰς ἀπαραίτητους πνευματικὰς προϋποθέσεις, «εἰ γε ἱκανῶς ἔχουσι», κατά τόν Ἅγιον Συμεῶν Θεσσαλονίκης, νά τελοῦν τό Βάπτισμα καί τόν Γάμον αὐτῶν ἐντός τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Λειτουργίας, ἢ ἔστω νά προετοιμάζωνται καί νά κοινωνοῦν ἐκ τοῦ ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ φυλασσομένου Προηγιασμένου Ἁγίου Ἄρτου.

Κατά τήν δευτέραν περίπτωσιν, δέον ὅπως καλλιεργηθῇ ἡ ἀποστροφή τοῦ πνεύματος τῆς ἐκκο-

σμικεύσεως, ὡς ἀνωτέρω περιεγράφη, διὰ τῆς τὸν-νώσεως διὰ τοῦ καλυτέρου τρόπου τοῦ μυστηριακοῦ, σωτηριολογικοῦ καὶ ἔσχατολογικοῦ χαρακτῆρος τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων, καὶ τῆς ἀναδειξεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐχαριστιακῆς συνειδήσεως τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἐπὶ ἀπωτέρω σκοπῶ τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας.

2. Τυγχάνει οὐσιαστικὴ ἡ ἀνάγκη τῆς προετοιμασίας τῶν γονέων καὶ τῶν μελλονύμφων πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου (Ἐξομολόγησις, Θεία Κοινωνία). Ἐπιπλέον, ἡ ἐν λόγῳ προετοιμασία δέον ὅπως ἐπεκτείνηται καὶ εἰς τὴν μετέπειτα συζυγικὴν ζωὴν: Ὁ γάμος τρέφεται, συντηρεῖται καὶ αὐξάνει οὐχὶ διὰ τῆς τηρήσεως τύπων θρησκευτικῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, διὰ τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἕναν διὰ βίου ἀγῶνα τῶν χριστιανῶν συζύγων, μαρτύριον καὶ μαρτυρίαν κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰησοῦ, ὡς ἀκριβῶς τονίζει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, τὸ ἔπαθλον τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ συμμετοχὴ αὐτῶν εἰς τοὺς γάμους τοῦ Ἀρνίου, στεφανωμένοι διὰ τῶν ἀφθάρτων στεφάνων τῆς Θείας Βασιλείας (Βλ. Ἀποκ. 22,17).

3. Ἀπαραίτητος θεωρεῖται ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ἱερέως εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρὸν γόνου, κατὰ προτίμησιν

τὴν ὀγδόην ἡμέραν ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου, ὅπου θὰ τελεῖται ἁγιασμὸν, ἀγιαζῶν τὴν νέαν ζωὴν αὐτῶν εἰς τὴν κατοικίαν αὐτῶν, συνεχίζων οὕτως τὸν σύνδεσμον, ὡς νέου κυττάρου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ - ἐνοριακοῦ σώματος.

4. Πρέπει νὰ διδῆται βαρύτης εἰς τὴν προετοιμασίαν τῶν ἀναδόχων (καὶ τῶν γονέων) διὰ τὴν ἀκριβῆ τέλεσιν τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος. Κατὰ τὴν εὐχὴν τοῦ Σαραντισμοῦ, πρὸ τῶν καθαρτικῶν-εἰσαγωγικῶν εὐχῶν, δέον ὅπως ἀναγινώσκηται ὑπὸ τοῦ Ἱερέως ἡ εὐχὴ τῆς ὀνοματοδοσίας (8ης ἡμέρας) τοῦ παιδίου, ὥστε τὸ παιδίον νὰ ἐκκλησιασάζεται φέρον τὸ ὄνομά του.

5. Κατόπιν τοῦ Σαραντισμοῦ - ἐκκλησιασμοῦ τοῦ νηπίου ἐπιτρέπεται ἡ ἁγιαστικὴ συμμετοχὴ του (ἁγιασμός-ἀντίδωρο). Ἀπαγορεύεται ἡ μυστηριακὴ συμμετοχὴ πρὸ τοῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ Χρίσματος.

6. Καλὸν εἶναι νὰ ἀναλυθῇ, ἐκ τῶν προτέρων, ἡ σημασία τοῦ Βαπτίσματος ὑπὸ τοῦ Ἱερέως καὶ νὰ γίνῃ ἐρμηνεῖα τῆς διαλογικῆς ἀπόταξης τοῦ σατανᾶ καὶ τῆς συντάξεως τοῦ Χριστοῦ. Τὸ «Πιστεύω» νὰ λέγηται τρίς καί, εἰ δυνατόν, ὅπως ὁδηγεῖται ἀπὸ τὸν ἢ τὴν ἀνάδοχον καὶ τοὺς γονεῖς τοῦ παιδίου.



7. Ὁ ἀνάδοχος δέον ὅπως τυγχάνῃ πνευματικῶς ὤριμος, ἔχων συμπληρώσει τό 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. Ἄν εἶναι ἑγγαμος, νά ἔχῃ τελέσει ὅπωςδῆποτε θρησκευτικόν γάμον.

8. Σύμφωνα μέ τήν Ἐγκύκλιο τῆς Ἱερᾶς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου τοῦ ἔτους 1989 τό βαπτιζόμενον βρέφος λαμβάνει ἓνα καί μόνον ὄνομα κατά τήν βάπτισή του.

9. Τά ἀδέλφια βαπτίζονται εἰς τό αὐτό καθηγιασμένον ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας.

10. Οἱ μελλονύμφοι πρέπει νά εἶναι εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένοι, σεβόμενοι τήν ἱερότητα τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου καί τοῦ χώρου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, κατόπιν συστάσεως κατ' ἰδίαν, κατά τήν ἔκδοσιν τῆς ἀδείας τοῦ Γάμου.

11. Δέον ὅπως τονισθῇ εἰς τούς μελλονύμφοις ὅτι ὡς ὀρίζει ἡ τάξις τῆς Ἐκκλησίας γάμοι δέν τελοῦνται κατά τάς ἡμέρας τῆς νηστείας.

12. Ὡς πρός τό πρόβλημα, τό ὅποιον δημιουργεῖται ἐκ τῆς παρερμηνείας τῆς καταληκτικῆς φράσεως τῆς ἀποστολικῆς περικοπῆς «ἡ δέ γυνή ἵνα φοβῆται τόν ἄνδρα» (Ἐφεσ. 5,33) προτιμώτερον εἶναι νά μείνῃ ὡς ἔχει καί νά ἀναληφθοῦν προσπάθειαι διά τήν ὀρθήν ἐρμηνείαν τῆς φράσεως αὐτῆς.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἔκφρασις τῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπης καί τοῦ σεβασμοῦ, δύναται νά συμπληρωθῆται (ἀντί τῶν συνήθων ἐκτρόπων) ὑπό ἱεροπρεποῦς ἀλληλοασπασμοῦ τῶν νεονύμφων. Θεωροῦμεν ἐπίσης τήν ψαλμωδίαν τοῦ Ἀλληλουαρίου ὑπό τοῦ Ἱερέως ἢ τῶν Ἱερέων, ὅταν λέγεται τό ἀκροτελεύτιον τοῦτο τοῦ Ἀποστόλου, ὡς, τό ὀλιγώτερον, εὐτελισμόν τοῦ Μυστηρίου. Σημειωτέον, ὅτι ἀπαράδεκτος τυγχάνει ἡ οἰαδῆποτε αὐθαίρετος ἀλλαγῆ, παράλειψις ἢ καί ἀντικατάστασις λέξεων τοῦ ἱεροῦ κειμένου, δῆθεν διά νά μή δημιουργῆται «ἀταξία». Θεωρεῖται προτιμώτερον ἡ ὀρθή ἐρμηνεία τοῦ κειμένου.

13. Παραγγέλομεν, ἅπαντες οἱ γάμοι νά τελῶνται κατά τόν ἴδιον τρόπον καί οὐχί ἕτεροι κατ' «ἐπίσημον» καί ἄλλοι κατ' «ἀνεπίσημον» τρόπον. Δηλαδή: ἄλλοι Ἱερεῖς νά ἐνδύονται πλήρη στολήν, ἄλλοι ἐπιτραχήλιον καί φελώνιον καί ἕτεροι μόνον ἐπιτραχήλιον. Ἄλλοῦ νά τελῆται ὁ Γάμος διά πάσης ἀνέσεως, ἀργῶς καί μετά μεγαλοπρεπείας, καί ἄλλοῦ νά διαρκῆ ὀλίγα μόλις λεπτά. Ὡσαύτως, ἅπαντες οἱ τελοῦντες τά Ἱερά Μυστήρια Ἱερεῖς, ἄγαμοι ἢ ἑγγαμοι, νά εἶναι ἐνδεδυμένοι ἐπιτραχήλιον καί φελώνιον.

14. Ἐν κατακλειδί, δεόν ὅπως διασφαλισθῇ ἡ

τάξις τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου, τό ὅποῖον διασαλεύεται ἐκ τῶν ἐκτυφλωτικῶν προβολέων, τῶν καμερῶν, τῶν μικροφώνων καί γενικῶς ἐκ τοῦ παρατηρουμένου, ὡς συνήθως, θορύβου κατά τήν τέλεσιν αὐτοῦ.

15. Ἀπαγορεύεται ἡ τέλεσις τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος ἐν τῇ θαλάσῃ.

Πάντα τά ἀνωτέρω γνωρίζοντες εἰς ὑμᾶς, προτρέπομεν ἅπαντας, ὅπως καταβάλητε συντόνους προσπαθείας διά τήν ἐπανακατήχησιν τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ τοῦ Θεοῦ καί διά τήν καλλιέργειαν τῆς οὐσιαστικῆς συμμετοχῆς αὐτοῦ εἰς τά Ἱερά Μυστήρια καί ἐν γένει εἰς τήν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν.

Ἐπί τούτοις, διατελοῦμεν

Μετά πατριῶν εὐχῶν καί ἐν Κυρίῳ ἀγάπης  
Ὁ Πρόεδρος

† Ὁ Κρήτης Εἰρηναῖος



## Φωτογραφικά Στιγμιότυπα ἀπό τήν ζωὴν τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας





*Υπογραφή Σύμβασης για τήν εξωτερική ανάκαίνιση του κτηρίου καί τόν εξοπλισμό του Φυσιοθεραπευτηρίου του Κ.Φ.Η. «Η Μεγάλη Παναγιά» (16-1-2023)*



*Εγκαίνια παιδότοπου του β' Νηπιαγωγείου Νεαπόλεως (13-3-2023)*



*Μουσική Έκδηλωση καί άπονομή Πτυχίων καί Διπλωμάτων,  
τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως (18-3-2023)*



*Μαθητές ἀπό τό Γυμνάσιο τοῦ Ἁγίου Δομετίου Κύπρου (25-3-2023)*





*Μαθητές τῶν Σχολείων ψάλλοντες τὰ Κάλαντα τοῦ Λαζάρου (6-4-2023)*



*Ὁ Σεβασμιώτατος μετὸν Ἱερό Κλήρο τῆς Μητροπόλεως, στὰ Προπύλαια τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῆς Μεγάλης Παναγίας Νεαπόλεως (Πάσχα 2023)*



«Δεῦτε λάβετε φῶς, ἐκ τοῦ

ἀνεσπέρου φωτός» (Πάσχα 2023)



*Ἐνθρόνιση τῆς Ἠγιομένης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Κερῶς,  
ὁσιωτάτης μοναχῆς Μαριὰμ (Πάσχα 2023)*



*Ἐγκαίνια Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, Ἐνορίας Σισίου  
(6-5-2023)*





*Ἐπέτειος τῆς Μάχης τοῦ Λασιθίου (29-5-2023)*



*Συνοδική Ἀντιπροσωπεία στὰ Σεπτὰ Ἵνομαστήρια τῆς Α.Θ.Π.  
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, κ.κ. Βαρθολομαίου (11-6-2023)*



*Συνάντηση στήν Άντιπεριφέρεια Λασιθίου γιά τά ἐκκλησιαστικά ἔργα.  
(2-6-2023)*



*Τό νέο Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ Συνδέσμου Κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως  
(6-7-2023)*



*Υποδογή Ἱερᾶς Εἰκόνης Παναγίας “Κυρᾶς Ἐλεούσης” (Ἐπισκοπιανῆς)  
στὴν Ἐνορία Πισκοπιανοῦ Χερσονήσου (13-7-2023)*



*Τὰ Μέλη τοῦ βου Παγκοσμίου Συμβουλίου Κρητῶν  
στὴν Ἱερὰ Μονή Κρουσταλλένιας (19 ἔως 20-7-2023)*





*Ίερά Παράκληση στο χωριό Βουλισιμένη (1-8-2023)*



*Υπογραφή προγραμματικής σύμβασης για την ανακαίνιση της Ίερας Μονής Κρουσταλλένιας (15-8-2023)*



*Πανήγυρις Ίερού Μητροπολιτικού Ναού Μεγάλης Παναγίας Νεαπόλεως  
(15-8-2023)*



*Έπέτειος του Όλοκαυτώματος της Έπαρχίας Βιάννου (10-9-2023)*



*Ἁγιασμός τῶν Σχολῶν πῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως (2-10-2023)*



*Ἁγιασμός στό Δικαστικό Μέγαρο Νεαπόλεως (8-10-2023)*





*Ἐγκαίνια Ἱεροῦ Ναοῦ Ὁσίας Εἰρήνης  
Χρυσοβαλάντου Ἐνορίας Μαλιῶν  
(14-10-2023)*



*Ὁ Σεβασμιώτατος μέ τή μαθητιώσα νεολαία τῆς Νεαπόλεως  
κατά τήν ἡμέρα τῶν ὀνομαστηρίων του (20-10-2023)*





*Α΄ Συνέδριο Βιοηθικής του Οικουμενικού Πατριάρχείου  
στην Ίερά Μητρόπολη Ρεθύμνης (20 έως 22-10-2023)*



*Έπίσκεψη Συλλόγου Έλληνοκυπρίων Άξιωματικών έ.ά. (24-10-2023)*



*Τερατική Σύναξη (10-11-2023)*



*Είς πρεσβύτερον χειροτονία πατρός Κωνσταντίνου Λαδομένου (18-11-2023)*



## ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΕΤΡΑΣ ΚΑΙ ΧΕΡΡΟΝΗΣΟΥ

**Ό Σεβ. Μητροπολίτης Πέτρας καί Χερρονήσου κ.κ. Γεράσιμος** (19.12.2015).

**Διοίκησης:** Έδρα: Νεάπολις. Τ.Κ. 724 00. Τηλέφωνα (28410): Μητροπολίτου: οικίας· 32.236, γραφείου· 31.345. Γραφείων· 32.320, 32.338, 32.820. Fax 31.344.

**Πρωτοσύγκελλος:** Αρχιμ. Τίτος Ταμπακάκης e-mail: titostampakakis@impeh.gr, τηλ. 32.320, 6944721948.

**Γεν. Αρχιερατικός Έπίτροπος:** Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Μηλάκης, τηλ. 32.020, 6973 586785.

**Διοικητικόν Προσωπικόν: Γραμματεία:** Αλέξανδρος Βογιατζάκης, τηλ. 33.198, e-mail: avogiatzakis@impeh.gr **Γραφείον Γάμων:** Πρωτοπρ. Έμμανουήλ Λυράκης, τηλ. 32.320 **Ταμείον-Λογιστήριον:** Μιχαήλ Πρινιωτάκης, τηλ. 32.820, e-mail: mprinio-takis@impeh.gr **Γενικόν Φιλόπρωχον Ταμείον:** Πρωτοπρ. Έμμανουήλ Καστανός, τηλ. 33.215, **Ίστοσελίς Έτρας Μητροπόλεως:** www. impeh.gr, **Ηλεκτρονική έπικοινωνία:** info@impeh.gr



**1. Μητροπολιτικόν Συμβούλιον:** **Πρόεδρος:** Ό Σεβ. Μητροπολίτης. **Μέλη:** Νικόλαος Χαλκιαδάκης, Δικηγόρος, Γεωργία Τζιγκρή, Διευθύντρια Δ.Ο.Υ. Αγ. Νικολάου, Μιχαήλ Βασιλάκης, Έκκλ. Σύμβουλος, Πρωτ. Εύάγγελος Παχυγιαννάκης και Πρωτ. Γεώργιος Μηλάκης.

**2. Έπισκοπικόν Δικαστήριον:** **Πρόεδρος:** Ό Σεβ. Μητροπολίτης. **Μέλη:** Πρωτ. Εύάγγελος Παχυγιαννάκης, Πρωτ. Έμμανουήλ Καστανός.

**3. Τοπικόν Τ.Α.Π.Ο.Ε.Κ.Ε.** **Πρόεδρος:** Ό Σεβ. Μητροπολίτης. **Λογιστής - Ταμίας:** Πρωτ. Έμμανουήλ Λυράκης.

**Ένοριακοί Ναοί:** 80. **Παραεκκλήσια:** 202. **Έξωκλήσια:** 216. **Ναοί Κοιμητηρίων:** 70. **Ίδιωτικοί Ναοί:** 83. **Έφημέριοι:** ΠΕ 49, ΤΕ 15, ΔΕ 22, ΥΕ 3. **Διάκονοι:** 1. Άμισθοι ιερείς: 2. Συνταξιούχοι: 18.

## ΕΝΟΡΙΑΙ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΕΤΡΑΣ ΚΑΙ ΧΕΡΡΟΝΗΣΟΥ

### Α΄ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

**Άρχιερατικός Έπίτροπος:**  
Πρωτ. Έμμανουήλ Καστανός  
τηλ. 28410-33215, κιν. 6972 518306.





### Νεάπολις: Τ.Κ. 724 00.

1. Ἱερός Μητροπολιτικός Ναός Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. τηλ. 33.215. Fax 33.260. *Ἐφημέριοι*: Ταμπακάκης Τίτος, Καρακωνσταντάκης Εὐγένιος, τηλ. 6984 732670, Λυράκης Ἐμμανουήλ, τηλ. 32.568, 6973 077200, Καστανός Ἐμμανουήλ, τηλ. 6972 518306.

2. Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, τηλ. 33.944. *Ἐφημέριος*: Ἀρακαδάκης Γεώργιος, τηλ. 33.372, Πατσιᾶς Ἀγαθάγγελος.

### Ἐνορία

3. Ἅγιος Ἀντώνιος – Ἱερός Ναός Ἁγίου Ἄντωνιου. *Ἐφημέριος*: Τσιτερῆς Μάξιμος, τηλ. 6986 648720.

4. Ἀνδριανός – Ἱερός Ναός Ἁγίας Παρασκευῆς. Τ.Κ. 724 00: *Ἐφημέριος*: Φαζός Ἰωάννης, τηλ. 6942 699556.

5. Βουλισμένη – Ἱερός Ναός Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Λιουδάκης Ἰωάννης, τηλ. 33.928, 6973 386559.

6. Βραχάσι – Ἱερός Ναός τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας. Τ.Κ. 720 54. *Ἐφημέριος*: Κυριακάκης Γεώργιος, τηλ. 6978 430504.



7. Βραχάσι – Ἱερός Ναός Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Τ.Κ. 720 54. *Ἐφημέριος*: ...

8. Βρύσες – Ἱερός Ναός Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Λαπιδάκης Δημήτριος, τηλ. 31.939, 6976 096576.

9. Δωριές – Ἱερός Ναός Ἁγίου Κωνσταντίνου. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Συμινελάκης Ἀπόστολος, τηλ. 6996 627310.

10. Ζένια – Ἱερός Ναός Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Φαζός Ἰωάννης, τηλ. 6942 699556.

11. Καρύδι – Ἱερός Ναός Προφήτου Ἡλιοῦ. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Συμινελάκης Ἀπόστολος, τηλ. 6996 627310.

12. Καστέλλι – Ἱερός Ναός Τιμίου Προδρόμου. Τ.Κ. 720 58. *Ἐφημέριος*: Δαραμούσκας Βασίλειος, τηλ. 6986 950637.

13. Κουροῦνες – Ἱερός Ναός Τιμίου Προδρόμου. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Μαγούλης Σταῦρος, τηλ. 31.083.

14. Λατσιά – Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Χατζηδάκης Κωνσταντῖνος, τηλ. 22.568, 6979 508070.

15. Λίμνες – Ἱερός Ναός Ἁγίας Μαρίνης. Τ.Κ. 724 00: *Ἐφημέριος*: Βουκουκλάρης Μιχαήλ, τηλ. 32.202, 6976 854058, 2841-340202.



16. **Μίλατος** – Ίερός Ναός Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Τ.Κ. 724 00. τηλ. 81.066. *Ἐφημέριος*: Κουναλάκης Ανδρέας, τηλ. 33.318, 6974 313078.

17. **Νικηθιανός** – Ίερός Ναός Ἁγίων Αναργύρων. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Μαμάκης Δημήτριος, τηλ. 6970 25322, 32.238.

18. **Νοφαλιᾶς** – Ίερός Ναός Τιμίου Σταυροῦ. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Μαμάκης Δημήτριος, τηλ. 6970 25322, 32.238.

19. **Σίσι** – Ίερός Ναός Ἱ. Θεολόγου. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Λαδομένος Κωνσταντῖνος, τηλ. 71.510, 6948 347100.

20. **Φινοκαλιᾶς** – Ίερός Ναός Τιμίου Σταυροῦ. Τ.Κ. 72400. *Ἐφημέριος*: Μαγούλης Σταῦρος, τηλ. 31.083.

21. **Φουρνή** – Ίερός Ναός Ἁγίας Τριάδος. Τ.Κ. 720 58. *Ἐφημέριος*: Ριέρα Ἰωάννης, τηλ. 6946 652778.

22. **Χουμεριάκος** – Ίερός Ναός Ἁγίου Νικολάου. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Αἰκατερινάκης Γεώργιος, τηλ. 31.383, 25.655, 6945 171782.



## **Β΄ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ**

*Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος*:

Πρωτ. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου

Εὐάγγελος Παχυγιαννάκης

τηλ. 28410-28036.

### **Ἅγιος Νικόλαος: Τ.Κ. 721 00.**

23. Ίερός Ναός Ἁγίας Τριάδος, τηλ. 22.762. *Ἐφημέριοι*: Χαλκιαδάκης Κωνσταντῖνος τηλ. 83.239, 6972 891316, Παχυγιαννάκης Εὐάγγελος, τηλ. 28.036, Μπανταλάκης Νεκτάριος, τηλ. 42.192, 6944 502864.

24. Ίερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, τηλ. 28.598. - Ἱ.Ν. Αγ. Αντωνίου, *Ἴστοσελίδα*: enoiaagiougeorgiou.blogspot.gr, τηλ. 82.275. *Ἐφημέριοι*: Κατρίνης Νικόδημος, τηλ. 6979 675271. Κωστάκης Κωνσταντῖνος, τηλ. 24.193, 6983 246791. Περουλάκης Βασίλειος, τηλ. 89.268, 6945 554435.

25. Ίερός Ναός Ἁγίου Μύρωνος Πίσσινδων, τηλ. 26.716. *Ἐφημέριος*: Σαρρῆς Ἐμμανουήλ, τηλ. 22.804.

26. Ίερός Ναός Τιμίου Σταυροῦ, τηλ. 22.288. *Ἐφημέριος*: Γεροντῆς Ἰωάννης, τηλ. 23.252, κιν. 6996 700800.



27. Ἱερός Ναός Εὐαγγελιστρίας, τηλ. 83.339, *Ιστοσελίδα*: [www.evangelistria.gr](http://www.evangelistria.gr). *Ἐφημέριοι*: Τζάβλας Γεώργιος, τηλ. 82.679, 6972 446313, Περβολαράκης Κωνσταντῖνος, τηλ. 33.354, 6972 602906. Διάκ. Ἀλέξης Γεώργιος, τηλ. 6946 867686.

28. Ἱερός Ναός Προφ. Ἡλιοῦ Ἀμμουδάρας. *Ἐφημέριος*: Μπρόκος Γεώργιος, τηλ. 82.026, 6946 043418.

### **Ἑνορία**

29. **Ἁγία Πελαγία**– Ἱερός Ναός Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Τ.Κ. 724 00. *Ἐφημέριος*: Ζερβάκης Ἰωάννης, τηλ. 31.828.

30. **Βρουχᾶς** – Ἱερός Ναός Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος. Τ.Κ. 721 00, τηλ. 42.445. *Ἐφημέριος*: Κουναλάκης Γεώργιος, τηλ. 6973 536976.

31. **Ἑλληνικά** – Ἱερός Ναός Ἁγίου Νικολάου. Τ.Κ. 721 00. *Ἐφημέριος*: Ἀνδρεαδάκης Γεώργιος, τηλ. 6944 287270.

32. **Ἐλούντα** – Ἱερός Ναός Ζωοδόχου Πηγῆς. Τ.Κ. 720 53, τηλ. 41.920. *Ἐφημέριοι*: Μπουτσάκης Παναγιώτης, τηλ. 41.336, 6974 852102. Δρακωνάκης Μιχαήλ, τηλ. 41.426, 6934 429120. Πατεράκης Ἐμμανουήλ, τηλ. 42.249, 6973 612280.

33. **Ἐξω Λακόνια**– Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου, Τ.Κ. 721 00, τηλ. 82.096. *Ἐφημέριος*: Δραϊνάκης Νικόλαος, τηλ. 6955 114562.



34. **Κριτσά** – Ἱερός Ναός Παναγίας Ὁδηγήτριας. Τ.Κ. 720 51, τηλ. 51.463. *Ἐφημέριος*: Γιαλούρης Λεωνίδα, τηλ. 51.833, 6973 508864.

35. **Κριτσά** – Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου. Τ.Κ. 720 51. *Ἐφημέριος*: Μπροκάκης Γεώργιος, τηλ. 51.685, 6977 942696.

36. **Κριτσά** – Ἱερός Ναός Ἁγίου Παντελεήμονος. Τ.Κ. 720 51. *Ἐφημέριος*: Καπαράκης Νικόλαος, τηλ. 51.033, 6938 853723.

37. **Κρούστας** – Ἱερός Ναός Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Τ.Κ. 721 00, τηλ. 51.028. *Ἐφημέριοι*: Βάρδας Γεώργιος, τηλ. 28410-51615, 6974 960170, Κατσογρεσάκης Σταῦρος, τηλ. 25.487, 6932 383844.

38. **Λούμα** – Ἱερός Ναός Παναγίας. Τ.Κ. 721 00. *Ἐφημέριος*: Σφυράκης Στυλιανός, τηλ. 6977 426733.

39. **Μαρδάτι** – Ἱερός Ναός Ἁγίου Δημητρίου. Τ.Κ. 721 00. *Ἐφημέριος*: Μαρκάκης Εὐστράτιος, τηλ. 24.808.

40. **Μέσα Λακόνια** – Ἱερός Ναός Ἁγίας Τριάδος. Τ.Κ. 721 00. *Ἐφημέριος*: Κατερινάκης Ἰωάννης, τηλ. 22.060, 6979 282341.

41. **Πινές** – Ἱερός Ναός Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος. Τ.Κ. 721 00. *Ἐφημέριος*: Καρτέρης Θεολόγος, τηλ. 6932 252444.



42. **Πλάκα** – Ἱερός Ναός Ἀγίας Μαρίνης. Τ.Κ. 721 00, τηλ. 41.601. *Ἐφημέριος*: Καρτέρης Θεολόγος, τηλ. 6932 252444.

43. **Πρίνα** – Ἱερός Ναός Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος. Τ.Κ. 721 00. *Ἐφημέριος*: Μπρόκος Κωνσταντῖνος, τηλ. 6970 177875.

44. **Σέλλες** – Ἱερός Ναός Ἀγίου Γεωργίου. Τ.Κ. 721 00. *Ἐφημέριος*: Σφυράκης Στυλιανός, τηλ. 6977 426733.

45. **Σκοινιάς** – Ἱερός Ναός Ἀγίου Δημητρίου. Τ.Κ. 721 00. *Ἐφημέριος*: Κοκολάκης Νεκτάρης, τηλ. 42.757, 6980 235369.

46. **Τάπες** – Ἱερός Ναός Ἀγίου Γεωργίου. Τ.Κ. 721 00. *Ἐφημέριος*: ...

### Γ' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

*Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος:*

Πρωτ. Γεώργιος Μηλάκης

τηλ. 2810-320304, κιν. 6973 586785.

47. **Αβρακόντε** – Ἱερός Ναός Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Φαρσάρης Ἰωάννης, τηλ. 22.103, 6946 527153.

48. **Ἅγιος Γεώργιος** – Ἱερός Ναός Ἀγίου Γεωργίου. Τ.Κ. 720 52. τηλ. 31.670. *Ἐφημέριος*: Πλευράκης Χρῦσανθος, τηλ. 6973 223645.

49. **Ἅγιος Κωνσταντῖνος** – Ἱερός Ναός Ἀγίου



Χαραλάμπους. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Τσικαλῆς Γεώργιος, τηλ. 6972 223585.

50. **Ἅγιος Χαράλαμπος** – Ἱερός Ναός Ἀγίου Χαραλάμπους. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Συμυρνάκης Ἀντώνιος, τηλ. 6977 784967.

51. **Ἐξω Ποτάμοι** – Ἱερός Ναός Τιμίου Σταυροῦ. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Φαζός Ἰωάννης, τηλ. 6942 699556.

52. **Καμινάκι** – Ἱερός Ναός Ἀγίας Παρασκευῆς. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Στραταντωνάκης Ἰωάννης, τηλ. 28410-21192, 6976 792672.

53. **Κάτω Μετόχι** – Ἱερός Ναός Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Συμυρνάκης Ἀντώνιος, τηλ. 6977 784967.

54. **Κουδουμαλιᾶς** – Ἱερός Ναός Ἁγίων Δέκα Μαρτύρων. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Φαρσάρης Ἰωάννης, τηλ. 22.103, 6946 527153.

55. **Λαγοῦ** – Ἱερός Ναός Ἀγίου Παντελεήμονος. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Στεφανάκης Νικόλαος, τηλ. 28970-61501, 6984 172865.

56. **Μαγουλιᾶς** – Ἱερός Ναός Ἀγίου Σπυριδῶνος. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Χατζάκης Ἰωάννης, τηλ. 31.129, 6979 045225.

57. **Μαρμακέτο** – Ἱερός Ναός Ἀγίου Ἰωάννου Θεολόγου. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Μαστοράκης Ἀθανάσιος, τηλ. 6989 465552.

58. **Μέσα Λασιθαίκι** – Ἱερός Ναός Ἁγίων Ἀναρ-





γύρων. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Φαρσάρης Ἰωάννης, τηλ. 22.103, 6946 527153.

59. **Μέσα Λασιῖθι** – Ἱερός Ναός Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Φαρσάρης Ἰωάννης, τηλ. 22.103, 6946 527153.

60. **Μέσα Ποτάμιοι** – Ἱερός Ναός Γενεσ. Θεοτόκου. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Καστρινάκης Ἀρσένιος, τηλ. 6945231417.

61. **Πινακιανός** – Ἱερός Ναός Εἰσοδίων Θεοτόκου. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Σαριδάκης Τιμόθεος, τηλ. 6979 034814.

62. **Πλάτη** – Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Στεφανάκης Νικόλαος, τηλ. 28970-61501, 6984 172865.

63. **Τζεμμιάδες** – Ἱερός Ναός Ἁγίας Ἄννης. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Κιοστεράκης Νεκτάριος, τηλ. 2810-284081, 6976 406811.

64. **Ψυχρό** – Ἱερός Ναός Τριῶν Ἱεραρχῶν. Τ.Κ. 720 52. *Ἐφημέριος*: Χατζάκης Ἰωάννης, τηλ. 31.129, 6979 045225.

## Δ' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

*Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος*:

Ἀρχιμ. Ἐμμανουήλ Κατσαρός

Ἔδρα: Λιμὴν Χερσονήσου

τηλ. 28970 21142,

κιν. 6981 365999, Fax 28970-22988



65. **Ἀβδοῦ** – Ἱερός Ναός Ἁγίου Δημητρίου. Τ.Κ. 700 05, τηλ. 51.323. *Ἐφημέριος*: Νεοκοσμίδης Γεώργιος, τηλ. 2810-228919, 51.535, 6945 780763.

66. **Ἀγριανά** – Ἱερός Ναός Ἁγίας Τριάδος. Τ.Κ. 700 14, τηλ. 22.468. *Ἐφημέριος*: Βελιβασάκης Νικόλαος, τηλ. 23.545, 6973 051127.

67. **Ἀνάληψις** – Ἱερός Ναός Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος. Τ.Κ. 700 14, τηλ. 23.190. *Ἐφημέριος*: Μηλάκης Γεώργιος, τηλ. 2810-320304, 6973 586785.

68. **Ἀνισσαράς** – Ἱερός Ναός Ζωοδόχου Πηγῆς. Τ.Κ. 700 14. *Ἐφημέριος*: Κοκκιάδης Ἐμμανουήλ, τηλ. 6989 944441.

69. **Γωνιές** – Ἱερός Ναός Ἁγίου Γεωργίου. Τ.Κ. 700 05. *Ἐφημέριος*: Γιακουμάκης Γεώργιος, τηλ. 2810- 242306, 6932 372628.

70. **Κερά** – Ἱερός Ναός Προφήτου Ἡλιοῦ. Τ.Κ. 700 05. *Ἐφημέριος*: .....

71. **Κουτουλουφάρι** – Ἱερός Ναός Ἁγίου Βασιλείου. Τ.Κ. 700 14, τηλ. 24.054. *Ἐφημέριος*: Ἀγάπακης Μιχαήλ, τηλ. 2810-325698, 6977 984072.

72. **Κράσιον** – Ἱερός Ναός Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος. Τ.Κ. 700 05. *Ἐφημέριος*: Φαράκης Ἐμμανουήλ, τηλ. 51.695, 6947256500.

73. **Λιμὴν Χερσονήσου** – Ἱερός Ναός Ἁγίας Παρασκευῆς. Τ.Κ. 700 14, τηλ. 22.988. *Ἐφημέριος*:



Κατσαρός Έμμανουήλ, τηλ. 6981 365999, Γραμματικάκης Εὐάγγελος, τηλ. 61.182, 6973 231322.

74. **Μάλια** – Ίερός Ναός Αγίου Δημητρίου. Τ.Κ. 700 07, τηλ. 31.553. *Έφημέριοι*: Βασιλάκης Έμμανουήλ, τηλ. 31.520, 6944 141724, Πετσαλάκης Έμμανουήλ τηλ. 31.494, 6944 246645.

75. **Μοχός** – Ίερός Ναός Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Τ.Κ. 700 05, τηλ. 61.321. *Έφημέριος*: Βογιατζάκης Έμμανουήλ, τηλ. 61.435, 6974 816422.

76. **Πισκοπιανόν** – Ίερός Ναός Εἰσοδίων Θεοτόκου. Τ.Κ. 700 14, τηλ. 23.340. *Έφημέριος*: Κοκιάδης Γεώργιος, τηλ. 25.418, 6932 888779.

77. **Ποταμιές** – Ίερός Ναός Αγίου Ἰωάννου. Τ.Κ. 700 05. *Έφημέριος*: Καστιγάκης Έμμανουήλ, τηλ. 6979 482854.

78. **Σταλίσ** – Ίερός Ναός Αγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου. Τ.Κ. 700 07, τηλ. 32.150. *Έφημέριος*: Κλῶνος Εὐάγγελος, τηλ. 6974 823038.

79. **Σφενδύλιον** – Ίερός Ναός Αγίων Θεοδώρων. Τ.Κ. 700 05. *Έφημέριος*: Μηλάκης Γεώργιος, τηλ. 6973 586785.

80. **Χερσόνησος** – Ίερός Ναός Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Τ.Κ. 700 14, τηλ. 21.943. *Έφημέριος*: Τζεβαμπινᾶς Ἰωάννης, τηλ. 6981 318067.



## Θεῖον Κήρυγμα

**Ίεροκήρυξ**: Αρχιμ. Έμμανουήλ Κατσαρός, τηλ. 6981 365999.

**Έφημέριοι τελοῦντες ἐν ἀποσπάσει**: Καρδουλᾶκης Γεώργιος, τηλ. 6983 524902· Μαλλιαράκης Ἰωάννης, τηλ. 6946 012063· Ματθαϊάκης Θεμιστοκλῆς, τηλ. 6991 011979· Βασιλάκης Γεώργιος, Φιλιώτης Χρῆστος.

**Συνταξιῶχοι**: Πετσαλάκης Γεώργιος, Καληωράκης Έμμανουήλ, Τυράκης Εὐάγγελος, Τζερμιᾶς Κάλλιστος, Κωστάκης Γεώργιος, Ρογδάκης Έμμανουήλ, Βλαχάκης Εὐστράτιος, Φαρσάρης Κωνσταντῖνος, Παπαχρονάκης Νικόλαος, Περοδασκαλάκης Ματθαῖος, Βουκυκλάρης Νικόλαος, Μαρνέλλος Έμμανουήλ, Διπλαράκης Μιχαήλ, Μαγούλης Σταῦρος, Ζερβάκης Ἰωάννης, Μπροκάκης Γεώργιος, Μπουτσάκης Παναγιώτης, Φαρσάρης Έμμανουήλ.

## Ίεραὶ Μοναί

**Αὐδρῶαι**: 1. Κοιμήσεως Θεοτόκου Κρουσταλλένας Λασιθίου. Ἠγούμενος· Αρχιμ. Ἀρσένιος Καστρινάκης (μ. 3), τηλ. 28440-22.179, 6987 141470. 2. Αγίας Τριάδος Ἀρετίου. Ἠγούμενος· Αρχιμ. Εὐμένιος Κοκολινάκης, τηλ. 28410-32.120, 6974 043446 (μ. 1). 3. Αγίου Γεωργίου Σεληνάρι. Ἠγούμενος· Αρχιμ. Ἰωακείμ Ραπτάκης (μ. 12), τηλ. 28410-71.438, 6973



262632. 4. Ζωοδόχου Πηγῆς Βιδιανῆς Λασιθίου. Ἡγούμενος· Τιμόθεος Σαριδάκης (μ. 2) τηλ. 28440-22.421, 6979 034814. 5. Τιμίου Σταυροῦ Καρδαμούτσας· Ἱεροεπιστάτης· Πατεράκης Ἐμμανουήλ, τηλ. 6973 612280. 6. Ἁγίου Ἀνδρέου Φινokaλιᾶ.

**Γυναικεῖαι:** 1. Ἱερά Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Καρδιωτίσσης Κεράς Πεδιάδος· Ἡγουμένη· Μοναχή Μαριάμ (μ. 5). Τηλ. 28970-51.203, *Ἐφημέριος*: Καρδουλάκης Γεώργιος, τηλ. 6983 524902. 2. Ταξιαρχῶν Κρεμαστῶν Μεραμβέλλου. Ἡγουμένη· Μοναχή Χρυσοστομία (μ. 4), τηλ. 28410-32.405, *Ἐφημέριος*: Ματθαϊάκης Θεμιστοκλῆς, τηλ. 6991 011979. 3. Παναγίας Κουφῆς Πέτρας Μεραμβέλλου. Ἡγουμένη· Μοναχή Θεαγγέλη (μ. 3), τηλ. 28410-33.013, 6959 468434. 4. Θεογεννήτορος εἰς Μοχόν Πεδιάδος. Ἡγουμένη· Μοναχή Τιμοθέη (μ. 9, δόκ. 1), τηλ. 28970-61.522, 61.222, fax 61.611.

### **Προσκυνηματικοὶ Ναοί**

α) Ἱ. Ναός Ἁγ. Ἰωάννου Μεσοκαμπίτη Ὀροπεδίου Λασιθίου (29 Αὐγούστου).

β) Ἱ. Ναός Ἁγ. Ἀναργύρων πόλεως Ἁγίου Νικολάου (1η Ἰουλίου). Πρωτ. Γεώργιος Μαρνέλλος, τηλ. 28410-28680.

γ) Ἱ. Ναός Ἁγ. Παντελεήμονος νήσου Σπιναλόγ-κας (27 Ἰουλίου).



### **Διαλελυμένοι Ἱεραὶ Μοναί**

Ἁγίου Γεωργίου Βραχασιώτη, Παναγίας Γκουβερνιώτισσας, Μεταμορφώσεως Σωτήρος Κεράμου, Ἁγίου Κωνσταντίνου Δωριῶν, Παναγίας Περαιπέλων, Ἁγίου Ὀνουφρίου Βουλισμένης, Ἁγίου Ἀντωνίου Συρμέσου, Παναγίας Βυγλιωτίσσης Βουλισμένης.

### **Πνευματικὴ Διακονία**

– **Ἑσπεριναὶ Ὁμιλίαι:** Εἰς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Πνευματικὸν Κέντρον τοῦ Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Μεγάλης Παναγίας Νεαπόλεως, εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἁγ. Ἀντωνίου Ἁγ. Νικολάου καὶ εἰς πολλὰς ἐνορίας τῆς Μητροπόλεως ὑπὸ τῶν Αἰδес. Κληρικῶν Θεολόγων καὶ τῶν Ἑλλογ. λαϊκῶν Θεολόγων Καθηγητῶν.

– **Ὁμιλία ἀπὸ Ραδιοφώνου:** Τὸ πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Πειραικῆς Ἐκκλησίας στὴν περιφέρεια τῆς Ἱεῤῥας Μητροπόλεως Πέτρας καὶ Χερρονήσου ἀναμεταδίδεται ἀπὸ τὴ συχνότητα 90,1 στὴν μπάντα τῶν FM.

– **Ἱερά Ἐξομολόγησις:** Ὑπὸ ἐντεταλμένων Πνευματικῶν.

### **– Χριστιανικὴ Ἀγωγή Νεολαίας:**

Ἐπιμορφωτικὸν καὶ Ἐπικοινωνιακὸν Κέντρον Πολιτισμοῦ Ἱεῤῥας Μητροπόλεως Πέτρας καὶ Χερρονήσου, εἰς Ἅγιον Νικόλαον. Εἰς αὐτὸ συμπεριλαμβάνονται αἱ κάτωθι Σχολαί:



1) Σχολή Γονέων. Λειτουργεί εις τό Ἐκκλησιαστικόν Πνευματικόν Κέντρον Ι.Μ.Ν. Μεγάλης Παναγίας Νεαπόλεως, τηλ. 28410-33.215. Αἱ ὁμιλίαι πραγματοποιοῦνται ἀνά δεκαπενθήμερον. Ὑπεύθυνοι: Πρωτοπρ. Ἐμμανουήλ Καστανός, τηλ. 6972 518306 καί Πρεσβ. Κωνσταντῖνος Λαδομένος, τηλ. 6948 347100.

2) Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Λειτουργεῖ εις Νεάπολιν, Ἅγιον Νικόλαον, Μάλια, Λιμένα Χερσονήσου καί Τζερμιάδες. Διευθυντής: Ἀντώνιος Πλαϊτῆς. Γραμματεὺς: Πρεσβ. Ἐμμανουήλ Πατεράκης, τηλ. 6973 612280.

3) Σχολή Ἀγιογραφίας. Λειτουργεῖ εις τὴν Ἱ.Μ. Ἁγίου Γεωργίου Σεληνάρι καί εις τό Ἐπιμορφωτικόν καί Ἐπικοινωνιακόν Ἰδρυμα εις τὴν πόλιν τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ὑπεύθυνος: Πρεσβ. Θεμιστοκλῆς Ματθαϊάκης, τηλ. 6991 011979.

4) Σχολή Ξυλογλυπτικῆς. Λειτουργεῖ εις τό Ἐπιμορφωτικόν καί Ἐπικοινωνιακόν Ἰδρυμα εις τὴν πόλιν τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ὑπεύθυνος: κ. Νικόλαος Μάνεσης, τηλ. 6976 133477.

5) Ἐκκλησιαστικόν Πνευματικόν Κέντρον Μεγάλης Παναγίας Νεαπόλεως, τηλ. 28410 33.215.

6) Κέντρον Νεότητος Ἐνορίας Εὐαγγελιστρίας. Ὑπεύθυνος: π. Γεώργιος Τζάβλας, τηλ. 6972 446313.



– **Ὑπηρεσία Συμπαράστασως Οἰκογενείας:** Παρέχει δέ αὕτη συμπαράστασιν εις τό ἔργον καί τόν θεσμόν τῆς οἰκογενείας. Ὑπεύθυνος: ὁ Ἀρχιμ. Νικόδημος Κατρίνης, τηλ. 6979 675271.

– **Ἀντιαιρετική Δράσις:** Αὕτη διεξάγεται δι' ὁμιλιῶν, διαφωτιστικῶν φυλλαδίων, δι' ἑξατομικευμένης ποιμαντικῆς διακονίας, γίνονται δέ σεμνάρια καταρτισμοῦ καί ὑπάρχουν κατὰ περιφέρειας ἀντιαιρετικά ὁμάδες. Ὑπεύθυνοι: Ἀρχιμ. Ἐμμανουήλ Κατσαρός, τηλ. 6981 365999 καί Πρωτοπρ. Εὐάγγελος Παχυγιαννάκης, τηλ. 28410 28036.

– **Θρησκευτική Ὑπηρεσία Ἀσθενῶν:** Ὑπεύθυνος: ὁ Πρωτ. Γεώργιος Μαρνέλλος, ὁ ὁποῖος λειτουργεῖ εις τόν εὐρισκόμενον ἐντός τοῦ περιβάλλου τοῦ Νοσοκομείου πόλεως Ἁγ. Νικολάου Προσκυνηματικόν Ἱερόν Ναόν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων. Διακονεῖ παράλληλα εις τό Ἰδρυμα Χρονίων Παθήσεων Λασιθίου, ὅπου λειτουργεῖ εις τόν εὐρισκόμενον ἐντός τοῦ Περιβάλλου αὐτοῦ Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Κρητός.

– **Θρησκευτική Ὑπηρεσία Φυλακῶν:** Ὑπεύθυνος: Ἀρχιμ. Εὐγένιος Καρακωνσταντάκης, τηλ. 6984 732670.

– **Ποιμαντικὴ μέριμνα Ἑλλήνων παραθεριστῶν καί τουριστῶν:** Εἰς πολλάς ἐνορίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Συντονιστής: Πρωτ. Κων/νος Χαλκιαδάκης.





– **Ἐκκλησιαστικά Βιβλιοθήκαι:** Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί πολλῶν ἐνοριῶν αὐτῆς.

– **Ἐκδόσεις:** α. Ἐπιστημονική Ἐπετηρίδα, β. Ὁδηγός Μνημείων Χριστιανικῆς Πίστεως Ἰ. Μητροπόλεως Πέτρας καί Χερρονήσου, γ. Σπιναλόγκα, τό νησί τοῦ πόνου, τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδας (ἐλληνική καί ἀγγλική ἐκδοσι), δ. Τό χρονικό τοῦ ἐν Νεαπόλει Μεραμπέλλου Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου 1929-2015, ε. Εὐγνωμοσύνης ἀντίδωρον. Ὁ Μητροπολίτης Πέτρας Δημήτριος, στ. 1821-2021, 200 χρόνια ἀπό τήν ἐναρξή τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως.

### **Φιλανθρωπική Διακονία**

– **Γενικόν Φιλόποχον Ταμεῖον:** Ὑπεύθυνος· ὁ Πρωτ. Ἐμμανουήλ Καστανός, τηλ. 28410 33.215. Ἀντιμετωπίζει τάς συνήθεις καί ἐκτάκτους ἀνάγκας τῶν ἐμπεριστάτων, τῶν πενομένων. Ἐνορ. Φιλόπτ. Ταμεῖα 10.

– **Ἐκκλησιαστική Στέγη Ἀγάπης Νεαπόλεως:** Ὑπεύθυνος· Πρωτ. Ἐμμανουήλ Καστανός, τηλ. 28410-33.826.

– **Μονάδα Φροντίδος Ἡλικιωμένων Ὁροπεδίου Λασιθίου «Παναγία ἡ Γερόντισσα»,** εἰς Τζερμιάδες. Διοικεῖται ὑπό ἐπιτροπῆς, ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πέτρας καί Χερρο-



νήσου. Τηλ. 28440- 22.650. Διευθυντής· Πρωτ. Χρῦσανθος Πλευράκης, τηλ. 6973 223645.

– **Μονάδα Φροντίδος Ἡλικιωμένων μὴ Κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα (Μ.Φ.Η.-Μ.Κ.),** Γηροκομεῖον «Ὁ Ἅγιος Παντελεῖμων», Ἐνορίας Ἁγίας Τριάδος, πόλεως Ἁγίου Νικολάου. Διευθυντής Ἰωάννης Μαρρῆς, τηλ. 28410-22.180.

– **Μονάδα Φροντίδος Ἡλικιωμένων «Ἡ Μεγάλη Παναγία»,** διοικεῖται ὑπό Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πέτρας καί Χερρονήσου, Διευθυντής Νικόλαος Παπαδάκης, τηλ. 28415 01140, 6977 365257.

– Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης προεδρεῖει τοῦ Ο.Δ.Μ.Π. Ν. Λασιθίου καί πολλῶν κληροδοτημάτων.

### **Σύνδεσμος Κληρικῶν**

*Πρόεδρος·* Πρωτ. Ἐμμανουήλ Βασιλάκης  
*Ἀντιπρόεδρος·* Πρεσβ. Κωνσταντῖνος Λαδομένος  
*Γραμματεὺς·* Πρωτ. Δημήτριος Λαπιδάκης  
*Ταμίας·* Πρωτ. Εὐάγγελος Γραμματικακῆς  
*Μέλη·* Ἀρχιμ. Τιμόθεος Σαριδάκης  
 Πρωτ. Ἐμμανουήλ Καστανός  
 Πρωτ. Ανδρέας Κουναλάκης

*Ἐπικοινωνία·* skimpeh@gmail.com

## Αγιολογία

– **Τοπικά Έορτα:** 1. Μητροπολιτικού Ναού «Μεγάλης Παναγίας» Νεαπόλεως (15 Αύγουστου). 2. Ι.Ν. Αγ. Νικολάου, πολιούχου πόλεως Αγ. Νικολάου (6 Δεκεμβρίου). 3. Ι.Ν. Αγ. Ιωάννου Προδρόμου, Όροπεδίου Λασιθίου (29 Αύγουστου). 4. Ίερās Μονής Αγ. Γεωργίου Σελλινάρι (23 Απριλίου). 5. Γενεσίου Θεοτόκου (8 Σεπτεμβρίου) Ίερās Μονής Καρδιωτίσης Κερās Πεδιάδος. 6. Κοιμήσεως Θεοτόκου Γκουβερνωτίσης (15 Αύγουστου). 7. Αγ. Νεομαρτύρων Ίωακείμ Ίπισκόπου Πέτρας (24 Ίουνίου), Ίωακείμ Ίπισκόπου Χερρονήσου καί Νεοφύτου επίσκόπου Κνωσού τών εκ Μοχού (23 Ίουνίου). 8. Αγ. Νεομάρτυρος Νικηφόρου εκ Κριτσάς (11 Ίανουαρίου). 9. Αγ. Νεομάρτυρος Μαρίας Μεθυμπούλας τής εκ Φουρνής Μεραμβέλλου (1 Μαΐου)

– **Εϊκόνας περίπυστοι:** α. Ί. Ναού Αγ. Κωνσταντίνου Δωριών. β. Ί. Ναού Αγ. Ίωάννου Θεολόγου Κριτσάς. γ. Ίερās Μονής Κοιμήσεως Θεοτόκου Γκουβερνωτίσης. δ. Ί. Μονής Άρετίου. ε. Ι.Ν. Εϊσοδίων Θεοτόκου Γαλατιανής Μαλιών. στ. Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου Κρούστα.

– **Ίστορικά Μνημεία:** α. Σπήλαιον Μιλάτου, τιμώμενον τήν Κυριακήν του Θωμά. β. Σπήλαιον Αγ. Φωτεινής Σαμαρείτιδος εις Άβδου, τιμώμενον τήν Κυριακήν τής Σαμαρείτιδος, γ. Ί.Ν. Αγίου Παντελεήμονος Νήσου Σπιναλόγκας.

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ  
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ  
ΠΕΤΡΑΣ ΚΑΙ ΧΕΡΡΟΝΗΣΟΥ**

*Σχολή Βυζαντινής Μουσικής*

Αναγνωρισμένη από το  
Υπουργείο Πολιτισμού  
(αριθμ. Φ.Ε.Κ. 1275, τ.2, 71996/1879)

Πληροφορίες - Εγγραφές  
π. Εμμανουήλ Πατριάρχης  
Τηλ. 6973612280



*Σχολή Αξιογραφίας*

Πληροφορίες - Εγγραφές  
π. Θεμιστοκλής Ματθαίου  
Τηλ. 6991011979



*Σχολή Ξυλογλυπτικής*

Πληροφορίες - Εγγραφές  
π. Νικόλαος Μόντης  
Τηλ. 6976133477





## ΣΧΟΛΗ ΓΟΝΕΩΝ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΕΤΡΑΣ & ΧΕΡΡΟΝΗΣΟΥ



Η Σχολή λειτουργεί στη Νεάπολη από το 2019 και σκοπό έχει να σταθεί αρωγός και συμπαράστατος του θεσμού της οικογένειας, που καλείται να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις ενός συνεχώς μεταβαλλόμενου κόσμου.

Εγκριτοί ομιλητές με εμπειρία και υπευθυνότητα στο χώρο της Παιδαγωγικής και της Παιαγωγικής της Ορθόδοξης Εκκλησίας πραγματοποιούν επίκαιρα θέματα και προτείνουν λύσεις στις δυσκολίες και τα προβλήματα που ταλανίζουν την σύγχρονη οικογένεια.

Οι συναντήσεις πραγματοποιούνται ανά δεκαήμερο (κάθε δεύτερη Τετάρτη) στο Εκκλησιαστικό Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού Μεγάλης Παναγίας Νεάπολης.

Πληροφορίες στα τηλ. 6988347100 και 6972518306



ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟ ΠΕΤΡΟΥΧΩΝ  
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ  
ΠΕΤΡΑΣ ΚΑΙ ΧΕΡΡΟΝΗΣΟΥ



Έναρξη νέας περιόδου  
ενοριακών κατηχητικών  
συνάξεων και δραστηριοτήτων

- Γνωριμία με το Ευαγγέλιο και τον Λόγο του Θεού
- Επιμορφωτικές δραστηριότητες και περιηγήσεις σε θρησκευτικά μνημεία
- Παιδικές - νεανικές κατασκηνώσεις
- Καλλιτεχνικές δημιουργίες
- Χορωδία
- Ποδηλασία
- Ποδοσφαίρο

«Άφετε τὰ παιδιά  
ἔλθεῖν πρὸς με»  
(Ματθ. ιθ' 14).



Πληροφορίες για το  
πρόγραμμα των  
κατηχητικών  
συναντήσεων στις κατά  
τόπους Ενορίες της Ιεράς  
Μητροπόλεως.





## ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

Γιά τήν τέλεση  
τοῦ μυστηρίου τοῦ Γάμου

Οἱ μελλόνυμφοι χρειάζεται νά προσκομίσουν τά παρακάτω δικαιολογητικά, προκειμένου νά ἐκδοθεῖ ἡ ἄδεια Γάμου ἀπό τή Μητρόπολη. Χωρίς τήν ἔκδοση ἄδειας δέν μπορεῖ νά τελεσθεῖ ὁ Γάμος. Ἡ ἄδεια δίδεται στούς συζύγους αὐτοπροσώπως.

Οἱ σύζυγοι εἶναι ἀπαραίτητο νά συναντηθοῦν μέ τόν ἱερέα τῆς Ἐνορίας τους κατά τή σύνταξη τῆς αἴτησης πού συμπληρώνει καί ὑποβάλλει ἐκεῖνος πρὸς τήν Ἱερά Μητρόπολη γιά τήν ἔκδοση τῆς ἄδειας τοῦ Γάμου, καί νά ὑπογράψουν τό ἄσχετο τῆς μεταξύ τους συγγενείας.

Οἱ ἀκόλουθες ὁδηγίες εἶναι ἐνδεικτικές. Εἰδικά στίς περιπτώσεις ὅπου ἕνας ἐκ τῶν δύο ἢ καί οἱ δύο δέν εἶναι Ἕλληνες πολίτες ἢ εἶναι Ἕλληνες μόνιμοι κάτοικοι ἐξωτερικοῦ, πρέπει νά ἐπικοινωνοῦν μέ τό Γραφεῖο Γάμων τῆς Μητροπόλεως, τηλ. (+30) 28410 32320, τηλεομ. 28410 31344, ἤλεκτρ. ἀλληλ. [info@impeh.gr](mailto:info@impeh.gr).

- Πιστοποιητικό ἐλευθερογαμίας τῶν μελλονύμφων ἀπό τήν Ἐνορία στήν ὁποία ἀνήκουν. Στήν περίπτωση πού κάποιος ἀπό τούς δύο προέρχε-

Ὁ Ταξίαρχης Μιχαήλ,  
ἔργον Ἱερᾶς Μονῆς Κρεμαστῶν



ται από άλλη Μητρόπολη, πρέπει τό πιστοποιητικό έλευθερογαμίας νά είναι θεωρημένο από τή Μητρόπολη στήν όποία άνήκει.

- Δημοσίευση σέ τοπική ή άθηναική εφημερίδα.
- Πιστοποιητικό Γεννήσεως.
- Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.
- Όταν οί μελλόνυμφοι ή ένας από τούς δύο είναι κάτοικοι έξωτερικού, τότε άπαιτείται:
  - α) Πιστοποιητικό Βαπτίσεως γιά όρθοδόξους καί έτεροδόξους (π.χ. Ρωμαιοκαθολικούς, Άγγλικανούς ή Προτεστάντες).
  - β) Πιστοποιητικό Άγαμίας, από τόν Δήμο τής χώρας του καί από τήν ίδια Ένορία τής Όρθοδόξου Έκκλησίας τής χώρας του.
  - γ) Πιστοποιητικό Οικογενειακής Κατάστασης, από τό Δήμο τής περιοχής του, γιά λυθέντα προηγούμενο Γάμο καί τό Διαζύγιο.

Τά ως άνω Πιστοποιητικά (α-γ) θά πρέπει νά είναι μεταφρασμένα στά Έλληνικά, από επίσημη Έλληνική άρχή του Έσωτερικού (Μεταφραστικό Γραφείο του Υπουργείου Έξωτερικών τής Ελλάδος, όδ. Αρίωνος 10, Μοναστηράκι, ΑΘΗΝΑ) ή του Έξωτερικού (Έλληνικό Προξενείο τής Χώρας προέλευσης).

- δ) Άδεια παραμονής (visa) στήν Ελλάδα, έφόσον τό άλλοδαπόν μέλος δέν προέρχεται από Κράτος-μέλος τής Εϋρωπαϊκής Ένωσης.



- ε) Τά πιστοποιητικά Έξωτερικού, έκκλησιαστικά καί πολιτικά του άλλοδαπου μέλους πρέπει νά φέρουν τή σφραγίδα Χάγης ή Apostil από τήν άρμόδια Υπηρεσία τής Χώρας του. Έάν ή χώρα από τήν όποία κατάγεται δέν έχει προσχωρήσει στή Σύμβαση τής Χάγης άπαιτείται καταρχήν θεώρηση του έγγράφου από τήν Πρεσβεία του άλλοδαπου στήν Ελλάδα, στή συνέχεια θεώρηση από τό Έλληνικό Υπουργείο Έξωτερικών καί κατόπιν ή μετάφρασή του.

στ) ΑΜΚΑ.

Όλα τά άπαραίτητα δικαιολογητικά προσκομίζονται στά Γραφεία τής Έερās Μητροπόλεως, στή Νεάπολη, γιά τήν έκδοση τής άδειας Γάμου, πού ισχύει γιά όλη τήν περιφέρεια τής Μητροπόλεως μας (έπαρχίες Μεραμβέλλου, Λασιθίου καί Χερσονήσου) αλλά όχι σέ άλλη Μητρόπολη.

- Έάν ό Γάμος πού πρόκειται νά γίνει είναι ό δεϋτερος ή ό τρίτος, άπαιτείται τό πρωτότυπο διαζύγιο από τόν άμέσως προηγούμενο γάμο (θρησκευτικό ή πολιτικό). Στήν Όρθόδοξη Έκκλησία προσμετρούνται οί πολιτικοί Γάμοι (δηλ. εάν κάποιος έχει τελέσει πολιτικό Γάμο, άν διαζευχθεϊ καί τελέσει κατόπιν θρησκευτικό



Γάμο μέ άλλο πρόσωπο, ό Γάμος αυτός είναι δεύτερος).

- Δέν τελείται Γάμος μεταξύ όρθοδόξου καί άλλοθρήσκου (Μωαμεθανού, Βουδιστή, κλπ) ή μέ χριστιανικές όμολογίες πού δέν πιστεύουν στην Άγία Τριάδα (χιλιαστές, πεντηκοστιανούς κλπ).

### Γιά τήν τέλεση

#### του μυστηρίου του Βαπτίσματος

Γιά τή Βάπτιση καί τό όνομα πού θά δοθεί στό παιδί άπαιτείται ή συγκατάθεση του πατέρα καί της μητέρας.

Οί γονείς τήν ήμέρα της Βαπτίσεως του παιδιού τους πρέπει νά προσκομίσουν στον ιερέα τή ληξιαρχική πράξη γεννήσεως του παιδιού. Είναι άπαραδέκτη ή επικρατούσα σέ πολλές περιοχές αντίληψη ότι ή μητέρα δέν πρέπει νά παρίσταται στη Βάπτιση του παιδιού της.

Ό άνάδοχος είναι ένας, όρθόδοξος χριστιανός στό θρήσκευμα, καί πρέπει να έχει συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας του. Δέν δύναται νά γίνει άνάδοχος όποιος δέν είναι βαπτισμένος στην Όρθόδοξη Έκκλησία, έχει τελέσει πολιτικό γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης (*Έγκύκλιος Έπράς Έπαρχιακής Συνόδου της Έκκλησίας Κρήτης, άρ. πρωτ. 520, 4-8-2016*).

Τό όνομα του παιδιού πρέπει νά λαμβάνεται από τό έορτολόγιο της Έκκλησίας μας ή νά είναι όνομα



άρχαίο έλληνικό. **Στή Βάπτιση δίδεται ένα όνομα** (*Έγκύκλιος Έπράς Έπαρχιακής Συνόδου της Έκκλησίας Κρήτης, 1989*).

Προκειμένου για τή Βάπτιση ένηλίκου ή μεγάλου παιδιού άπαιτείται νά προηγηθεί κατάλληλη κατήχηση.

### Γάμοι καί Βαπτίσεις δέν τελούνται στις παρακάτω περιόδους:

Άπό 12 Δεκεμβρίου μέχρι τά Χριστούγεννα.

Κατά τή Μεγάλη Τεσσαρακοστή.

Κατά τήν περίοδο του Δεκαπενταυγούστου (1 έως 14 Αυγούστου).

Κατά τήν Παραμονή των Φώτων (5 Ιανουαρίου).

Κατά τήν ήμέρα της Ύψώσεως του Τιμίου Σταυρου (14 Σεπτεμβρίου).

Κατά τήν ήμέρα μνήμης της Άποτομής της Τιμίας Κεφαλής του Άγιου Ιωάννου του Προδρόμου (29 Αυγούστου).

### Γιά τήν τέλεση των Μνημοσύνων

Μνημόσυνα γίνονται τήν τρίτη, τήν ένατη ήμέρα από του θανάτου του χριστιανού, τήν τεσσαρακοστή, στους τρεις, στους έξι, στους ένένα μήνες, μέ τή συμπλήρωση ενός έτους, καί κάθε χρόνο στην έπέτειο της προς Κύριον εκδημίας.

Δέν τελούνται μνημόσυνα από τήν Κυριακή των Βαΐων μέχρι τήν Κυριακή του Θωμά καί κατά τις Δεσποτικές έορτές.





Ἡ Παναγία ἡ Γλυκοφιλοῦσα,  
ἔργον Ἱερᾶς Μονῆς Ταξιαρχῶν Κρεμαστῶν

## ΟΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΓΙΑΝ ΘΕΟΤΟΚΟΝ

### Ἦχος πλ. δ΄. Αὐτόμελον.

Τὸ προσταχθὲν μυστικῶς, λαβὼν ἐν γνώσει, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ Ἰωσήφ, σπουδῇ ἐπέστη, ὁ Ἀσώματος, λέγων τῇ Ἀπειρογάμῳ· Ὁ κλίνας τῇ καταβάσει τοὺς οὐρανοῦς, χωρεῖται ἀναλλοιώτως ὅλος ἐν σοί. Ὅν καὶ βλέπων ἐν μήτρᾳ σου, λαβόντα δούλου μορφῆν, ἐξίσταμαι κραυγάζειν σοι·

**Χαῖρε, Νύμφη ἀνούμφευτε!**

Ἄγγελος πρωτοστάτης, οὐρανόθεν ἐπέμφθη, εἰπεῖν τῇ Θεοτόκῳ τό, Χαῖρε (ἐκ γ΄)· καὶ σὺν τῇ ἄσωμάτῳ φωνῇ, σωματούμενόν σε θεωρῶν Κύριε, ἐξίστατο, καὶ ἴστατο κραυγάζων πρὸς αὐτὴν τοιαῦτα·

Χαῖρε, δι' ἧς ἡ χαρὰ ἐκλάμψει· χαῖρε, δι' ἧς ἡ ἀρὰ ἐκλείπει.

Χαῖρε, τοῦ πεσόντος Ἀδάμ ἡ ἀνάκλησις· χαῖρε, τῶν δακρῶν τῆς Εὐᾶς ἡ λύτρωσις.

Χαῖρε, ὕψος δυσανάβατον ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς·  
χαῖρε, βάθος δυσθεώρητον, καὶ Ἀγγέλων ὀφθαλμοῖς.

Χαῖρε, ὅτι ὑπάρχεις Βασιλέως καθέδρα· χαῖρε,  
ὅτι βαστάζεις τὸν βαστάζοντα πάντα.

Χαῖρε, ἀστήρ ἐμφαίνων τὸν Ἥλιον· χαῖρε,  
γαστήρ ἐνθέου σαρκώσεως.

Χαῖρε, δι' ἧς νεουργεῖται ἡ κτίσις· χαῖρε, δι' ἧς  
βρεφουργεῖται ὁ Κτίστης.

**Χαῖρε, Νύμφη ἀνούμφευτε.**

**Β**λέπουσα ἡ Ἁγία, ἑαυτὴν ἐν ἀγνείᾳ, φησὶ  
τῷ Γαβριὴλ θαρσαλέως· Τὸ παράδοξόν σου τῆς φωνῆς,  
δυσπαράδεκτόν μου τῆ ψυχῇ φαίνεται· ἀσπόρου γὰρ  
συλλήψεως τὴν κύησιν πῶς λέγεις; κράζων·

**Ἀλληλοῦϊα.**

**Γ**νώσιν ἄγνωστον γνῶναι, ἡ Παρθένος ζητοῦσα,  
ἐβόησε πρὸς τὸν λειτουργοῦντα· Ἐκ λαγόνων ἀγνῶν  
Υἱόν, πῶς ἐστι τεχθῆναι δυνατόν; λέξον μοι. Πρὸς  
ἦν ἐκεῖνος ἔφησεν ἐν φόβῳ, πλὴν κραυγάζων οὕτω·

Χαῖρε, βουλῆς ἀπορρήτου μύστις· χαῖρε, σιγῆς  
δεομένων πίστις.

Χαῖρε, τῶν θαυμάτων Χριστοῦ τὸ προοίμιον·  
χαῖρε, τῶν δογμάτων αὐτοῦ τὸ κεφάλαιον.

Χαῖρε, κλῖμαξ ἐπουράνιε, δι' ἧς κατέβη ὁ Θεός·

χαῖρε, γέφυρα μετάγουσα τοὺς ἐκ γῆς πρὸς Οὐρανόν.

Χαῖρε, τὸ τῶν Ἀγγέλων πολυθρύλητον θαῦμα·  
χαῖρε, τὸ τῶν δαιμόνων πολυθρήνητον τραῦμα.

Χαῖρε, τὸ Φῶς ἀρρήτως γεννήσασα· χαῖρε, τὸ  
πῶς, μηδένα διδάξασα.

Χαῖρε, σοφῶν ὑπερβαίνουσα γνῶσιν· χαῖρε,  
πιστῶν καταναγάζουσα φρένας.

**Χαῖρε, Νύμφη ἀνούμφευτε.**

**Δ**ύναμις τοῦ Ὑψίστου, ἐπεσκίασε τότε, πρὸς  
σύλληψιν τῆ Ἀπειρογάμῳ· καὶ τὴν εὐκαρπον ταύτης  
νηδύν, ὡς ἀγρὸν ὑπέδειξεν ἡδὺν ἅπασι, τοῖς θέλουσι  
θερίζειν σωτηρίαν, ἐν τῷ ψάλλειν οὕτως·

**Ἀλληλοῦϊα.**

**Ἐ**χουσα θεοδόχον, ἡ Παρθένος τὴν μήτραν,  
ἀνέδραμε πρὸς τὴν Ἐλισάβετ· τὸ δὲ βρέφος ἐκεῖνης  
εὐθύς, ἐπιγνὸν τὸν ταύτης ἀσπασμόν, ἔχαιρε! καὶ  
ἄλμασιν ὡς ἄσμασιν, ἐβόα πρὸς τὴν Θεοτόκον·

Χαῖρε, βλαστοῦ ἀμαράντου κλῆμα· χαῖρε, καρποῦ  
ἀκηράτου κτῆμα.

Χαῖρε, γεωργὸν γεωργοῦσα φιλάνθρωπον· χαῖρε,  
φυτουργὸν τῆς ζωῆς ἡμῶν φύουσα.

Χαῖρε, ἄρουρα βλαστάνουσα εὐφορίαν οἰκτιρ-  
μῶν· χαῖρε, τράπεζα βαστάζουσα εὐθηρίαν ἰλασμῶν.

Χαῖρε, ὅτι λειμῶνα τῆς τρυφῆς ἀναθάλλεις· χαῖρε, ὅτι λιμένα τῶν ψυχῶν ἐτοιμάζεις.

Χαῖρε, δεκτὸν πρεσβείας θυμίαμα· χαῖρε, παντὸς τοῦ κόσμου ἐξίλασμα.

Χαῖρε, Θεοῦ πρὸς θνητοὺς εὐδοκία· χαῖρε, θνητῶν πρὸς Θεὸν παρρησία.

**Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.**

**Ζ**άλην ἔνδοθεν ἔχων, λογισμῶν ἀμφιβόλων, ὁ σῶφρων Ἰωσήφεταιράχθη, πρὸς τὴν ἄγαμόν σε θεωρῶν, καὶ κλεψίγαμον ὑπονοῶν Ἄμεμπτε· μαθὼν δέ σου τὴν σύλληψιν ἐκ Πνεύματος ἁγίου, ἔφη·

**Ἀλληλοῦια.**

**Ἦ**κουσαν οἱ Ποιμένες, τῶν Ἀγγέλων ὑμνουμένων, τὴν ἔνσαρκον Χριστοῦ παρουσίαν· καὶ δραμόντες ὡς πρὸς ποιμένα, θεωροῦσι τοῦτον ὡς ἀμνὸν ἄμωμον, ἐν τῇ γαστρὶ Μαρίας βοσκηθέντα, ἦν ὑμνοῦντες, εἶπον·

Χαῖρε, ἀμνοῦ καὶ ποιμένος Μήτηρ· χαῖρε, αὐτῆς λογικῶν προβάτων.

Χαῖρε, ἀοράτων ἐχθρῶν ἀμυντήριον· χαῖρε, Παραδείσου θυρῶν ἀνοικτήριον.

Χαῖρε, ὅτι τὰ οὐράνια συναγάλλεται τῇ γῆ· χαῖρε, ὅτι τὰ ἐπίγεια συγχορεῦει οὐρανοῖς.

Χαῖρε, τῶν Ἀποστόλων τὸ ἀσίγητον στόμα· χαῖρε, τῶν Ἀθλοφόρων τὸ ἀνίκητον θάρσος.

Χαῖρε, στερῆρὸν τῆς Πίστεως ἔρεισμα· χαῖρε, λαμπρὸν τῆς χάριτος γνώρισμα.

Χαῖρε, δι' ἧς ἐγυμνώθη ὁ Ἄδης· χαῖρε, δι' ἧς ἐνεδύθημεν δόξαν.

**Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.**

**Θ**εοδρόμον Ἀστέρα, θεωρήσαντες Μάγοι, τῇ τούτου ἠκολούθησαν αἴγλη· καὶ ὡς λύχων κρατοῦντες αὐτόν, δι' αὐτοῦ ἠρεῦνων κραταῖον Ἄνακτα· καὶ φθάσαντες τὸν ἄφθαστον, ἐχάρησαν, αὐτῷ βοῶντες·

**Ἀλληλοῦια.**

**Ἰ**δὸν παῖδες Χαλδαίων, ἐν χερσὶ τῆς Παρθένου, τὸν πλάσαντα χειρὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ Δεσπότην νοοῦντες αὐτόν, εἰ καὶ δούλου ἔλαβε μορφὴν, ἔσπευσαν τοῖς δόροις θεραπεῦσαι, καὶ βοῆσαι τῇ Εὐλογημένῃ·

Χαῖρε, ἀστέρος ἀδύτου Μήτηρ· χαῖρε, αὐγὴ μυστικῆς ἡμέρας.

Χαῖρε, τῆς ἀπάτης τὴν κάμινον σβέσασα· χαῖρε, τῆς Τριάδος τοὺς μύστας φωτίζουσα.

Χαῖρε, τύραννον ἀπάνθρωπον ἐκβαλοῦσα τῆς ἀρχῆς· χαῖρε, Κύριον φιλόανθρωπον ἐπιδείξασα Χριστόν.



Χαῖρε, ἡ τῆς βαρβάρου λυτρομένη θρησκείας·  
χαῖρε, ἡ τοῦ βορβόρου ῥυομένη τῶν ἔργων.

Χαῖρε, πυρὸς προσκύνησιν παύσασα· χαῖρε,  
φλογὸς παθῶν ἀπαλλάττουσα.

Χαῖρε, πιστῶν ὁδηγὲ σωφροσύνης· χαῖρε, πασῶν  
γενεῶν εὐφροσύνη.

### **Χαῖρε, Νύμφη ἀνούμφευτε.**

**Κ**ήρυκες θεοφόροι, γεγονότες οἱ Μάγοι, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Βαβυλῶνα· ἐκτελέσαντές σου τὸν χρησμόν, καὶ κηρύξαντές σε τὸν Χριστὸν ἅπασιν, ἀφέντες τὸν Ἡρώδη ὡς ληρώδη, μὴ εἰδὸτα ψάλλειν·

### **Ἀλληλοῦϊα.**

**Λ**άμπσας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος· τὰ γὰρ εἰδῶλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκαντά σου τὴν ἰσχύν, πέπτωκεν· οἱ τούτων δὲ ῥυσθέντες, ἐβῶον πρὸς τὴν Θεοτόκον·

Χαῖρε, ἀνόρθωσις τῶν ἀνθρώπων· χαῖρε, κατάπτωσις τῶν δαιμόνων.

Χαῖρε, τῆς ἀπάτης τὴν πλάνην πατήσασα· χαῖρε, τῶν εἰδώλων τὸν δόλον ἐλέγξασα.

Χαῖρε, θάλασσα ποντίσασα Φαραῶ τὸν νοητόν· χαῖρε, πέτρα ἡ ποτίσασα τοὺς διψῶντας τὴν ζωὴν.

Χαῖρε, πύρινη στῦλε, ὁδηγῶν τοὺς ἐν σκότει· χαῖρε, σκέπη τοῦ κόσμου, πλατυτέρα νεφέλῃς.

Χαῖρε, τροφὴ τοῦ μάννα διάδοχε· χαῖρε, τρυφῆς ἀγίας διάκονε.

Χαῖρε, ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας· χαῖρε, ἐξ ἧς ῥέει μέλι καὶ γάλα.

### **Χαῖρε, Νύμφη ἀνούμφευτε.**

**Μ**έλλοντος Συμεῶνος, τοῦ παρόντος αἰῶνος, μεθίστασθαι τοῦ ἀπατεῶνος, ἐπεδόθης ὡς βρέφος αὐτῷ, ἀλλ' ἐγνώσθης τούτῳ καὶ Θεὸς τέλειος· διό περ ἐξεπλάγη, σοῦ τὴν ἄρρητον σοφίαν, κράζων·

### **Ἀλληλοῦϊα.**

**Ν**εάν ἔδειξε κτίσιν, ἐμφανίσας ὁ Κτίστης, ἡμῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ γενομένοις· ἐξ ἀσπόρου βλαστήσας γαστρός, καὶ φυλάξας ταύτην, ὥσπερ ἦν, ἄφθορον· ἴνα τὸ θαῦμα βλέποντες, ὑμνήσωμεν αὐτὴν, βοῶντες·

Χαῖρε, τὸ ἄνθος τῆς ἀφθαρσίας· χαῖρε, τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας.

Χαῖρε, ἀναστάσεως τύπον ἐκλάμπουσα· χαῖρε, τῶν Ἀγγέλων τὸν βίον ἐμφαίνουσα.

Χαῖρε, δένδρον ἀγλαόκαρπον, ἐξ οὗ τρέφονται πιστοί· χαῖρε, ξύλον εὐσκιόφυλλον, ὑφ' οὗ σκέπονται πολλοί.

Χαῖρε, κυφοροῦσα ὁδηγὸν πλανωμένους· χαῖρε, ἀπογεννώσα λυτρωτὴν αἰχμαλώτοις.

Χαῖρε, Κριτοῦ δικαίου δυσώπησις· χαῖρε, πολλῶν  
πταιόντων συγχώρησις.

Χαῖρε, στολή τῶν γυμνῶν παρρησίας· χαῖρε,  
στοργή πάντα πόθον νικῶσα.

**Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.**

**Ξ**έρον τόκον ἰδόντες, ξενωθῶμεν τοῦ κόσμου, τὸν  
νοῦν εἰς οὐρανὸν μεταθέντες· διὰ τοῦτο γὰρ οὐψηλὸς  
Θεός, ἐπὶ γῆς ἐφάνη ταπεινὸς ἄνθρωπος, βουλόμενος  
ἐλκύσαι πρὸς τὸ ὕψος, τοὺς αὐτῷ βοῶντας·

**Ἀλληλοῦία.**

**Ο**λος ἦν ἐν τοῖς κάτω, καὶ τῶν ἄνω οὐδόλωσ  
ἀπῆν, ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος· συγκατάβασις γὰρ  
θεϊκή, οὐ μετάβασις δὲ τοπικὴ γέγονε· καὶ τόκος ἐκ  
Παρθένου θεολήπτου, ἀκουούσης ταῦτα·

Χαῖρε, Θεοῦ ἀχωρήτου χώρα· χαῖρε, σεπτοῦ  
μυστηρίου θύρα.

Χαῖρε, τῶν ἀπίστων ἀμφίβολον ἄκουσμα· χαῖρε,  
τῶν πιστῶν ἀναμφίβολον καύχημα.

Χαῖρε, ὄχημα πανάγιον τοῦ ἐπὶ τῶν Χερουβεὶμ·  
χαῖρε, οἶκημα πανάριστον τοῦ ἐπὶ τῶν Σεραφεὶμ.

Χαῖρε, ἡ τάναντία εἰς ταυτὸ ἀγαγοῦσα· χαῖρε, ἡ  
παρθενίαν καὶ λοχείαν ζευγνῦσα.

Χαῖρε, δι' ἧς ἐλύθη παράβασις! χαῖρε δι' ἧς ἠνοιχθη  
Παράδεισος.

Χαῖρε, ἡ κλεῖς τῆς Χριστοῦ Βασιλείας· χαῖρε,  
ἐλπίς ἀγαθῶν αἰώνιων.

**Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε.**

**Π**ᾶσα φύσις Ἀγγέλων, κατεπλάγη τὸ μέγα, τῆς  
σῆς ἐνανθρωπήσεως ἔργον· τὸν ἀπρόσιτον γὰρ ὡς  
Θεόν, ἐθεώρει πᾶσι προσιτὸν ἄνθρωπον· ἡμῖν μὲν  
συνδιάγοντα, ἀκούοντα δὲ παρὰ πάντων οὐτως·

**Ἀλληλοῦία.**

**Ρ**ήτορας πολυφθόγγους, ὡς ἰχθύας ἀφώνους,  
ὀρῶμεν ἐπὶ σοὶ Θεοτόκε· ἀποροῦσι γὰρ λέγειν τό,  
πῶς καὶ Παρθένος μένεις, καὶ τεκεῖν ἴσχυσας· ἡμεῖς  
δὲ τὸ μυστήριον θαυμάζοντες, πιστῶς βοῶμεν·

Χαῖρε, σοφίας Θεοῦ δοχεῖον· χαῖρε, προνοίας  
αὐτοῦ ταμεῖον.

Χαῖρε, φιλοσόφους ἀσόφους δεικνύουσα· χαῖρε,  
τεχνολόγους ἀλόγους ἐλέγχουσα.

Χαῖρε, ὅτι ἐμωράνθησαν οἱ δεινοὶ συζητηταί·  
χαῖρε, ὅτι ἐμαράνθησαν οἱ τῶν μύθων ποιηταί.

Χαῖρε, τῶν Ἀθηναίων τὰς πλοκάς διασπῶσα·  
χαῖρε, τῶν ἀλιέων τὰς σαγήνας πληροῦσα.

Χαῖρε, βυθοῦ ἀγνοίας ἐξέλκουσα· χαῖρε, πολλοὺς  
ἐν γνώσει φωτίζουσα.

Χαῖρε, ὀλκάς τῶν θελόντων σωθῆναι· χαῖρε,  
λιμῆν τῶν τοῦ βίου πλωτῆρων.

### Χαῖρε, Νύμφη ἀνόμφευτε.

Σῶσαι θέλων τὸν κόσμον, ὁ τῶν ὅλων Κοσμήτωρ, πρὸς τοῦτον αὐτεπάγγελτος ἦλθε· καὶ ποιμὴν ὑπάρχων ὡς Θεός, δι' ἡμᾶς ἐφάνη καθ' ἡμᾶς ἄνθρωπος· ὁμοίω γὰρ τὸ ὅμοιον καλέσας, ὡς Θεὸς ἀκούει·

### Ἀλληλοῦϊα.

Τεῖχος εἶ τῶν παρθένων, Θεοτόκε Παρθένε, καὶ πάντων τῶν εἰς σὲ προστρεχόντων· ὁ γὰρ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς κατεσκεύασέ σε Ποιητὴς Ἄχραντε, οἰκήσας ἐν τῇ μήτρᾳ σου, καὶ πάντας σοὶ προσφωνεῖν διδάξας·

Χαῖρε, ἡ στήλη τῆς παρθενίας· χαῖρε, ἡ πύλη τῆς σωτηρίας.

Χαῖρε, ἀρχηγὲ νοητῆς ἀναπλάσεως· χαῖρε, χορηγὲ θεϊκῆς ἀγαθότητος.

Χαῖρε, σὺ γὰρ ἀνεγέννησας τοὺς συλληφθέντας αἰσχυρῶς· χαῖρε, σὺ γὰρ ἐνουθέτησας τοὺς συληθέντας τὸν νοῦν.

Χαῖρε, ἡ τὸν φθορέα τῶν φρενῶν καταργοῦσα· χαῖρε, ἡ τὸν σπορέα τῆς ἀγνείας τεκοῦσα.

Χαῖρε, παστάς ἀσπόρου νυμφεύσεως· χαῖρε, πιστοὺς Κυρίω ἀρμόζουσα.

Χαῖρε, καλὴ κουροτρόφε παρθένων· χαῖρε, ψυχῶν νυμφοστόλε Ἁγίων.

### Χαῖρε, Νύμφη ἀνόμφευτε.

Ὑμνος ἅπας ἠτᾶται, συνεκτείνεσθαι σπεύδων, τῷ πλήθει τῶν πολλῶν οἰκτιρμῶν σου· ἰσαριθμοὺς γὰρ τῇ ψάμμῳ ὠδᾶς, ἂν προσφέρωμέν σοι, Βασιλεῦ ἅγιε, οὐδὲν τελοῦμεν ἄξιον, ὧν δέδωκας ἡμῖν, τοῖς σοὶ βοῶσιν·

### Ἀλληλοῦϊα.

Φωτοδόχον λαμπάδα, τοῖς ἐν σκότει φανεῖσαν, ὀρῶμεν τὴν ἁγίαν Παρθένον· τὸ γὰρ ἄυλον ἄπτουσα φῶς, ὀδηγεῖ πρὸς γνῶσιν θεϊκὴν ἅπαντας, αὐγῇ τὸν νοῦν φωτίζουσα, κραυγῇ δὲ τιμωμένη ταῦτα·

Χαῖρε, ἀκτίς νοητοῦ Ἡλίου· χαῖρε, βολίς τοῦ ἀδύτου φέγγους.

Χαῖρε, ἀστραπὴ τὰς ψυχὰς καταλάμπουσα· χαῖρε, ὡς βροντὴ τοὺς ἐχθροὺς καταπλήττουσα.

Χαῖρε, ὅτι τὸν πολύφωτον ἀνατέλλεις φωτισμόν· χαῖρε, ὅτι τὸν πολύρρητον ἀναβλύζεις ποταμόν.

Χαῖρε, τῆς κολυμβήθρας ζωγραφοῦσα τὸν τύπον· χαῖρε, τῆς ἀμαρτίας ἀναιροῦσα τὸν ρύπον.

Χαῖρε, λουτήρ ἐκπλύνων συνείδησιν· χαῖρε, κρατήρ κερνῶν ἀγαλλίασιν.

Χαῖρε, ὁσμὴ τῆς Χριστοῦ εὐωδίας· χαῖρε, ζωὴ μυστικῆς εὐωχίας.

## Χαῖρε, Νύμφη ἀνούμφευτε.

**Χ**άριν δοῦναι θελήσας, ὀφλημάτων ἀρχαίων, ὁ πάντων χρεωλύτης ἀνθρώπων, ἐπεδήμησε δι' ἑαυτοῦ, πρὸς τοὺς ἀποδήμους τῆς αὐτοῦ χάριτος· καὶ σχίσας τὸ χειρόγραφον, ἀκούει παρὰ πάντων οὕτως·

### Ἀλληλοῦϊα.

**Ψ**άλλοντές σου τὸν τόκον, ἀνυμνοῦμέν σε πάντες, ὡς ἔμψυχον ναὸν Θεοτόκε· ἐν τῇ σῆ γὰρ οἰκήσας γαστρί, ὁ συνέχων πάντα τῇ χειρὶ Κύριος, ἠγίασεν, ἐδόξασεν, ἐδίδαξε βοᾶν σοι πάντας·

Χαῖρε, σκηνὴ τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγου· χαῖρε, Ἁγία Ἁγίων μεϊζων.

Χαῖρε, Κιβωτὲ χρυσοθεῖσα τῷ Πνεύματι· χαῖρε, θησαυρὲ τῆς ζωῆς ἀδαπάνητε.

Χαῖρε, τίμιον διάδημα βασιλέων εὐσεβῶν· χαῖρε, καύχημα σεβάσμιον ἱερέων εὐλαβῶν.

Χαῖρε, τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἀσάλευτος πύργος· χαῖρε, τῆς βασιλείας τὸ ἀπόρθητον τεῖχος.

Χαῖρε, δι' ἧς ἐγείρονται τρόπαια· χαῖρε, δι' ἧς ἔχθροὶ καταπίπτουσι.

Χαῖρε, χρωτὸς τοῦ ἐμοῦ θεραπεία· χαῖρε, ψυχῆς τῆς ἐμῆς σωτηρία.

## Χαῖρε, Νύμφη ἀνούμφευτε.

**Ὶ**Ω πανύμνητε Μῆτερ, ἡ τεκοῦσα τὸν πάντων Ἁγίων ἀγιώτατον Λόγον (ἐκ γ')· δεξαμένη τὴν νῦν προσφορὰν, ἀπὸ πάσης ῥύσαι συμφορὰς ἅπαντας· καὶ τῆς μελλούσης λύτρωσαι κολάσεως, τοὺς σοὶ βοῶντας·

### Ἀλληλοῦϊα.

#### Ἦχος πλ. δ'.

Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια,  
Ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν εὐχαριστήρια,  
Ἀναγράφω σοὶ ἡ Πόλις σου, Θεοτόκε.  
Ἄλλ' ὡς ἔχουσα τὸ κράτος ἀπροσμάχητον,  
Ἐκ παντοίων με κινδύνων ἐλευθέρωσον,  
Ἴνα κράζω σοι· Χαῖρε, Νύμφη ἀνούμφευτε.

#### Ἦχος γ'.

Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου, καὶ τὸ ὑπέρλαμπρον τὸ τῆς ἀγνείας σου, ὁ Γαβριηλ καταπλαγεῖς, ἐβόα σοὶ Θεοτόκε, ποῖόν σοι ἐγκώμιον, προσαγάγω ἐπάξιον; τί δὲ ὀνομάσω σε; ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι. Διὸ ὡς προσετάγην βοῶ σοι· Χαῖρε, ἡ Κεχαριτωμένη.



ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2023 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

---

31 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΠΡΟ ΦΩΤΩΝ

---

1 ΔΕΥΤΕΡΑ

Περιτομή Ἰ. Χριστοῦ, Βασιλείου Μ.

---

2 ΤΡΙΤΗ

---

3 ΤΕΤΑΡΤΗ

---

4 ΠΕΜΠΤΗ

Σύναξις τῶν 70 Ἀποστόλων,  
Νικηφ. Λεπρού ὁσ.

---

5 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Γρηγορίου ἐν Ἀκρίτα

---

6 ΣΑΒΒΑΤΟ

ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

---

7 ΚΥΡΙΑΚΗ

Η ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ  
ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

---

8 ΔΕΥΤΕΡΑ

---

9 ΤΡΙΤΗ

---

10 ΤΕΤΑΡΤΗ

---

11 ΠΕΜΠΤΗ

Νικηφόρου νεομ. τοῦ ἐκ Κριτσᾶς

---

12 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

---

13 ΣΑΒΒΑΤΟ

Σύναξις Παναγίας Μεσοπαντηγίσσης



## ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

14 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

15 ΔΕΥΤΕΡΑ

16 ΤΡΙΤΗ

17 ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου

18 ΠΕΜΠΤΗ

Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου  
Πατρ. Ἀλεξανδρείας

19 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

20 ΣΑΒΒΑΤΟ

Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου

## ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

21 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ

22 ΔΕΥΤΕΡΑ

Τιμοθέου ἀπ.  
Ἰωσήφ ὁσ. Ἁγιασμ. τοῦ Κρητός

23 ΤΡΙΤΗ

24 ΤΕΤΑΡΤΗ

25 ΠΕΜΠΤΗ

Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου

26 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

27 ΣΑΒΒΑΤΟ

Ἀνακ. λειψ. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

## ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024

28 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ

29 ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἰγνατίου Σιναΐτου

30 ΤΡΙΤΗ

Ἰῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν

31 ΤΕΤΑΡΤΗ

1 ΠΕΜΠΤΗ

Τρύφωνος μ.

2 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἡ ΥΠΑΠΑΝΤΗ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

3 ΣΑΒΒΑΤΟ

Σύναξις Παναγίας Βρεφοτρόφου

## ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024

4 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΙΕ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Νικολάου Στουδίτου ὁμολ.

5 ΔΕΥΤΕΡΑ

6 ΤΡΙΤΗ

7 ΤΕΤΑΡΤΗ

Γεωργίου νεομ. Διβόλη  
Παρθενίου Λαμψάκου

8 ΠΕΜΠΤΗ

Θεοδώρου Στρατηγ., Ζαχαρίου προφ.

9 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

10 ΣΑΒΒΑΤΟ

Χαραλάμπους ἱερομ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024

11 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΙΣΤ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

12 ΔΕΥΤΕΡΑ

13 ΤΡΙΤΗ

14 ΤΕΤΑΡΤΗ

15 ΠΕΜΠΤΗ

16 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

17 ΣΑΒΒΑΤΟ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024

18 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΙΖ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

19 ΔΕΥΤΕΡΑ

Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας

20 ΤΡΙΤΗ

21 ΤΕΤΑΡΤΗ

22 ΠΕΜΠΤΗ

23 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

24 ΣΑΒΒΑΤΟ

Α΄ καὶ Β΄ εὐρεσις Τιμ. Κεφαλῆς Ἱ. Προδρόμου

## ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

25 ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΛΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ & ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ)  
Ἀρχή Τριφδίου

26 ΔΕΥΤΕΡΑ

27 ΤΡΙΤΗ

28 ΤΕΤΑΡΤΗ

29 ΠΕΜΠΤΗ

1 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Εὐδοκίας ὁσιμ.

2 ΣΑΒΒΑΤΟ

## ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

3 ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ' ΛΟΥΚΑ (ΑΣΩΤΟΥ)

4 ΔΕΥΤΕΡΑ

5 ΤΡΙΤΗ

6 ΤΕΤΑΡΤΗ

7 ΠΕΜΠΤΗ

8 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Τῶν ἐν Σεβαστείᾳ 40 Μαρτύρων

9 ΣΑΒΒΑΤΟ ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

10 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ

11 ΔΕΥΤΕΡΑ

12 ΤΡΙΤΗ

13 ΤΕΤΑΡΤΗ

14 ΠΕΜΠΤΗ

15 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Μανουήλ νεομ. έκ Σφακίων

16 ΣΑΒΒΑΤΟ Πάντων τῶν ἐν ἀσκήσει διαλαμπάντων ὁσίων

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

17 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ  
Παύλου ὁσιομ. Κρητός

18 ΔΕΥΤΕΡΑ

ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ

19 ΤΡΙΤΗ

20 ΤΕΤΑΡΤΗ

Μύρωνος νεομ. Κρητός

21 ΠΕΜΠΤΗ

22 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Α΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

23 ΣΑΒΒΑΤΟ

Θεοδώρου Τήρωνος θ. Κολλύβων



## ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

**24** ΚΥΡΙΑΚΗ

Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ  
(ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)

**25** ΔΕΥΤΕΡΑ

Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ  
ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

**26** ΤΡΙΤΗ

Σύν. Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ

**27** ΤΕΤΑΡΤΗ

**28** ΠΕΜΠΤΗ

**29** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Β΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

**30** ΣΑΒΒΑΤΟ

## ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

**31** ΚΥΡΙΑΚΗ

Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ  
(ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΛΑΜΑ)  
Θεοφίλου μάρτ. Κρητός

**1** ΔΕΥΤΕΡΑ

**2** ΤΡΙΤΗ

**3** ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἰωσήφ Ὑμνογράφου

**4** ΠΕΜΠΤΗ

**5** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Γ΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

**6** ΣΑΒΒΑΤΟ

Γρηγορίου ὀσίου Σιναΐτου

## ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

---

**7** ΚΥΡΙΑΚΗ

Γ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ  
(ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΗΝΗΣΕΩΣ)  
Γερασίου ὁσ. Βυζαντίου

---

**8** ΔΕΥΤΕΡΑ

---

**9** ΤΡΙΤΗ

---

**10** ΤΕΤΑΡΤΗ

---

**11** ΠΕΜΠΤΗ

---

**12** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Δ΄ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

---

**13** ΣΑΒΒΑΤΟ

## ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

---

**14** ΚΥΡΙΑΚΗ

Δ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ  
(ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ)

---

**15** ΔΕΥΤΕΡΑ

---

**16** ΤΡΙΤΗ

Όσιου Ἀμφιλοχίου τοῦ ἐν Πάτμῳ

---

**17** ΤΕΤΑΡΤΗ

---

**18** ΠΕΜΠΤΗ

ΜΕΓΑΣ ΚΑΝΩΝ

---

**19** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ

---

**20** ΣΑΒΒΑΤΟ

## ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2024

**21** ΚΥΡΙΑΚΗ

Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ  
Μαρίας Αίγυπτίας

**22** ΔΕΥΤΕΡΑ

**23** ΤΡΙΤΗ

**24** ΤΕΤΑΡΤΗ

**25** ΠΕΜΠΤΗ Μάρκου του Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ

**26** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

**27** ΣΑΒΒΑΤΟ Η ΕΓΕΡΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ

## ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 2024

**28** ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

**29** ΔΕΥΤΕΡΑ

Μ. ΔΕΥΤΕΡΑ  
Ἰωσήφ του Παγκάλου

**30** ΤΡΙΤΗ

Μ. ΤΡΙΤΗ  
Τῶν 10 Παρθένων

**1** ΤΕΤΑΡΤΗ

Μ. ΤΕΤΑΡΤΗ  
Τῆς ἀλειψάσης τόν Κύριον μύρω

**2** ΠΕΜΠΤΗ

Μ. ΠΕΜΠΤΗ  
Ὁ Μυστικός Δείπνος

**3** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ  
Τά Ἅγια Πάθη τοῦ Κυρίου

**4** ΣΑΒΒΑΤΟ

Μ. ΣΑΒΒΑΤΟΝ  
Ἡ εἰς Ἄδου κάθοδος τοῦ Κυρίου

## ΜΑΪΟΣ 2024

5 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ  
Η ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

6 ΔΕΥΤΕΡΑ

Γεωργίου Μεγαλομάρτυρος τοῦ Τροπαιοφόρου

7 ΤΡΙΤΗ

Ραφαήλ, Νικολάου & Ειρήνης μ.

8 ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ Εὐαγγελιστοῦ,  
Ἄρσενίου τοῦ Μεγάλου

9 ΠΕΜΠΤΗ

Χριστοφόρου Μεγαλομ.  
Ειρήνης Μεγαλομάρτυρος, Ἐφραίμ ὀσιομ.

10 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ

11 ΣΑΒΒΑΤΟ

Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου ἱσαπ.  
Μαρίας νεομ. ἐκ Φουρνῆς

## ΜΑΪΟΣ 2024

12 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΟΥ ΘΩΜΑ

13 ΔΕΥΤΕΡΑ

14 ΤΡΙΤΗ

Μάρκου νεομ. Κρητός  
Λεοντίου Ἱεροσολύμων

15 ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἐπανακ. τιμ. Κάρας ἀπ. Τίτου

16 ΠΕΜΠΤΗ

17 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

18 ΣΑΒΒΑΤΟ

## ΜΑΪΟΣ 2024

---

**19 ΚΥΡΙΑΚΗ**

ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

---

**20 ΔΕΥΤΕΡΑ**

Ἀνακ. λειψ. Ἀγίου Νικολάου ἐπ. Μύρων

---

**21 ΤΡΙΤΗ**

Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τῶν Ἰσαποστόλων

---

**22 ΤΕΤΑΡΤΗ**

---

**23 ΠΕΜΠΤΗ**

---

**24 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

---

**25 ΣΑΒΒΑΤΟ**

Γ' εὐρ. Τιμ. Κεφ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου

## ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

---

**26 ΚΥΡΙΑΚΗ**

ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ

---

**27 ΔΕΥΤΕΡΑ**

Ἰωάννου τοῦ Ρώσου

---

**28 ΤΡΙΤΗ**

---

**29 ΤΕΤΑΡΤΗ**

ΜΕΣΟΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

---

**30 ΠΕΜΠΤΗ**

---

**31 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

---

**1 ΣΑΒΒΑΤΟ**



## ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

2 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ

3 ΔΕΥΤΕΡΑ

4 ΤΡΙΤΗ

5 ΤΕΤΑΡΤΗ

6 ΠΕΜΠΤΗ

7 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

8 ΣΑΒΒΑΤΟ

Καλλιόπης μ.

## ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

9 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ

10 ΔΕΥΤΕΡΑ

11 ΤΡΙΤΗ

Βαρθολομαίου και Βαρνάβα άποστ.  
Παναγίας Ἄξιόν Ἐστιν  
Λουκά Κρμαίας

12 ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἀπόδ. Ἑορτῆς Πάσχα

13 ΠΕΜΠΤΗ

ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ

14 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Κυρίλλου ἐπισκ. Γορτύνης

15 ΣΑΒΒΑΤΟ

## ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

16 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΑΓΙΩΝ 318 ΠΑΤΕΡΩΝ  
(Α΄ ΟΙΚ. ΣΥΝΟΔΟΣ)

17 ΔΕΥΤΕΡΑ

18 ΤΡΙΤΗ

19 ΤΕΤΑΡΤΗ

20 ΠΕΜΠΤΗ

Ίωακείμ επίσκ. Χερρονήσου,  
Νεομ. Ἐπισκόπων καί τῶν σὺν αὐτοῖς

21 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

22 ΣΑΒΒΑΤΟ

ΨΥΧΟΣΑΒΒΑΤΟΝ

## ΙΟΥΝΙΟΣ 2024

23 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

24 ΔΕΥΤΕΡΑ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ  
Γενέσιον Τιμ. Προδρ. & Βαπτιστοῦ Ἰωάννου  
Ίωακείμ επίσκ. Πέτρας

25 ΤΡΙΤΗ

Μεθοδίου ἐν Νιβρῦτῳ

26 ΤΕΤΑΡΤΗ

27 ΠΕΜΠΤΗ

Κυρίλλου ΚΠόλεως Λουκάρεως

28 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Σεργίου τοῦ Μαγίστρου

29 ΣΑΒΒΑΤΟ

Πέτρου καί Παύλου  
Πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων

## ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

---

**30 ΚΥΡΙΑΚΗ** ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ  
Η ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

---

**1 ΔΕΥΤΕΡΑ** Κοσμά & Δαμιανού τῶν Ἀναργύρων τῶν ἐν Ρώμῃ

---

**2 ΤΡΙΤΗ** Κατ. Τιμίας Ἐσθῆτος ἐν Βλαχέρναις,  
Σύνανξις Παναγίας Ὁρφανῆς

---

**3 ΤΕΤΑΡΤΗ**

---

**4 ΠΕΜΠΤΗ** Ἀνδρέου Κρήτης

---

**5 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ** Ἀθανασίου ἐν Ἄθῳ

---

**6 ΣΑΒΒΑΤΟ**

## ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

---

**7 ΚΥΡΙΑΚΗ** Β' ΜΑΤΘΑΙΟΥ,  
Κυριακῆς Μεγαλομάρτυρος  
Σύν. Πάντων τῶν ἐν Κρήτῃ διαλαμπάντων Ἁγίων

---

**8 ΔΕΥΤΕΡΑ**

---

**9 ΤΡΙΤΗ** Μεθοδίου ἱερομ. ἐπισκ. Λάμπης

---

**10 ΤΕΤΑΡΤΗ** Παρθενίου καὶ Εὐμενίου ὁσ. ἐν Κουδουμᾷ

---

**11 ΠΕΜΠΤΗ** Εὐφημίας Μεγαλομάρτυρος

---

**12 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ** Παΐσιου ὁσίου Ἀγιορείτου

---

**13 ΣΑΒΒΑΤΟ**

## ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

---

**14 ΚΥΡΙΑΚΗ** ΑΓΙΩΝ 630 ΠΑΤΕΡΩΝ (Δ' Οικ. Συν.)  
Πέτρου Κρητός,  
Τεσσάρων νεομ. ἐκ Κισσάμου

---

**15 ΔΕΥΤΕΡΑ**

---

**16 ΤΡΙΤΗ**

---

**17 ΤΕΤΑΡΤΗ** Μαρίνης Μεγαλομάρτυρος

---

**18 ΠΕΜΠΤΗ**

---

**19 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

---

**20 ΣΑΒΒΑΤΟ** Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου

---

## ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

---

**21 ΚΥΡΙΑΚΗ** Δ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ

---

**22 ΔΕΥΤΕΡΑ**

---

**23 ΤΡΙΤΗ**

---

**24 ΤΕΤΑΡΤΗ** Χριστίνης Μεγαλομάρτυρος

---

**25 ΠΕΜΠΤΗ** Ἡ Κοίμησις τῆς Ἁγίας Ἄννης

---

**26 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ** Παρασκευῆς ὅσιου.

---

**27 ΣΑΒΒΑΤΟ** Παντελεήμονος Μεγαλομ. & Ἰαματικοῦ

---

## ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

---

**28** ΚΥΡΙΑΚΗ

Ε΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ  
Ειρήνης όσ. Χρυσοβαλλάντου

---

**29** ΔΕΥΤΕΡΑ

---

**30** ΤΡΙΤΗ

---

**31** ΤΕΤΑΡΤΗ

---

**1** ΠΕΜΠΤΗ

Πρόδος Τιμ. Σταυρού  
(άρχη νηστείας)

---

**2** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

---

**3** ΣΑΒΒΑΤΟ

---

## ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

---

**4** ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΤ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

---

**5** ΔΕΥΤΕΡΑ

---

**6** ΤΡΙΤΗ

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΙΣ  
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

---

**7** ΤΕΤΑΡΤΗ

Ίωσήφ Γεροντογιάννη όσιού

---

**8** ΠΕΜΠΤΗ

Μύρωνος έπισκ. Κρήτης του θαυματ.

---

**9** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

---

**10** ΣΑΒΒΑΤΟ

Σύν. Παναγίας Γαλακτοτροφούσης

---



## ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

**11 ΚΥΡΙΑΚΗ**

Ζ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ  
Σύναξις Παναγίας Ἐλεούσης

**12 ΔΕΥΤΕΡΑ**

Τῶν ἐκ Κρήτης 12 στρατιωτῶν μαρτ.

**13 ΤΡΙΤΗ**

**14 ΤΕΤΑΡΤΗ**

**15 ΠΕΜΠΤΗ**

Ἡ ΚΟΙΜΗΣΙΣ  
ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

**16 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

**17 ΣΑΒΒΑΤΟ**

Εὐτυχίου Γορτύνης καὶ αὐταδ. αὐτοῦ

## ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

**18 ΚΥΡΙΑΚΗ**

Ἡ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ  
Ματθαίου νεομ. τοῦ ἐκ Γερακαρίου

**19 ΔΕΥΤΕΡΑ**

**20 ΤΡΙΤΗ**

**21 ΤΕΤΑΡΤΗ**

Ἀθανασίου Πατελάρου, Πατρ. ΚΠόλεως

**22 ΠΕΜΠΤΗ**

**23 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

Χαραλάμπους ἐκ Καλυβιανῆς

**24 ΣΑΒΒΑΤΟ**

Κοσμῆ τοῦ Αἰτωλοῦ  
Ἁγ. Διονυσίου τοῦ ἐν Ζακύνθῳ

## ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

---

**25 ΚΥΡΙΑΚΗ**

Θ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ  
Τίτου Αποστόλου, Πρώτου Έπισκ. Κρήτης

---

**26 ΔΕΥΤΕΡΑ**

---

**27 ΤΡΙΤΗ**

Φανουρίου Μεγαλομάρτυρος

---

**28 ΤΕΤΑΡΤΗ**

---

**29 ΠΕΜΠΤΗ**

Ή Αποτομή τής Τιμίας Κεφαλής  
Ίωάννου του Βαπτιστού

---

**30 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

Άλεξάνδρου ΚΠόλεως

---

**31 ΣΑΒΒΑΤΟ**

Κατάθ. Τιμ. Ζώνης τής Ύπερ. Θεοτόκου

## ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

---

**1 ΚΥΡΙΑΚΗ**

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ  
Νικολ. Κουρταλιώτου

---

**2 ΔΕΥΤΕΡΑ**

Ίωάν. Νηστευτού ΚΠόλεως  
Κοσμά Έρημίτου

---

**3 ΤΡΙΤΗ**

---

**4 ΤΕΤΑΡΤΗ**

Άνθιμου νέου άσκ. εκ Κεφαλ.

---

**5 ΠΕΜΠΤΗ**

---

**6 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

---

**7 ΣΑΒΒΑΤΟ**

## ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

---

**8 ΚΥΡΙΑΚΗ**

ΠΡΟ ΤΗΣ ΥΨΩΣΕΩΣ,  
ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ  
ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

---

**9 ΔΕΥΤΕΡΑ**

---

**10 ΤΡΙΤΗ**

---

**11 ΤΕΤΑΡΤΗ**

---

**12 ΠΕΜΠΤΗ**

Σύναξις Παναγίας Ἀντιφωνητρίας

---

**13 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

Ἀνάμν. Ἐγκ. Ναοῦ Ἀναστάσεως

---

**14 ΣΑΒΒΑΤΟ**

Ἡ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΥΨΩΣΙΣ  
ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

## ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

---

**15 ΚΥΡΙΑΚΗ**

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ  
Ἰωάννου νεομ. ἐκ Σφακίων

---

**16 ΔΕΥΤΕΡΑ**

Εὐφημίας Μεγαλομάρτυρος

---

**17 ΤΡΙΤΗ**

Σοφίας, Πίστεως, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης

---

**18 ΤΕΤΑΡΤΗ**

Εὐμενίου Γορτύνης Κρήτης

---

**19 ΠΕΜΠΤΗ**

---

**20 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

Εὐσταθίου Μεγαλομάρτυρος,  
Ἰωάννου Ξένου, Ἰλαρίονος Νέου

---

**21 ΣΑΒΒΑΤΟ**

## ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

---

**22** ΚΥΡΙΑΚΗ

Α' ΛΟΥΚΑ

---

**23** ΔΕΥΤΕΡΑ

Σύλληψις Τιμ. Προδρόμου,  
Ξανθίππης & Πολυξένης

---

**24** ΤΡΙΤΗ

Σύναξις Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης

---

**25** ΤΕΤΑΡΤΗ

Εύρεσις Εικόνας Ευαγγελιστριάς Μοχού

---

**26** ΠΕΜΠΤΗ

Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου

---

**27** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

---

**28** ΣΑΒΒΑΤΟ

216

## ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

---

**29** ΚΥΡΙΑΚΗ

Β' ΛΟΥΚΑ

---

**30** ΔΕΥΤΕΡΑ

---

**1** ΤΡΙΤΗ

Παναγίας Γοργοπηκτού

---

**2** ΤΕΤΑΡΤΗ

---

**3** ΠΕΜΠΤΗ

Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου

---

**4** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

---

**5** ΣΑΒΒΑΤΟ

217

## ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

---

**6 ΚΥΡΙΑΚΗ**

Γ΄ ΛΟΥΚΑ

---

**7 ΔΕΥΤΕΡΑ**

Ἰωάννου τοῦ Ἐρημίτου

---

**8 ΤΡΙΤΗ**

Φιλίππου ἐπισκ. Γορτύνης

---

**9 ΤΕΤΑΡΤΗ**

---

**10 ΠΕΜΠΤΗ**

Πιτυοῦ ἐπισκ. Κνωσοῦ

---

**11 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

---

**12 ΣΑΒΒΑΤΟ**

## ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

---

**13 ΚΥΡΙΑΚΗ**

Δ΄ ΛΟΥΚΑ  
(ΑΓ. ΠΑΤΕΡΩΝ Ζ΄ Οίκ. Συν.)  
Μελετίου Πηγᾶ Πατρ. Ἀλεξανδρείας

---

**14 ΔΕΥΤΕΡΑ**

---

**15 ΤΡΙΤΗ**

---

**16 ΤΕΤΑΡΤΗ**

---

**17 ΠΕΜΠΤΗ**

Ἀνδρέου ὁσιομ. τοῦ ἐν Κρίσει

---

**18 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ

---

**19 ΣΑΒΒΑΤΟ**

## ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024

20 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ  
Γερασίμου ἐν Κεφαλλην., Ἀρτεμίου Μεγαλομ.,  
Ἀνδρονίκου τοῦ Κρητός

21 ΔΕΥΤΕΡΑ

22 ΤΡΙΤΗ

23 ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἰακώβου ἀπ. τοῦ Ἀδελφοθέου

24 ΠΕΜΠΤΗ

25 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

26 ΣΑΒΒΑΤΟ

Δημητρίου Μεγαλομ. τοῦ Μυροβλήτου

## ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024

27 ΚΥΡΙΑΚΗ

Ζ΄ ΛΟΥΚΑ  
Νέστορος μάρτυρος

28 ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἁγίας Σκέπης Θεοτόκου,  
(ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ)  
Ἁγίων Τεσσάρων Νεομαρτ. Ρεθύμνης

29 ΤΡΙΤΗ

30 ΤΕΤΑΡΤΗ

31 ΠΕΜΠΤΗ

1 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Κοσμᾶ & Δαμιανοῦ Ἀναγ.  
& Θεοδότης μητρ. αὐτῶν

2 ΣΑΒΒΑΤΟ



## ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024

**3 ΚΥΡΙΑΚΗ**

Ε΄ ΛΟΥΚΑ

Ἀνακ. λειψ. Ἀγίου Γεωργίου Τροπαιοφόρου

**4 ΔΕΥΤΕΡΑ**

**5 ΤΡΙΤΗ**

**6 ΤΕΤΑΡΤΗ**

**7 ΠΕΜΠΤΗ**

**8 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ** Παμμεγίστων Ταξιαρχ. Μιχαήλ & Γαβριήλ

**9 ΣΑΒΒΑΤΟ** Νεκταρίου ἐν Αἰγίνῃ τοῦ θαυματουργοῦ

## ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024

**10 ΚΥΡΙΑΚΗ**

Η΄ ΛΟΥΚΑ

**11 ΔΕΥΤΕΡΑ** Μηνᾶ Μεγαλομάρτυρος, Βίκτωρος

**12 ΤΡΙΤΗ** Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος

**13 ΤΕΤΑΡΤΗ** Ἰωάννου Χρυσοστόμου

**14 ΠΕΜΠΤΗ** Φιλίππου ἀποστόλου

**15 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ** (Ἀρχὴ νηστείας Χριστουγέννων)

**16 ΣΑΒΒΑΤΟ** Ματθαίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024

17 ΚΥΡΙΑΚΗ

Θ΄ ΛΟΥΚΑ

18 ΔΕΥΤΕΡΑ

19 ΤΡΙΤΗ

20 ΤΕΤΑΡΤΗ

21 ΠΕΜΠΤΗ

ΤΑ ΕΙΣΟΔΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

22 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἀνθίμου Κρήτης  
Ἰακώβου τοῦ ἐν Εὐβοίᾳ

23 ΣΑΒΒΑΤΟ

224

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024

24 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ

25 ΔΕΥΤΕΡΑ

Αἰκατερίνης μεγαλομ.

26 ΤΡΙΤΗ

Στυλιανοῦ ὁσ. Παφλαγόνος,  
Νίκωνος ὁσ. τοῦ «Μετανοεῖτε»

27 ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἄρσενιου ἐν Ράξῳ,  
Γρηγορίου καὶ Γερασίμου τῶν Σιναϊτῶν

28 ΠΕΜΠΤΗ

29 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

30 ΣΑΒΒΑΤΟ

Ἀνδρέου Ἀπ. τοῦ Πρωτοκλήτου,  
(Θρονική Ἑορτή Οἰκ. Πατριαρχείου)

225

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

1 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΙΔ΄ ΛΟΥΚΑ

2 ΔΕΥΤΕΡΑ

Πορφυρίου Κausοκαλυβίτου

3 ΤΡΙΤΗ

4 ΤΕΤΑΡΤΗ

Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος

5 ΠΕΜΠΤΗ

Σάββα όσιου του Ήγιασμένου

6 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Νικολάου άρχιεπισκ. Μύρων

7 ΣΑΒΒΑΤΟ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

8 ΚΥΡΙΑΚΗ

Ι΄ ΛΟΥΚΑ

9 ΔΕΥΤΕΡΑ

Σύλληψις Άγιας Άννης

10 ΤΡΙΤΗ

11 ΤΕΤΑΡΤΗ

Νικηφόρου Φωκά του Βασιλέως

12 ΠΕΜΠΤΗ

Σπυρίδωνος έπ. Τριμυθοῦντος

13 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Εὔστρατιου, Εὔγενίου  
& τῶν σύν αὐτοῖς μαρτ.

14 ΣΑΒΒΑΤΟ

## ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

---

**15 ΚΥΡΙΑΚΗ**

ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ (ΑΓ. ΠΡΟΠΑΤΟΡΩΝ)

Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος  
καί Ἀνθίας μητρός αὐτοῦ

---

**16 ΔΕΥΤΕΡΑ**

---

**17 ΤΡΙΤΗ**

Διονυσίου ἐπισκ. Αἰγίνης θαυματ.

---

**18 ΤΕΤΑΡΤΗ**

---

**19 ΠΕΜΠΤΗ**

---

**20 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

Ἰγνατίου ἱερομ. τοῦ Θεοφ.

---

**21 ΣΑΒΒΑΤΟ**

---

## ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

---

**22 ΚΥΡΙΑΚΗ**

ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ  
Ἀναστασίας Μεγαλομ. τῆς Φαρμακολυτρίας

---

**23 ΔΕΥΤΕΡΑ**

Τῶν Ἁγίων Δέκα Μαρτύρων Κρήτης

---

**24 ΤΡΙΤΗ**

Εὐγενίας ὁσιομ.

---

**25 ΤΕΤΑΡΤΗ**

Η ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΓΕΝΝΗΣΙΣ  
ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

---

**26 ΠΕΜΠΤΗ**

Σύναξις Ὑπεραγίας Θεοτόκου

---

**27 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**

Στεφάνου Πρωτομ. καί Ἀρχιδιακ.

---

**28 ΣΑΒΒΑΤΟ**

---

# ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2025

29 ΚΥΡΙΑΚΗ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΙΝ

30 ΔΕΥΤΕΡΑ

Γεδεών όσοιμ. του Καρακαλληνού

31 ΤΡΙΤΗ

1 ΤΕΤΑΡΤΗ

ΠΕΡΙΤΟΜΗ Ι. ΧΡΙΣΤΟΥ  
Βασιλείου Μ.

2 ΠΕΜΠΤΗ

3 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

4 ΣΑΒΒΑΤΟ

Νικηφόρου του Λεπρού

230

Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ

Τό «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ 2024 ΤΗΣ  
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΕΤΡΑΣ ΚΑΙ ΧΕΡΡΟΝΗΣΟΥ»  
τυπώθηκε στίς Γραφικές Τέχνες «ΤΥΠΟΚΡΕΤΑ α.ε.»  
προνοία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου  
Πέτρας καί Χερρονήσου κ. Γερασίμου.



*Εἰκόνα Ἐξωφύλλου:*

Ἡ Βάπτισις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ  
ἔργον Σπυρίδωνος Καρδαμάκη, ἀγιογράφου

*Ἐπιμέλεια:*

Ὁ Πρωτοσύγκελλος  
Ἀρχιμ. Τίτος Ταμπακάκης

*Συγγραφή κειμένων:*

Πρεσβ. Ἰωάννης Ριέρα

*Διόρθωση κειμένων:*

κ. Ἑλένη Μελιδονιώτου-Ψαράκη, φιλόλογος

Τά ἔσοδα ἀπό τήν πώληση τοῦ ἡμερολογίου θά διατεθοῦν  
γιά τό φιλανθρωπικό ἔργο τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως.



